

NOTA VAN ANTWOORD

DOCUMENTCODE WL: WLDOC-863449878-1950

Reacties en adviezen op de NRD Gebiedsontwikkeling Vierwaarden

Datum: 28-01-2025

Kenmerk (SP): WLDOC-863449878-1950

Versienummer: 20250128

Status: definitief

In opdracht van:

**waterschap
limburg**

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en stand van zaken	4
1.2	Wat is er gedaan met de inspraakreacties?	4
1.3	Leeswijzer	5
2	Beantwoording veelvoorkomende vragen en opmerkingen	6
2.1	Definities en naamgeving	6
2.2	Algemene antwoorden	6
3	Ingediende inspraakreacties en individuele beantwoording.....	11
3.1	Inspraakreactie 001 (Limburgs Landschap) (99903271).....	11
3.2	Inspraakreactie 002 (Stichting Pieterpad) (99907298).....	14
3.3	Inspraakreactie 003 (99765656).....	16
3.4	Inspraakreactie 004 (WSV de Maas) (99980361)	21
3.5	Inspraakreactie 005 (100101896).....	25
3.6	Inspraakreactie 006 (Vereniging Waterscouting Belletable Stella Maris (BSM) (100102924) 28	
3.7	Inspraakreactie 007 (Stichting Maas+Velde) (100142283)	30
3.8	Inspraakreactie 008 (100148035).....	40
3.9	Inspraakreactie 009 (100171041).....	46
3.10	Inspraakreactie 010 (100182145).....	47
3.11	Inspraakreactie 011 (100182145).....	48
3.12	Inspraakreactie 012 (100182467).....	49
3.13	Inspraakreactie 013 (100187158).....	50
3.14	Inspraakreactie 014 (100201663).....	54
3.15	Inspraakreactie 015 (Delfstoffen Combinatie Maasdal) (100203111)	56
3.16	Inspraakreactie 016 (100203803).....	70
3.17	Inspraakreactie 017 (100204022).....	74
4	Advies voor de plan-mer	77
4.1	Advies Commissie mer voor de plan-mer.....	77
4.2	Advies wettelijke adviseurs voor de plan-mer	77
5	Conclusie en vervolgtraject.....	78
5.1	Jachthaven.....	78
5.2	Advies van commissie mer	78
5.3	Uitwerking van het ontwerp en de bouwstenen.....	78
	Bijlage 1: Ruimtelijk Kwaliteitskader Vierwaarden	79
	rkkvierwaarden_webversie.pdf	79

1 Inleiding

Voor Gebiedsontwikkeling Vierwaarden is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) opgesteld. De NRD is onderdeel van de verkenning. Het is de eerste stap in de mer-procedure (de plan-mer). Hierin worden de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport (hierna: het plan-MER) beschreven. De reikwijdte beschrijft de aanpak voor de vervolgpcedure, welke alternatieven worden onderzocht en welke milieu- en omgevingsthema's in beeld worden gebracht. Het detailniveau betreft de diepgang en methode van het onderzoek. De NRD is mede bedoeld om betrokkenen vooraf te informeren en de mogelijkheid te geven te reageren.

1.1 Aanleiding en stand van zaken

Naar aanleiding van de ingebrachte reacties op de NRD is deze Nota van Antwoord (NvA), opgesteld. De NRD heeft van 19 april tot en met 30 mei 2024 ter inzage gelegen. Er zijn twee inloopmomenten geweest waarin mensen met vragen terecht konden en een mondelinge reactie in konden dienen. Daarnaast konden reacties via Platform Participatie ingediend worden.

Er zijn in totaal 17 reacties binnengekomen. De reacties zijn uniek genummerd en als het natuurlijke personen betreft, zijn zij geanonimiseerd. In hoofdstuk 2 staat een overzicht van de veelgestelde vragen en thema's die vaker terugkomen. In hoofdstuk 3 zijn in tabelvorm de reacties per indiener opgedeeld in de specifieke vragen en onderwerpen. Op 11 juli 2024 heeft de Commissie mer een advies geven over de reikwijdte en detailniveau van het plan-MER. Daarbij heeft de Commissie alle ingestuurde inspraakreacties tot en met 26 juni 2024 gelezen en in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het plan-MER.

1.2 Wat is er gedaan met de inspraakreacties?

Alle reacties zijn zorgvuldig gelezen. In deze Nota van Antwoord wordt op de diverse ingebrachte reacties ingegaan. Insprekers krijgen antwoord op vragen en reacties op opmerkingen. Ook is aangegeven waar de reacties aanleiding geven om in het vervolgproces wijzigingen door te voeren. De NRD is niet aangepast naar aanleiding van de reacties. De Nota van Antwoord is aanvullend op de NRD en vormen gezamenlijk de basis voor het vervolgproces. De inspraakreacties worden beantwoord in deze nota. De insprekers zullen daarnaast reactie krijgen via e-mail.

In de onderstaande tabel staan de formdesknummers die de insprekers ontvangen hebben bij het indienen van zijn/haar/diens inspraakreactie. Deze verwijzen naar de betreffende paragraaf in deze nota waar de inspraakreactie beantwoord is.

Formdesk nummer	Toelichting in paragraaf
99903271	3.1
99907298	3.2
99765656	3.3
99980361	3.4
100101896	3.5
100102924	3.6
100142283	3.7
100148035	3.8
100171041	3.9
100182145	3.10
100182145	3.11
100182467	3.12
100187158	3.13
100201663	3.14
100203111	3.15
100203803	3.16
100204022	3.17

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een overzicht opgenomen van veelvoorkomende onderwerpen en worden deze thema's nader toegelicht. In hoofdstuk 3 staat een compleet overzicht van alle binnengekomen reacties en de beantwoording op de gestelde vragen en opmerkingen. Het binnengekomen advies van de Commissie mer staat in hoofdstuk 4. Tot slot staan in hoofdstuk 5 de conclusies en een toelichting op de vervolgfase.

2 Beantwoording veelvoorkomende vragen en opmerkingen

In de inspraakreacties zijn over diverse thema's min of meer dezelfde vragen gesteld en/of opmerkingen gemaakt. In dit deel zijn enkele algemene passages opgenomen waarin op deze veelgestelde vragen en opmerkingen wordt ingegaan. In de beantwoording per inspreker wordt volledig antwoord gegeven op de specifieke vraag.

2.1 Definities en naamgeving

Een toelichting op de begrippen plan-MER en plan-mer:

- Het plan-MER is het milieueffectrapport;
- De plan-mer is de procedure die hoort bij het opstellen van een plan-MER.

De naam van deelgebied Venlo-Velden is op basis van inspraakreactie 7.1 gewijzigd in deelgebied Velden. Dat is in deze nota meteen doorgevoerd

2.2 Algemene antwoorden

Voor onderstaande onderwerpen geldt dat deze door meer dan één inspreker ter sprake gebracht worden:

- Natuurdoelstelling;
- Recreatie, wandel- en fietsroutes;
- Definities van de vijf inrichtingsprincipes;
- Inpassing van de jachthaven;
- Kwalitatieve versus kwantitatieve beoordeling;
- Overlap tussen de projecten KRW en Vierwaarden;
- Norm voor hoogwaterbescherming.

2.2.1 Natuurdoelstelling

Meerdere insprekers hebben de vraag gesteld over de aard en de omvang van de natuurdoelstelling in het project Vierwaarden.

Een van de doelen van het project Vierwaarden is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit en het versterken van de klimaatbestendige robuuste riviernatuur. Om het natuurlijke systeemherstel en de ecologische waterkwaliteit beter op orde te krijgen is verbetering nodig van de hoeveelheid en kwaliteit van de natuur in het stroomgebied van de Maas. Wat betreft de kwaliteit en typen natuur wordt gestreefd naar natte natuur, stroomdalgrasland en hardhout oobos. Door het ministerie I&W (PAGW) is aangegeven dat deze idealiter in een verhouding 1/3 1/3 1/3 worden gerealiseerd. Wat betreft de hoeveelheid natuur is door het ministerie I&W (PAGW) aangegeven dat er een minimumareaal nodig is van 75 ha. Dit areaal komt niet zondermeer bovenop de (natuur-)opgaven die er al zijn. Een deel van het benodigde areaal wordt gerealiseerd met de totstandkoming van de hoogwatermaatregelen in project Vierwaarden. Ook wordt in de verkenningsfase van project Vierwaarden nog nader onderzocht in hoeverre deze opgaven samenvallen met bestaande provinciale opgaven en hoe de PAGW opgaven daarmee kunnen worden gecombineerd.

2.2.2 Recreatie-, wandel- en fietsroutes

Meerdere insprekers hebben aandacht gevraagd voor recreatie-, wandel- en fietsroutes in het projectgebied.

Eén van de doelen van project Vierwaarden is het versterken van de ruimtelijk-economische ontwikkeling. Dit doel is verder uitgewerkt in het ruimtelijk kwaliteitskader (bijlage 1).

In het ruimtelijk kwaliteitskader staat dat verrijking wordt gezocht in een fijnmaziger wandel- en struinnetwerk, ook door de agrarische gebieden, en in het oplossen van missing links in doorgaande fiets- en wandelverbindingen langs de Maas. Ingrepen zijn geen onderbreking voor huidige en beoogde fiets- en wandelverbindingen over de Maasoever. Het gebied blijft 'tijdens de verbouwing geopend' en qua belevingswaarde functioneren.

In de NRD staan fiets- en wandelpaden opgenomen als een bouwsteen. Deze bouwsteen bestaat uit het behouden en versterken van bestaande verbindingen en het toevoegen van nieuwe paden op/langs de nieuwe dijklichamen (Venlo-Noord en Velden). Deze bouwsteen wordt verder uitgewerkt in het vervolgproces en beoordeeld in het plan-MER.

2.2.3 Definities van de vijf inrichtingsprincipes

Meerdere insprekers hebben de vraag gesteld over de definitie van de inrichtingsprincipes.

Voor het project Vierwaarden is een ruimtelijk kwaliteitskader opgesteld (bijlage 1). Hierin staan zeven kwaliteitskaders, opgesteld door het Rijk, Provincie Limburg, Waterschap Limburg en betrokken gemeenten en hun onderlinge samenhang genoemd. Het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden is vastgesteld door de stuurgroep Vierwaarden.

Op basis van de kwaliteitskaders zijn vijf inrichtingsprincipes in het ruimtelijk kwaliteitskader (bijlage 1) toegelicht en vormen het uitgangspunt voor het ontwerp. Hieronder zijn ze nader geduid ten opzichte van de tekst in de NRD:

1. Volg de hiërarchie: Vanuit het principe 'bodem en water sturend' vormt het DNA van het terrassenlandschap en het bijbehorende watersysteem de basis voor de inrichting. Cultuurhistorie en archeologie houden vaak nauw verband met dit DNA en andere landschappelijke 'lagen', respectievelijk de groen-blauwe inrichting, de bedijking, de vegetatie en het routenetwerk volgen.
2. Neem het DNA als leidraad: Ingrepen passen qua maat en schaal bij het Maasterrassenlandschap, volgend uit het karakteristieke lokale geulenpatroon.
3. Herstel het systeem: Door de oppervlakte natuur te vergroten, de verbinding tussen natuurgebieden te verbeteren en de dynamiek in natuurgebieden te vergroten worden de omstandigheden gecreëerd voor een florerend en samenhangend natuurnetwerk in de Noordelijke Maasvallei en ontstaat een stapsteen tussen grote natuurkernen Grensmaas en de Gelderse Poort.
4. Ontwerp vanzelfsprekende dijken: In het Maasdal bepaalt het landschap niet alleen de ligging van de kering, maar ook het gekozen dijkprofiel. Dijken krijgen daartoe in de Maasvallei verschillende verschijningsvormen. Zij 'verkleuren' met het onderliggende landschap. Een dijktraject bestaat als gevolg daarvan indien nodig uit verschillende dijktypen.
5. Versterk de belevingswaarde: project Vierwaarden ligt centraal in de Noordelijke Maasvallei. Dit gebied heeft de afgelopen decennia een belangrijke ontwikkeling doorgemaakt van productielandschap naar belevingslandschap. De vrijetijdseconomie is een cruciale economische pijler geworden. Het kleinschalige karakter, de afwisseling, de authenticiteit en de rust en ruimte worden benoemd als de kernkwaliteiten van de Maasvallei, in combinatie met gezellige dorpjes en een uitgebreide routestructuur. Om de groeiende stroom bezoekers te blijven trekken maar ook om de aantrekkingskracht voor (toekomstige) bewoners te behouden worden deze kwaliteiten versterkt.

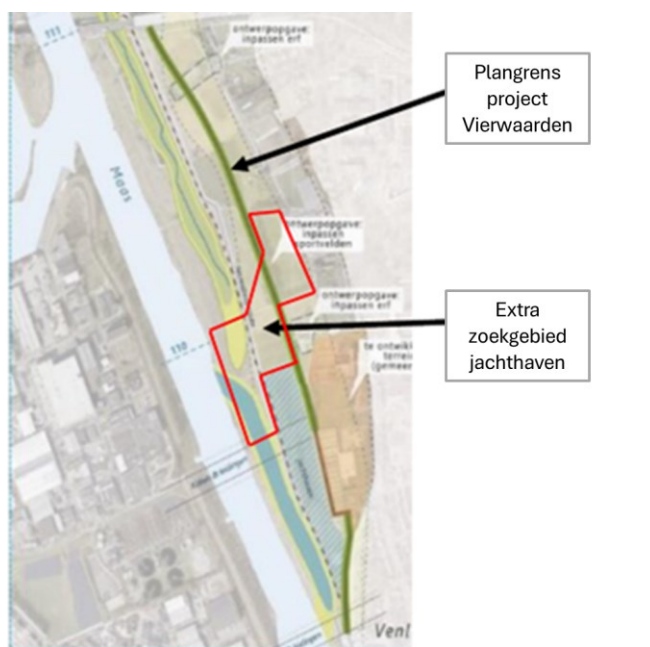
2.2.4 Inpassing van het zoekgebied van de jachthaven

Er zijn meerdere insprekers die vragen en opmerkingen hebben bij de locatie van de jachthaven die in de NRD is opgenomen.

Algemeen antwoord hierop is dat de positionering van de bouwstenen jachthaven in de zuidpunt van deelgebied Venlo-Noord, ook wel Océ-weerd genoemd, is gebaseerd op het ruimtelijk ontwikkelkader van de gemeente Venlo. De argumentatie voor de locatiekeuze van de jachthaven in de Océ-weerd is te vinden in het openbaar beschikbare raadsvoorstel van 24 november 2021¹. In de milieueffectrapportage worden de redelijke alternatieven onderzocht. Daarnaast is, onder andere in het licht van de natuurregelgeving, van belang te onderbouwen of er redelijke locatie-alternatieven voor de jachthaven zijn in aanvulling op de locatie Océ-Weerd. Daarvoor is een locatiestudie opgestart. Deze studie is nog gaande. Op basis hiervan zal de scope van de plan-mer worden bepaald voor zover het de jachthaven betreft. In het plan-MER zal deze scope worden onderbouwd.

Na de terinzagelegging van de NRD Vierwaarden is door voortschrijdend inzicht duidelijk geworden dat het in de NRD opgenomen zoekgebied voor de jachthaven mogelijk niet past bij de ingebrachte eisen en wensen. Daarom is het zoekgebied van Venlo-Noord waarin varianten worden onderzocht uitgebreid (zie figuur 1). Binnen dit vergrote zoekgebied wordt via ontwerpend onderzoek een aantal varianten ontwikkeld, passend binnen de inrichtingsprincipes van het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden (zie paragraaf 2.2.3) en in samenhang met de andere doelstellingen van het project.

De omgevingspartijen worden in dit aanvullende ontwerpproces betrokken middels informatiebijeenkomsten en ontwerpateliers. Dit zijn de grondeigenaren, omwonenden en verenigingen van de bestaande jachthaven.

Figuur 1: Het extra zoekgebied in de Océ-weerd voor de ontwerpruimte van de jachthaven conform de scope van project Vierwaarden (rood omlijnd).

¹ <https://venlo.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/c5220dc8-641d-4d2a-ab70-2b01b9284332>

2.2.5 Kwalitatieve versus kwantitatieve beoordeling

Meerdere insprekers hebben de vraag gesteld waarom in het beoordelingskader (Hoofdstuk 7 van de NRD) veel effecten kwalitatief worden beoordeeld en niet kwantitatief.

Het project bevindt zich nu in de verkenningsfase, waarin het doel is om tot een voorkeursalternatief te komen. De onderzoeken zoals weergegeven in het beoordelingskader zijn bedoeld om de informatie te verzamelen die nodig is om tot een goed onderbouwde keuze te komen. Om te komen tot een onderscheidende, onderbouwde beoordeling is een kwalitatieve beoordeling voor de meeste thema's voldoende. Door specialisten wordt op basis van deskundigheid de alternatieven beoordeeld aan de hand van een vijfpuntsschaal. Het doel is om effecten onderscheidend in beeld te brengen. Aan de hand van de verschillende positieve en negatieve effecten van alle aspecten wordt een besluit genomen voor een voorkeursalternatief.

Na de verkenningsfase volgt nog een planuitwerkingsfase. Hierin wordt het gekozen alternatief in verder detail uitgewerkt en vindt opnieuw een effectbeoordeling plaats. Deze beoordeling gedetailleerder en is waar mogelijk kwantitatief. Er worden bijvoorbeeld berekeningen uitgevoerd. Deze resultaten worden ook vertaald naar een vijfpuntsschaal. Het doel van de planuitwerking is om het ontwerp te optimaliseren en eventueel maatregelen te treffen al er negatieve effecten plaatsvinden.

2.2.6 Overlap tussen de projecten KRW en Vierwaarden

Er zijn meerdere insprekers die vragen en opmerkingen hebben over de overlap tussen de projecten vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Vierwaarden. Voor het project Vierwaarden zijn de volgende twee raakvlakprojecten vanuit KRW aanwezig:

1. Venlo-Noord: beekmonding Stepkensbeek;
2. Velden: maatregel Vorstermolenbeek.

KRW heeft prioriteit gekregen van de minister, zodat realisatie van het project in 2027 voltooid is in verband met verplichtingen binnen de EU. Deze planning is voor project Vierwaarden niet haalbaar. De projecten worden apart van elkaar uitgevoerd, waarbij project Vierwaarden rekening zal houden met deze KRW maatregel.

Een van de raakvlakken is de doelstelling voor natuur. Binnen project Vierwaarden wordt nagegaan of het project kansen biedt om de eigen natuurdoelstellingen te koppelen aan KRW doelen. Dit geldt overigens ook voor instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Maasduinen en doelen voor het Natuurnetwerk Nederland.

2.2.7 Norm voor hoogwaterbescherming

Er zijn meerdere insprekers die vragen en opmerkingen hebben over de norm voor hoogwaterbescherming. Elke primaire waterkering heeft wettelijke omgevingswaarden toegekend gekregen. Deze zijn gebaseerd op de gevolgen van een overstroming. De omgevingswaarden zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) vastgelegd en zijn uitgedrukt in de overstromingskans. De dijken binnen het projectgebied Vierwaarden dienen te voldoen aan deze omgevingswaarden. Ook dienen de aansluitingen op hoge gronden herzien te worden, omdat de hoge gronden ter plaatse van de huidige aansluitingen onvoldoende hoog zijn om aan de huidige normering voor waterveiligheid te voldoen.

Op basis van het Bkl dient het dijktraject bij Venlo-Noord te voldoen aan een overstromingskans van 1:300. Het dijktraject bij Velden dient te voldoen aan een overstromingskans van 1:100. Dit houdt in dat bij Venlo-Noord en Velden de uiterwaard en dijken zo worden ontworpen dat respectievelijk gemiddeld één keer per 300 en één keer per 100 jaar een overstroming voorkomt (of minder vaak).

In de ontwerpen wordt rekening gehouden met veranderende omstandigheden voor de komende 50 jaar, zodat deze voor langere tijd voldoen aan het waterveiligheidsbeleid.

. De waterkeringen aan de westzijde van de Maas binnen het projectgebied van Vierwaarden zijn versterkt tot aan de overschrijdingskansnorm 1:250. Deze norm was vigerend tot aan 2017. Voor Lottum en Grubbenvorst geldt een overstromingskansnorm van 1:100. Dit is de huidige vigerende norm. In het kader van project Vierwaarden zijn deze waterkeringen opnieuw beoordeeld op basis van de bestaande waterveiligheidseisen en is geconstateerd dat deze waterkeringen voldoen aan de huidige norm (2017). Binnen dit project is een versterking van de waterkeringen Lottum en Grubbenvorst niet aan de orde. Het dijktracé langs Blerick wordt op termijn versterkt naar de nieuwe norm van 1:300. Dit betreft een separaat project.

2.2.8 Nadeelcompensatie

Diverse inspraakreacties gaan over de gevolgen van het project op de waarde van onroerende goederen, verkoopbaarheid en bedrijfszekerheid.

Wanneer iemand schade lijdt als gevolg van het project Vierwaarden of de uitvoering daarvan, kan deze een verzoek om nadeelcompensatie indienen. Het moment hiervoor is tijdens de planuitwerkingsfase, bij het vaststellen van het projectbesluit. In de huidige fase van het project is nog geen sprake van mogelijkheid voor nadeelcompensatie. In de tussentijd zijn er nog meerdere contactmomenten binnen het omgevingsproces waarin de gelegenheid is om vragen te stellen.

Verzoeken om nadeelcompensatie die naar aanleiding van het projectbesluit worden ingediend, vallen onder het bepaalde van afdeling 15.1 van de Omgevingswet. Hier zijn voorwaarden aan verbonden. Op het moment dat dit speelt, zullen we u hierover nadere informatie geven.

3 Ingediende inspraakreacties en individuele beantwoording

In dit hoofdstuk staan de letterlijk ingediende inspraakreacties vermeld, waarbij steeds per paragraaf de inspraakreactie van een inschrijver is opgenomen. In totaal hebben we 17 inspraakreacties ontvangen. De inspraakreactie is onderverdeeld naar afzonderlijke vragen en opmerkingen. De beantwoording vanuit het projectteam Vierwaarden namens het bevoegd gezag is hiernaast geplaatst.

Bij de inspraakreacties van bedrijven, stichtingen en verenigingen zijn de namen van de organisatie die spreekt genoemd. De reacties van personen zijn anoniem gemaakt. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verplicht ons daarmee zorgvuldig om te gaan. Privacygevoelige gegevens die voor het beantwoorden van de betreffende vragen niet relevant zijn, hebben we daarom uit deze Nota van Antwoord weggelaten.

Bij het overnemen van de inspraakreacties in dit hoofdstuk hebben we ons gericht op de tekstpassages die daadwerkelijk een opmerking of een vraag bevatten. Dit om de omvang van het document enigszins beperkt te houden.

3.1 Inspraakreactie 001 (Limburgs Landschap) (99903271)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	In het algemeen kunnen we ons tegen die achtergrond vinden in de doorlopen trechtering en herkennen we de geformuleerde bouwstenen. In het bijzonder hechten wij aan de keuze om de beoogde jachthaven te situeren in het uiterste zuiden van de Océ-weerd (verbonden Maasnatuur). Wij realiseren ons dat de situering van de beoogde jachthaven in het beschermde Natuurnetwerk onontkoombaar is, en ook gebieden van onze Stichting worden geraakt. Dat betekent dat in de uitwerking het ruimtebeslag van de jachthaven en gelieerde functies zo klein mogelijk dienen te zijn, waardoor wellicht niet elke wens vanuit de watersportverenigingen in dit gebied gerealiseerd zal kunnen worden.	Dank voor uw inspraakreactie. Het projectteam is zich bewust van de wet- en regelgeving over Natuurnetwerk Nederland. Recent is door de stuurgroep Vierwaarden besloten om het zoekgebied voor de jachthaven uit te breiden in noordelijke richting. In het kader van het plan-MER zal nader onderzoek plaatsvinden naar alternatieve locaties en een zo beperkt mogelijk ruimtebeslag binnen NNN/NNL. Binnen het nieuwe zoekgebied én binnen de randvoorwaarden van het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden werkt het projectteam via ontwerpend onderzoek een aantal varianten uit voor inpassing van de jachthaven in relatie tot de overige functies en opgaven in de Océ-weerd. Het projectteam zal het Limburgs Landschap hierbij betrekken, net als de overige partijen die hierbij een belang hebben. Dit om zo een goede afweging te maken tussen de diverse belangen die spelen rondom de inpassing van de nieuwe jachthaven.
2	Wat wij missen als bouwsteen is het herstellen van streekeigen landschapselementen. (Begroeid maasdal, LPLG proof). In de derde projectopgave (2.1.3 NRD) staat als doel het behoud en versterken van gebiedskwaliteiten, waarmee onder meer matregelen voor landschapsontwikkeling zijn bedoeld. We verzoeken u maasheggen als bouwsteen toe te voegen. Een blik op de historische kaarten	Het herstellen van streekeigen landschapselementen is niet gedefinieerd als projectopgave voor de gebiedsontwikkeling Vierwaarden. Wel wordt bij de uitwerking in het ontwerp van de weerden rekening gehouden met de doelen natuur en landschapsinrichting. Stysteemherstel volgens de Landschapsecologische

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	van het gebied maakt duidelijk hoezeer deze bij het landschap horen.	Systeemanalyse (LESA; zie kopje documenten op de projectwebsite Vierwaarden)² en leidende principes van de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) staan centraal. Daarom is het herstellen van streekeigen landschapselementen niet opgenomen als aparte bouwsteen. Bij het inpassen van de maatregelen kan dit mogelijk wel meegenomen worden als compensatie van bestaande landschapselementen of bij de inrichting van specifieke locaties.
3	Het aanbrengen van dit soort elementen kan een enigszins waterpeil verhogend effect hebben en kan daarom het beste ingepast worden in een integraler plan waarin ook meer ruimte voor de Maas wordt gemaakt. De beoogde waterstandsdeling van het project Vierwaarden is, zo is ons verzekerd tijdens verschillende participatiemomenten, immers bedoeld als een netto effect, rekening houdend met het water opstuwende effect van andere bouwstenen. Ons verzoek is om in par 2.2 bij de doelen te expliciteren dat met de 5 cm waterstandsdeling een netto effect wordt bedoeld, zodat duidelijk is dat er ruimte is om maatregelen, die op zichzelf een waterstand verhogend effect hebben, in te passen. Dit in aansluiting op het laatste ontwerp- en ontwikkelprincipe uit de LESA (6.2.2, p. 79).	De aanscherping die u aangeeft klopt. In het plan-MER wordt aangegeven dat de projectdoelstelling is om een netto effect van minimaal 5 centimeter waterstandsdeling te behalen. De tekst uit de NRD wordt niet aangepast, maar dit is wat ermee bedoeld is. De NRD samen met de wijzigingen die voorkomen uit deze Nota van Antwoord vormen de scope voor het plan-MER.
4	Voor wat betreft de bouwstenen stroomdalgraslanden en ooibossen (ruimte geven aan bijzondere natuur) vragen wij uw aandacht voor het juiste schaalniveau om de locaties hiervoor te kunnen ontdekken en afwegen. Het niveau van de 5 deelgebieden is daarvoor te klein, zo hebben wij ervaren tijdens de verschillende sessies.	De bouwstenen stroomdalgraslanden en ooibossen, komen voort uit de ecologische potenties in het gebied. Hiermee komen ook de abiotische factoren, de aanwezigheid van restpopulaties en kansrijke gebieden in beeld. Dit zijn de zoekgebieden. Hierbij is het bepalen van de minimaal benodigde omvang een onderdeel van het onderzoek ten behoeve van het plan-MER.
5	Ook hebben we ervaren dat over de PAGW opgaven voor natuur en over de standplaatseisen voor deze bijzondere natuurtypen weinig uitleg is gegeven. Dit is door de projectorganisatie erkend. Ook de uitgevoerde landschapsecologische systeemanalyse is nog niet gepresenteerd of	Het projectteam herkent uw standpunt. In het plan-MER worden de natuuropgaven nader geduid. Een van de stappen hierin is een toelichting op de Landschapsecologische Systeemanalyse (LESA) voor breed publiek. Deze heeft inmiddels plaatsgevonden op d.d. 10 september jl.

² <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/gebiedsontwikkeling-vierwaarden/projectinformatie-vierwaarden-0/vierwaarden-documenten/>

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	besproken. We dringen er op aan dat op korte termijn alsnog te doen.	
6	Wij hebben inmiddels wel kennis kunnen nemen van deze LESA, nu die via uw projectwebsite beschikbaar is gemaakt op internet. Daarbij viel het ons op dat de LESA niet overal vertaald is in de bouwstenen van deze NRD. Dat zou wel zo moeten zijn en wij verzoeken u de bouwstenen nog eens integraal langs de LESA te leggen. Als voorbeeld geven we het ontwerp- en ontwikkelprincipe "Voorkom aangetakte geulen" (6.3.2, p. 77). Deze is nog niet goed vertaald in de bouwstenen. Een ander voorbeeld is "het behouden en versterken van groene overgangen tussen rivierdal en hogere zandgronden" (6.5.2 p. 78). Ons verzoek is deze toe te voegen als bouwstenen.	De twee principes die u noemt zijn niet één op één te vertalen in bouwstenen. Deze principes zijn bedoeld als richtlijn en aandachtspunt voor het uitwerken van de ontwerpen van de deelgebieden. Het doel hiervan is om te komen tot een ontwerp dat past bij de kenmerken van het riviersysteem en bij de wensen voor natuurontwikkeling. In de LESA staan de habitattypen kwelnatuur, ooibos en stroomdalgrasland genoemd. Deze drie habitattypen zijn passend bij dit specifieke riviersysteem en daarom wenselijk om in dit gebied te realiseren. Hiervoor wordt gezocht naar locaties waar zich de juiste abiotische factoren bevinden, waar deskundigen kansen verwachten en waar zich restpopulaties of anderszins kansrijke gebieden bevinden. Bij het bepalen van de zoeklocaties wordt ook meegenomen wat er met het ontwerp te realiseren is.
7	In het toetsingskader zou een duidelijkere positie voor erfgoed, waaronder gebouwde monumenten moeten worden ingeruimd (ruimtelijke kwaliteit). Dit kan door op p. 34 bij het thema thema cultuurhistorie, bij de aanpak van de beoordeling van de historische geografie, aan te vullen dat het hier ook om een toets op de effecten op (de omgeving van) monumentale gebouwen gaat. Wij vragen in dit verband uw bijzondere aandacht voor de gebiedsuitwerking Hasselt voor de unieke functie en ligging van het rijksmonumentale Hoogwaterhuis. Met de komst van de Omgevingswet is de omgeving van dit soort monumenten beter beschermd. Het Hoogwaterhuis zou door zijn ligging bij een goede inpassing een sterk symbool kunnen worden van de wijze waarop in de verschillende tijdsperiodes is omgegaan met de grillen van de Maas: van vluchtplek voor het vee, via een landschapsvreemde hoogwatergeul naar een aanpak zoals Vierwaarden.	In het beoordelingskader staat het thema Cultuurhistorie en archeologie, met aspecten 'Historische geografie' en 'Bekende of verwachte waarden'. Ten behoeve van het plan-MER wordt een cultuurhistorische gebiedsanalyse opgesteld. Hierbij worden landschapselementen, landschapsstructuren en landschapskarakteristiek geïnventariseerd en gewaardeerd. In de cultuurhistorische gebiedsanalyse is aandacht voor historische geografie, historische (steden)bouwkunde en historisch groen.

3.2 Inspraakreactie 002 (Stichting Pieterpad) (99907298)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Het valt ons op dat de toeristisch/recreatieve routestructuren in dit gebied er bekaaid vanaf komen. Er wordt hier en daar melding gemaakt van de aanwezigheid van fiets- en wandelpaden. Maar veel diepgang heeft het niet. Dat is een gemiste kans, want in het gebied lopen verschillende landelijke fiets- en wandelroutes, waaronder die van de Stichting Pieterpad. Deze zijn lokaal van groot economisch belang en dragen bij aan het profiel en de marketing van de betrokken gemeenten. Het behouden en waar mogelijk versterken van deze routestructuren is van groot belang en zou een zelfstandige doelstelling moeten zijn. Daarbij is aandacht nodig voor zowel de kwaliteit van de routes als van de belevingswaarde ervan. Deze aandacht wordt vooralsnog gemist.	Dank voor deze inspraakreactie. Het vergroten van de belevingswaarde en het behoud, en waar mogelijk versterken van de recreatieve infrastructuur onderdeel van doelstelling 4: Versterken van de ruimtelijk-economische ontwikkeling. In tabel 4-1 van de NRD staan de fiets- en wandelpaden opgenomen als bouwsteen 8: 'Het behouden en versterken van de huidige functionaliteit en het toevoegen van nieuwe paden op/langs de nieuwe dijklichamen (Venlo-Noord en Velden).' Het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden is in bijlage 1 van deze Nota van Antwoord toegevoegd. Hierin zijn de fiets- en wandelroutes opgenomen in inrichtingsprincipe 5 Versterk de belevingswaarde: 'Verrijking wordt gezocht in een fijnmaziger wandel- en struinnetwerk, ook door de agrarische gebieden en in het oplossen van missing links in doorgaande fiets- en wandelverbindingen langs de Maas. Ingrepen vormen geen onderbreking voor huidige en beoogde fiets- en wandelverbindingen over de Maasover.'
2	Hoofdstuk 2, Projectscope 2.1.3 Ruimtelijk Hier wordt gesproken over de realisatie van recreatieve en toeristische voorzieningen. Dit is nogal beperkt. Het gaat ook om het behouden en verbeteren van bestaande toeristische recreatieve routestructuren voor wandelen en fietsen.	Het klopt wat u schrijft. Het behouden en verbeteren van bestaande structuren is ook onderdeel van de doelstelling.
3	2.2 Doelstellingen Bij doelstelling 4 (versterken van de ruimtelijk-economische ontwikkeling) wordt vooral ingegaan op de inpassing van de jachthaven. Fiets- en wandelverbindingen worden zijdelings genoemd. Wat ons betreft moet het een zelfstandig doel zijn om de toeristisch/recreatieve fiets- en wandelstructuren te behouden en te verbeteren door middel van kwalitatief hoogstaande verbindingen met in achtneming van de daarvoor bestaande landelijke kwaliteitscriteria. Wandelen en fietsen moeten daarbij zoveel mogelijk van elkaar gescheiden zijn.	Zie het antwoord op uw eerste reactie. Uw verzoek dat wandel- en fietsvoorzieningen zoveel mogelijk gescheiden van elkaar zijn, nemen we op als suggestie. In veel gevallen zijn wandelpaden en fietspaden al van elkaar gescheiden.
4	Hoofdstuk 3, Gebiedsbeschrijving	Het project Vierwaarden onderkent het belang van het behoud en/of de verbetering van

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	Bij de gebiedsbeschrijving wordt melding gemaakt van de aanwezigheid van fiets- en wandelpaden. Onvermeld blijft dat een deel van die fiets- en wandelpaden deel uitmaken van nationale routestructuren. Daarmee hebben deze paden een andere status dan die van een willekeurig fiets- of voetpad. Dit betreft in elk geval de wandelroutes: Pieterpad en Maas-Niederrheinpad en de fietsroutes: Pieterfietspad en de LF Maasroute.	doorgaande fiets- en voetpaden, in het bijzonder deze die deel uitmaken van nationale routestructuren. In het plan-MER nemen we de wandel- en fietsroutes die u noemt op in de effectbeoordeling. Uitgangspunt is dat ingrepen geen onderbreking vormen voor huidige en beoogde fiets- en wandelverbindingen over de Maasoever. Tijdens de planuitwerkingsfase wordt duidelijk welke ingrepen precies plaats zullen vinden en waar de verstoring van fiets- en wandelroutes tijdens de aanleg ervan optreedt. Dan wordt ook beoordeeld op welke manier de hinder te beperken is.
5	Hoofdstuk 4, Ontwikkelen van bouwstenen voor de alternatieven Bij bouwsteen 8 (recreatieve verharde (fiets- en wandel)-paden wordt uitgegaan van verharde paden. Dit ligt al besloten in de naam van de bouwsteen. Wandelaars maken juist graag gebruik van onverharde paden. Het gebruik van onverharde paden is zelfs een kwaliteitscriterium voor lange-afstand-wandelpaden (LAW) die deel uitmaken van de landelijke routestructuur.	We onderkennen dat in tabel 4-1 expliciet 'verharde' fiets- en wandelpaden staan. Dit geeft een onjuist beeld. Bij fietspaden wordt in principe uitgegaan van verharde of halfverharde paden. Bij wandelpaden wordt in principe uitgegaan van onverharde struinpaden. Dit uitgangspunt wordt in het plan-MER opgenomen. De exacte ontwerpen van de fiets- en wandelpaden zullen tijdens de planuitwerkingsfase gemaakt worden.
6	Daarnaast is het behouden van de functionaliteit en het toevoegen van nieuwe paden op/langs de nieuwe dijklichamen een nogal beperkte invulling. Het gaat niet alleen om de functionaliteit, maar ook om de kwaliteit en belevingswaarde van die paden. Ook de beperking tot op of langs dijklichamen is te beperkt. De huidige paden liggen niet allemaal op of langs dijklichamen, de zoekruimte hiervoor moet dan ook breder zijn. Het behouden, verbeteren en versterken (zowel functioneel als kwalitatief) van de bestaande routestructuren zou hier een betere omschrijving van de bouwsteen zijn.	Het project onderkent dat voor de verdere uitwerking van het recreatieve netwerk niet alleen de functionaliteit van een pad bepalend is, maar ook de belevingswaarde. Belevingswaarde betreft het type verharding, breedte, andere typen weggebruikers en de wijze waarop de gebruiker van het pad de omgeving beleeft. Bijvoorbeeld landschappelijke aantrekkelijkheid, rust, ruimte en uitzicht. In het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden, onder inrichtingsprincipe 5: 'Versterk de belevingswaarde', zijn fiets- en wandelroutes opgenomen. Dit inrichtingsprincipe wordt op het ontwerp van de routes toegepast.
7	Hoofdstuk 5, Alternatieven per deelgebied 5.3 Grubbenvorst Hier wordt gesproken over een korte hoogwatergeul met een overstroombare verlaagde weg of brug om de weg naar de veerdienst te behouden. We merken daarbij op	Het project onderkent dat bij het verlagen van de weg naar het veer er beperkingen van het gebruik van de weg ontstaan bij hoogwater. Tijdens hoogwater kan de bereikbaarheid van het pontveer belemmerd zijn. Dit is in de huidige situatie ook het geval.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	dat alleen een overstroombare weg voor wandelaars en fietsers waarschijnlijk te beperkt is om de route naar de veerdienst in alle omstandigheden te kunnen behouden.	Bij hoge waterstanden wordt het veer uit de vaart genomen en is er geen noodzaak om het veer te bereiken in deze omstandigheden. Het is op dit moment nog onbekend bij welke waterstand dit optreedt. De verminderde bereikbaarheid van de veerweg in relatie tot de voor waterstanddaling benodigde wegverlaging is onderdeel van nader onderzoek en afweging. Deze bereikbaarheidseffecten worden in het plan-MER bij de beoordeling meegewogen.
8	Hoofdstuk 7, Werkwijze beoordeling in het plan MER In tabel 7-2 Beoordelingskader planMER worden de beoordelingscriteria behandeld. Voor ons is vooral het criterium 'Verbindingen' onder het thema 'Versterken ruimtelijk economische ontwikkeling' van belang. Daarbij valt op dat het criterium opnieuw zwak is uitgewerkt en dat de uitbreiding van fiets- en wandelverbindingen alleen worden beschouwd in relatie tot de inpassing van de jachthaven. Het behouden en versterken van kwalitatief hoogwaardige routestructuren, gescheiden voor wandelen en fietsen, zou hier centraal moeten staan.	U stelt dat de fiets- en wandelverbindingen alleen worden beschouwd in relatie tot de jachthaven, maar dit klopt niet. In de betreffende tabel is het versterken van de ruimtelijk economische ontwikkeling uitgesplitst in 'jachthaven' en 'verbindingen'. Het inpassen van de jachthaven en de fiets- en wandelverbindingen zijn twee losse aspecten. De fiets- en wandelverbindingen worden beschouwd voor het gehele projectgebied. Het behouden en versterken van wandel- en fietsverbindingen hebben een volwaardige plek in het project en worden meegenomen in de beoordeling in het plan-MER.

3.3 Inspraakreactie 003 (99765656)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	En de Blerickse waard ontbreekt?! Zoals ook de aanleiding, de noordelijke bruggen van Venlo. Doorstroom optimaliseren door verbreding met de naastgelegen weg aan Blericks kant?	Dank voor uw inspraakreactie. De weerd bij Blerick behoort inderdaad niet tot het projectgebied van Vierwaarden. Dit project zoekt oplossingsrichtingen in de gebieden zoals beschreven in de NRD. Daarbij hebben ingrepen in de Blerickse waard geen waterstandsverlagend effect, zoals beoogd in doelstelling: Verbetering van de waterveiligheid via rivierverruiming. Deze waard is stroomopwaarts gelegen van het genoemde referentiepunt (rivierkilometer 109).
2	Geen prioritering / weging van doelstellingen (dijkversterking, doorstroming, natuur, beleving, economische ontwikkelingen) zelfs niet in de budgettering. Blz 16 hier wreekt zich de afwezigheid van prioritering / hiërarchie van de 5 vastgestelde doelen. Veroorzaakt vermoeden van ondemocratische prioritering/ budgettering)	Project Vierwaarden zoekt naar een integrale oplossing waarin invulling wordt gegeven aan alle doelstellingen. Hierin worden de doelstellingen onderling inderdaad niet geprioriteerd. De afwegingen die leiden tot het voorkeursalternatief worden onderbouwd, open en transparant in de voorkeursbeslissing opgenomen.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	Minister van infrastructuur en Waterstaat is bevoegd gezag (zal zich zo het uit komt verschuilen achter "was toch zorgvuldig?").	
3	Is dijk Blerick/ Venlo West al op 1/300 niveau, anders wordt Blerick retentie gebied voor Venlo Oost. Hetzelfde geldt voor dijkhoogten Grubbenvorst en Lottum, die aan de normen zouden voldoen / niet aangepast/ onderzocht hoeven te worden (ook 1:100? Wordt niet vermeld) terwijl Velden naar 1T100 gezet wordt.	Het is niet haalbaar om alle benodigde dijkversterkingen tot 2050 in één project mee te nemen. De dijken die niet voldoen aan de norm, zijn verdeeld in verschillende projecten. De waterkeringen aan de westzijde van de Maas (bij Venlo, Grubbenvorst en Lottum) zijn versterkt tot aan de norm 1 op 250. Het dijktraject bij de industriehaven Groot Boller heeft nog geen versterking gehad sinds de aanleg van de kering. De waterkeringen bij Venlo Blerick (traject 69-1) zijn beoordeeld en afgekeurd, omdat de norm 1:300 nu niet gehaald wordt. Voor Lottum en Grubbenvorst geldt een norm van 1:100. In het kader van project Vierwaarden zijn deze waterkeringen opnieuw beoordeeld en is geconstateerd dat deze waterkeringen voldoen aan de huidige norm. Daarom is een versterking van de waterkeringen Lottum en Grubbenvorst op dit moment niet aan de orde. Het dijktraject 69-1 (het dijktracé langs Blerick) wordt op termijn versterkt naar de nieuwe norm van 1:300. Dit gebeurt in meerdere fases. Voor het deel van dit traject nabij de haven van Groot Boller is de verkenningsfase voor de dijkversterking gestart. Voor het overige deel van dit traject is nog niet bekend wanneer dit versterkt zal worden. Dit betreft een separaat project
4	Dijkteruglegging tot aan boerderij aan veerweg in Lottum zou ruimte geven aan Bottleneck, Hoog water Stroomgebied tussen camping en dorp.	In het kader van project Vierwaarden is de waterkering bij Lottum opnieuw beoordeeld en is geconstateerd dat deze waterkering voldoet aan de huidige norm. Daarom wordt een versterking van de waterkering Lottum, en daarmee een eventuele verlegging, niet meegenomen in project Vierwaarden.
5	Blz 7 wat is de definitie van "gebouwen die nu beschermd worden", die in het huidige winterbed liggen maar achter een nooddijk?	Met 'gebouwen die nu beschermd worden' wordt bedoeld: gebouwen die nu worden beschermd door een primaire waterkering. Een nooddijk maakt geen onderdeel uit van een primaire kering.
6	Blz 8 Wanneer het zomerbed niet verbreed of verdiept wordt, wat kan er gewonnen worden met regeling van stuwen?	De stuwen in de Maas houden water vast bij lagere afvoeren. Daarmee hebben de stuwen invloed op de waterstanden tot ongeveer 1700 m ³ /s. Bij maatgevend hoogwater, en daar

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
		ontwerpen we de hoogwatermaatregelen op, stroomt de Maas vrij af en er is geen effect meer van de stuwen op de waterstanden. Het anders regelen van de stuwen bij deze hoge afvoeren heeft dan ook geen effect op de waterstanden.
7	Blz 9 punt 5 definitie van (objectieve) hiërarchie, DNA, herstel systemen.	In de bijlage vindt u het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden. Hierin staan de vijf inrichtingsprincipes verder toegelicht.
8	Ontwikkeling van ooibos is in dit smalle rivierdal erg contraproductief wanneer het om hoogwaterveiligheid gaat. Daarnaast moet vooraf de kosten van onderhoud/ beheer gebudgetteerd / vastgelegd worden.	Ooibos komt van nature op grote schaal voor in het riviersysteem en is inmiddels erg zeldzaam geworden. Het is gereduceerd tot een aantal kleine bosgebiedjes. Flora en fauna die afhankelijk zijn van dit type bos hebben het moeilijk en vragen om een groter en beter verbonden areaal. Tegelijkertijd kan ooibos een belemmering voor de doorstroming van het Maaswater vormen, omdat met name jong bos een opstuwende werking heeft. Dit vraagstuk (meer veiligheid én meer bos) wordt in het project Vierwaarden daarom in samenhang aangepakt. Dat kan door de ooibossen binnen het rivierbed, wat verder van de hoofdstroom van de Maas te laten ontwikkelen. Of door te zorgen dat voor zowel de veiligheidsopgave als voor de natuuropgave voldoende ruimte in de Maas ontstaat. Om deze twee opgaven niet te laten conflicteren maar ze in samenhang te realiseren wordt de hoogwaterveiligheidsopgave van project Vierwaarden ook verbonden met de natuuropgave. De natuuropgave wordt verder uitgewerkt in de plan-mer.
9	Rond blz 19 Wat / wiens programma van eisen voor de jachthaven? Verschil van inzicht tussen gemeente Venlo en WSV De Maas. Praktisch: maak de bestaande stadshaven aantrekkelijker en stel rest van beschikbaar gestelde budget van 30.000.000 beschikbaar voor jachthaven in Combinatie met CVI zodat dan de containerhaven op korte termijn aangepast/ Uitgebreid kan worden, gemeente Horst aan de Maas helpt daarmee immers de containerhaven versneld te vergroten en de opbrengst van een jachthaven blijft marginaal tov de investering die in Horst aan de Maas wellicht veel lager hoeft te zijn.	Het betreft hier een integraal programma van eisen waarin vanuit ieder belang de eisen zijn opgenomen. De door u voorgestelde locaties liggen buiten de Océ-weerd. Vetrekpunt voor inpassing van de jachthaven is de locatiekeuze van de gemeente Venlo voor de Océ-weerd. In paragraaf 2.2.4 staat een nadere toelichting over de inpassing van de jachthaven binnen de verkenningsfase van project Vierwaarden.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
10	In tabel 5-3 ontbreekt de kwelgeul Venlo noord, dan wel de aansluiting daarop?	Het einde van de kwelgeul van Venlo-Noord valt inderdaad binnen het deelgebied Velden. In tabel 5-3 is ervoor gekozen om deze niet weer te geven omdat dit los staat van de kwelgeul in Velden. Het effect van de gehele kwelgeul in Venlo-Noord (dus ook het uiteinde ten noorden van de A67) vallen onder Venlo-Noord. Wanneer in beide weerden een kwelgeul wordt aangelegd zullen deze gezamenlijk worden ontworpen en aangesloten.
11	Vreemd dat de ruime onderdoorgang van A67 niet uitdrukkelijk meegenomen wordt (verruiming van knelpunt).	In de Startbeslissing is de aanpassing (verlenging) van de brug van de A67 over de Maas opgenomen. Het doel van deze bouwsteen is het verlagen van de waterstand bij hoogwater (doelstelling 2a en 2b). Het verlengen van de brug heeft slechts een beperkt effect van enkele mm op de waterstand en voegt beperkte ruimte (ca. 1 tot 2 ha) toe aan het rivierbed. De investering voor het verlengen van de brug is aanzienlijk. Er is nu geen noodzaak om de brug over de Maas aan te passen vanuit verkeerskundig oogpunt. Om deze redenen wordt de bouwsteen brug op deze locatie niet meegenomen in de plan-mer.
12	Vreemd ook dat focus op de verschillende gebieden rond de veerverbindingen, per definitie in knelpunten (smalle maas met hoge oevers), ontbreekt.	Op een aantal plekken zoeken we oplossingen rondom bestaande veerverbindingen, bijvoorbeeld bij Grubbenvorst en Arcen. Daar waar het in strijd is met de ruimtelijke kaders doen we dit niet. Bijvoorbeeld wanneer een oplossing inhoudt dat hoger gelegen delen in het landschap afgegraven moeten worden.
13	Wat is het effect op de hoogwaterstand van maaiveld verlaging 2 tot 4 m tussen A67 veerweg maas en nieuwe teruggelegde dijk, gecombineerd met kwelgeul waarmee je grondwaterpeil in kunt stellen, of ruimer nog; maaiveldverlaging ter hoogte van Venlo noord? Er word gesteld dat de invloed van maaiveldverlaging geringer is dan aanleg/ versterking van bestaande laagte naar een kwelgeul. Wordt op grond van die als oplossing uitgesloten/ niet onderzocht. Ik zou graag het hoogwaterstand verlagings effect zien (zeker tov de investering, weer geen prioritering/ budgettering.	Uw voorgestelde omvangrijke maaiveldverlaging van het betreffende deelgebied past niet bij de inrichtingsprincipes die in het ruimtelijk kwaliteitskader voor dit project zijn vastgesteld en wordt daarom niet als kansrijke bouwsteen beschouwd. Ten behoeve van het plan-MER worden berekeningen uitgevoerd om de effecten van maaiveldverlaging, de verschillende kwelgeulen en hoogwatergeulen te kwantificeren en te meten aan de doelstelling. Van de verschillende alternatieven worden de milieueffecten inzichtelijk gemaakt. Mede op basis hiervan wordt een voorkeursbeslissing gemaakt.
14	5.3 2019 volgens welke norm?	In 2019 is de dijk bij Grubbenvorst versterkt met de norm 1 op 250 (oud). In het kader van project Vierwaarden is de waterkering opnieuw beoordeeld op basis van de nu geldende waterveiligheidsnorm (2017).

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
15	Blz 23 "niet van toepassing" 5a/B jachthaven Waarom niet samen met CVI, Bijdrage van Venlo daarvoor inzetten, belang voor Venlo is de industriehaven en meer in t bijzonder de containerhaven (WSV De Maas / jachthaven €28.000,- per jaar t/m 2035) Jachthaven Venlo invulling door stadshaven aantrekkelijker te maken.	De locatie CVI ligt buiten de Océ-weerd. Vertrekpunt voor inpassing van de jachthaven is de locatiekeuze van de gemeente Venlo voor de Océ weerd. Zie ook het antwoord op punt 9 van uw inspraakreactie. In paragraaf 2.2.4 staat een nadere toelichting over de inpassing van de haven binnen de verkenningsfase van project Vierwaarden.
16	Tabel 5-1 geschreven wordt kwelgeul (grondwater niveau) getekend wordt hoogwatergeul (waterniveau van de Maas)? Aanleg Hoogwatergeul en geprojecteerde jachthaven gaan geen grondwaterstand verlaging veroorzaken?!	Een kwelgeul heeft geen directe verbinding op de Maas, waardoor het peil in de kwelgeul gelijk is aan de grondwaterstand in de directe omgeving. Geulen, die aangesloten zijn op de Maas kunnen invloed hebben op de grondwaterstanden. Eerste berekeningen op het grondwater vinden plaats tijdens de verkenningsfase en nogmaals in meer detail tijdens planuitwerkingsfase.
17	Blz 53 Bijlage 2 bouwstenen, maaiveld verlaging in combinatie met kwelgeul zodat maaiveld gedraineerd kan worden naar die geul en grondwater geregeld kan worden door peilopzet van die kwelgeul.	Maaiveldverlaging en kwelgeul zijn beide bouwstenen die geen invloed hebben op grondwaterstanden. Door middel van drempels in een kwelgeul kan enigszins gestuurd worden op grondwaterstanden. Draineren vraagt om een peilverlaging en peilopzet om een peilverhoging.
18	Waarom dragen kwelgeul, hoogwatergeul, dijk in landschap (ontbreekt in de mogelijkheden) niet bij aan natuur/ ruimtelijke ontwikkeling, volgens mij namelijk wel.	Hoogwatergeulen hebben niet als doel om de natuurwaarde toe te voegen. Hoewel er mogelijk wat riet ontwikkelt aan de rand of vogels trekt, zal het vanwege de diepte en relatief steile oevers weinig natuurwaarde hebben. Kwelgeulen daarentegen dragen wel bij aan de natuurwaarde van het gebied en hebben dit ook deels als doel (tezamen met waterstandsdeling bij hoog water). Voor de stabiliteit van de dijk zijn er beperkingen voor de hoeveelheid begroeiing op de dijk. Daarnaast zal voor de aanleg van de nieuwe dijk de huidige dijk verdwijnen, waarbij de beperkte natuurwaarde van de dijk tegen elkaar wordt weggestreept.
19	Verlaagde weg als een dijk dwars door een kwelgeul is contraproductief lijkt mij.	Een verlaagde weg zal naar verwachting inderdaad voor minder waterstandsdeling zorgen dan een brug. Deze vergelijking wordt gemaakt in het plan-MER, ook in relatie tot andere punten zoals kosten.
20	Bouwsteen 8: Uitsluitend positief voor natuur volgens deze opgave, negatief (voor doorstroming bijvoorbeeld oobos) voor de andere doelen wordt niet uitgesloten? PRIORITERING/BUDGETTERING. Mijn	Bouwsteen 8 gaat over wandelpaden. We veronderstellen dat u bedoelt bouwsteen 7 (natuur). In de kostenraming worden ook kosten voor beheer en onderhoud meegenomen.

Nota van Antwoord op NRD Gebiedsontwikkeling Vierwaarden

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	vooordeel: kosten van onderhoud van die cultuurnatuur wordt vergeten/ niet meegenomen.	
21	Het zou logisch zijn dat In PAGW de cultuurnatuur in dit smalle stuk Maasdal weinig ruimte / prioriteit kan krijgen.	Hoe de opgaven landen in de specifieke deelgebieden is onderdeel van de uitwerking van alternatieven en de beoordeling in het plan-MER.

3.4 Inspraakreactie 004 (WSV de Maas) (99980361)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	We zijn al langer dan 10 jaar met de gemeente Venlo in overleg over de verplaatsing van de jachthaven. Wij dachten een locatie daarvoor gevonden te hebben in de Océ-weerd en in 2021 heeft de gemeenteraad hiermee ingestemd. Dit gebied is groot genoeg en biedt voldoende perspectief om de verschillende opgaven te realiseren. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de Milieueffectrapportage zien wij echter dat in alle schetsen de jachthaven gepositioneerd wordt in de zuidpunt van de Océ-weerd. In het verleden is al meerdere keren door ons kenbaar gemaakt dat dit voor onze vereniging geen geschikte locatie is omdat die te dicht bij de bebouwing ligt en er daarom belangrijke elementen uit het programma van eisen zeer waarschijnlijk niet gerealiseerd kunnen worden.	Dank voor uw inspraakreactie. In het kader van het plan-MER zal in een vergroot zoekgebied gekeken worden naar locaties en het ruimtebeslag. Dit is dus een aanpassing van de NRD. In paragraaf 2.2.4 is deze wijziging nader toegelicht. We zullen u als vereniging bij het ontwerpproces betrekken, net als de overige partijen die hierbij een belang hebben. De mogelijkheid bestaat dat niet alle eisen kunnen worden ingewilligd.
2	In deze nota lichten wij onze bezwaren toe m.b.t. de verschillende ontwerp schetsen voor de positionering van de nieuwe jachthaven in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Gebiedsontwikkeling Vierwaarden. In november 2023 heeft WSV De Maas een reactie op het Concept Ontwikkeldkader en Nota van Participatie van de verplaatsing van de jachthaven gericht aan het college van B&W Gemeente Venlo. Dit schrijven is besproken met de wethouders. De uitleg over de belangrijkste onderdelen in het programma van eisen en de discrepanties tussen de gezichtspunten van de gemeente en WSV De Maas zijn in dit kader verhelderend. Daarom is deze brief als bijlage toegevoegd.	De brief waar u naar verwijst is niet bijgevoegd bij uw inspraakreactie. Projectteam Vierwaarden heeft de betreffende brief opgevraagd bij de gemeente Venlo en heeft er kennis van genomen. Hieronder reageren wij op uw inspraakreactie.
3	Keuze Océ-weerd WSV De Maas heeft destijds voor de Océ-weerd gekozen vanwege de beschikbare ruimte. Het gebied is groot genoeg om een verenigingshaven te herbergen in de luwte van	We nemen kennis van uw overwegingen. Zoals aangegeven bij punt 1 van uw inspraakreactie is het zoekgebied voor de jachthaven uitgebreid in noordelijke richting. Het is goed om te realiseren dat de Océ-weerd ook in de huidige

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	hoge grond, vrij van stroming en hinderlijke golfslag en met een grote oefenplas. Er is nauwelijks bebouwing en deze locatie biedt voldoende ruimte om naast WSV De Maas ook de verschillende Venlose watersportverenigingen te huisvesten. Daarnaast biedt de Océ-weerd voldoende ruimte om onze “industriële” havenactiviteiten te huisvesten zonder dat omwonenden daar hinder van ondervinden. Onze jachthaven heeft veel buitenopslagruimte nodig voor bokken, boottrailers en winterstalling van boten. Veel van die boten zijn in de wintermaanden met zeilen afgedekt en zijn dan geen lust voor het oog. Daarnaast hebben we twee grote loodsen, de schilderloods en de roeibotenloods en daarnaast nog loodsen voor de stalling van de heftruck, de tractor en de botenwagen. Vanaf de eerste contactmomenten heeft WSV De Maas erop aangedrongen de haven niet dicht bij de bebouwing te positioneren want omwonenden willen vrij uitzicht en geen stalling van boten en bokken voor de deur. Een passantenhaven kan in de stad liggen maar een verenigingshaven kan beter buiten stad gepositioneerd worden.	situatie diverse waarden en functies bevat, waaronder Natuurnetwerk Nederland. Het gebied wordt door veel inwoners van de stad gebruikt als uitloopgebied. Ook het Pieterpad en het Maas-Niederrheinpad (streekpad) bevinden zich in het gebied evenals de veelbezochte rijksmonumentale kapel van Genooi. Ook met omwonenden en grondeigenaren zal bij de positionering rekening gehouden moeten worden. Daarnaast is de Océ-weerd een van de deelgebieden waarin andere opgaven (zoals rivierverruiming, natuurontwikkeling) van project Vierwaarden een plek kunnen krijgen. Het projectteam Vierwaarden gaat de komende periode samen met de betrokken partijen ontwerpen uitwerken om te verkennen hoe de verschillende opgaven binnen de Océ-weerd een plek kunnen krijgen. De binnendijkse ontwikkelingen zullen daar eveneens in meegewogen worden.
4	Notitie Reikwijdte en Detailniveau De nieuwe jachthaven in Venlo-Noord In de Notitie Reikwijdte worden twee varianten van de nieuwe jachthaven besproken, de kleine en de grote. Beide zijn gepositioneerd in de zuidpunt en dat is om meerdere redenen voor onze watersportvereniging niet werkbaar en acceptabel. (zie tabel 5-1 en 5-2 op blz. 19 en 20) De dijk is verlegd naar de hoge grond, de Urbanusweg, om de rivier meer ruimte te geven en het waterpeil te verlagen. Maar het gebied waar de jachthaven is getekend (de grote en ook de kleine) komt buitendijks te liggen en grenst direct aan het te ontwikkelen gebied, wat betekent direct grenzend aan de bebouwing.	In onderstaande regels is per bezwaar een reactie gegeven.
5	Bezwaren van WSC De Maas: 1. De buitendijkse ligging van het natte gedeelte van de jachthaven is niet acceptabel. Bij hoogwater komen de steigers en de daaraan afgemeerde boten in de stroming te liggen. In de winter zullen er 100 á 120 boten in het water liggen en door drijfhout kunnen deze beschadigen. De steigers zijn niet bestand	In de Océ-weerd is tijdens hoogwater altijd een stroming. Bij het zoeken van een locatie van het natte deel van de jachthaven wordt rekening gehouden met stroomsnelheden tijdens hoogwater. Bij de ontwerpen in de plan-mer wordt beoordeeld wat een acceptabele situatie is. Hierbij kijken we ook naar technische oplossingen die de stroming kunnen verminderen. Er ligt nu enkel een locatiekeuze

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	tegen de krachten die er dan op komen te staan.	en ruimtebeslag voor, op globaal niveau. Na het vaststellen van het VKA wordt dit verder uitgewerkt in de planuitwerkingsfase.
6	2. Drijfhout zal zich bij hoogwater ophopen tussen de steigers en de boten en zal de stroming belemmeren en de krachten op de steigers onacceptabel doen toenemen. De jachthaven dient gepositioneerd te worden in de luwte van hoge grond of rondom de jachthaven dient een dijk of damwand te worden aangelegd die voldoende hoogte heeft. Deze dijk of damwand conflicteert echter met de opgaven voor meer ruimte voor de rivier en waterpeilverlaging.	Bij het ontwerp van de haven wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van drijfhout en zwerfvuil tijdens hoogwater op de Maas. Dit wordt in deze fase niet op effecten beoordeeld in het plan-MER.
7	3. In de zuidpunt van de Océ-weerd ligt de jachthaven direct achter de buitenbocht van de Maas. Hier staat de sterkste stroming en binnenvaartschepen varen er vlak langs de oever omdat de Maas daar het diepste is en niet verzandt.	De haven is niet direct aan de Maas gepositioneerd, waardoor er ruimte is om de haven in een luwte te leggen. Nautische aspecten van de havenmond en de scheepvaart op de Maas worden in het plan-MER beoordeeld. Daarnaast is het zoekgebied uitgebreid, zoals aangegeven bij punt 1 en nader toegelicht in paragraaf 2.2.4.
8	4. De oefenplas zal bij hoogwater in de stroming komen te liggen. Dit is gevaarlijk voor nog onervaren watersporters (aspirant roeiers, jeugd en studenten), wat zal betekenen dat we in de winter deze plas heel vaak niet kunnen gebruiken.	Een oefenplas in deze weerd gaat in alle gevallen vroeg of laat meestromen bij hoogwater op de Maas. Wanneer de oefenplas gecombineerd wordt met een hoogwatergeul zal dit moment eerder zijn dan bij een geïsoleerde oefenplas. In de afweging van de alternatieven zullen we aandacht besteden aan het aspect beschikbaarheid in relatie tot veiligheid.
9	5. Bij hoogwater zal er hinderlijke golfslag ontstaan omdat de golven over de lage ondergelopen oever de haven in zullen rollen. Hierdoor zullen steigers en mogelijk ook afgemeerde boten beschadigen. Deze situatie is niet acceptabel; de jachthaven dient namelijk ook bij hoogwater vrij te zijn van hinderlijke golfslag.	Golfslag is bij hoogwater niet te voorkomen. Ook in de huidige situatie komt deze situatie voor. Bij het ontwerp van de haven dient rekening te worden gehouden met golfslag. Dit wordt in deze fase niet op effecten beoordeeld in het plan-MER.
10	6. Als de haven in de stroming ligt is het invaren en afmeren van boten in de boxen zeer lastig, zo niet onmogelijk. Bij het afmeren moet men langzaam varen en moet er een 90-graden draai gemaakt worden om een box in te varen. In de tussentijd zal de boot vele meters verlijeren door de sterke zijwaartse stroming. De afstand tussen de steigers zou daarom tientallen meters vergroot moeten worden om afmeren	Bij het ontwerp (indeling van de haven) dient rekening te worden gehouden met het aspect veilig invaren in relatie tot stroming van de Maas. Dit is onderdeel van de locatiekeuze van de haven.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	mogelijk te houden. Onervaren schippers zal het dan nog steeds niet lukken zonder schade af te meren.	
11	7. De verzekeringen dekken geen schade die ontstaan is in jachthavens aan steigers en of afgemeerde boten als gevolg van hoogwater. De jachthaven dient daarom zo te zijn ontworpen dat de risico's op schade minimaal zijn d.w.z. geen stroming en geen hinderlijke golfslag. Indien dit scenario niet gerealiseerd wordt, zullen veel leden (vooral de bezitters van grotere en duurdere boten) kiezen voor een veiligere haven. Het voortbestaan van onze vereniging WSV De Maas komt dan in gevaar.	Het projectteam Vierwaarden gaat de komende periode samen met de betrokken partijen ontwerpen uitwerken om te verkennen hoe de verschillende opgaven binnen de Océ-weerd een plek kunnen krijgen. Bij het ontwerpen en in het daaropvolgende plan-MER wordt ook onderzocht in hoeverre de risico's op schade geminimaliseerd kunnen worden.
12	8. De jachthaven ligt te dicht bij de bebouwing, wat zal leiden tot tal van problemen en klachten. Omwonenden willen geen zichtbelemmerende loodsen en wensen vlakbij hun woonomgeving geen "industriële" havenactiviteiten zoals hijsen, diesel tanken, winterstalling en lichte onderhoudswerkzaamheden zoals schuren en schilderen van de boten. Ook zullen er op de parkeerplaats van de winterstalling in de zomer geen campers getolereerd worden. Hiermee vervalt een belangrijke inkomstenbron van de vereniging, maar ook toeristisch en commercieel zal deze situatie voor de stad Venlo een groot verlies betekenen. Minder bemiddelde booteigenaren of roeiers zullen de dan noodzakelijke tariefverhogingen niet kunnen betalen en worden gedwongen om hun hobby op te geven.	In het ontwerp binnen het aangepaste zoekgebied wordt ook gekeken hoe we rekening kunnen houden met de omwonenden. In het plan-MER worden de effecten op woon- en leefomgeving onderzocht. Dit staat toegelicht in het beoordelingskader.
13	9. Bewoners zullen geen hoge hekwerken met camerabewaking en nachtverlichting rondom de jachthaven wensen maar deze voorzieningen zijn voor het voorkomen van inbraak in de afgemeerde boten en in de opstallen absoluut noodzakelijk. In tegenstelling tot een passantenhaven zijn de afgemeerde boten in een verenigingshaven niet bewoond. In het vaarseizoen is er wel enige sociale controle in de jachthaven maar buiten het vaarseizoen is er vaak niemand aanwezig. Op aandringen van verzekeringsmaatschappijen en de politie heeft WSV De Maas na de branden in midden-Limburgse havens en vele inbraken in jachthavens geïnvesteerd in hekwerken, verlichting, camerabewaking en toegangspoorten met een pasjes systeem.	In het ontwerp binnen het aangepaste zoekgebied wordt ook gekeken hoe we rekening kunnen houden met de omwonenden. In het plan-MER worden de effecten op woon- en leefomgeving onderzocht.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
14	Conclusies WSV de Maas voorziet grote problemen bij de verschillende varianten zoals die geschetst zijn in Notitie Reikwijdte en Detailniveau Gebiedsontwikkeling Vierwaarden. Wij zijn teleurgesteld omdat jarenlang veelvuldig overleg, waarin we onze visie op de watersport in Venlo hebben uitgelegd en de kritische succesfactoren hebben benoemd en vertaald in een programma van eisen, niet heeft geleid tot een voor ons acceptabel ontwerp kader. Wij dachten in de Océ-weerd voldoende ruimte en mogelijkheden te vinden voor een succesvolle verdere ontwikkeling van de watersport in de komende decennia. Als het programma van eisen op de essentiële punten niet gerealiseerd wordt, komt de continuïteit van onze vereniging in groot gevaar. Bemiddelde booteigenaren zullen hun boot in veiligere havens in Limburg afmeren en minder bemiddelde eigenaren zullen hun lidmaatschap beëindigen. Het bestuur van WSV De Maas tekent bezwaar aan bij de voorgestelde ontwerpschetsen. Graag zijn we bereid om mee te denken over de toekomstige gebiedsontwikkeling Vierwaarden en onze kennis, ervaring, tijd en energie erin te steken om te komen tot een voor alle partijen acceptabel ontwerp.	Dank voor uw aanbod. Zoals aangegeven bij eerdere antwoorden hierboven gaat het projectteam Vierwaarden de komende periode ontwerpen aan de opgaven binnen de Océ-weerd. We zullen WSV de Maas hierbij betrekken, net als andere stakeholders die het aangaat.

3.5 Inspraakreactie 005 (100101896)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Op pagina 7 schrijft U: Het dijktraject moet zo vloeiend mogelijk verlopen, ten behoeve van onderhoud en ter voorkoming van vuilophoping en ongewenste stroming na een hoogwater. Wij willen aangeven dat dit op ontwerp tekeningen onvoldoende tot uiting komt bijvoorbeeld ten zuiden Veerweg-Maasweg ter hoogte van huisnummer Veerweg 21) en ter hoogte van maasveldweg-Hasselt (ter hoogte van huisnummer Veerweg 26). Het is belangrijk dat er zo vloeiend mogelijk ontworpen wordt en dat haakse bochten (tov van de Maas) in het dijktracé voorkomen moeten worden.	Dank voor uw inspraakreactie. We onderkennen dat op deze locatie nog een ontwerp opgave ligt. Tot de NRD is er op hoger abstractieniveau gekeken naar de ligging van het nieuwe dijktraject. In de plan-mer wordt het ontwerp verder uitgewerkt. Daar wordt rekening gehouden met een zo vloeiend mogelijk verloop van het dijktraject. Het vloeiend verlopen van de waterkering houdt ook in dat bijvoorbeeld perceelsgrenzen niet leidend zijn. Daarom is het omgevingsproces hierin belangrijk.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
2	Op pagina 16 is een tabel opgenomen met daarin bouwstenen van mogelijke oplossingen. Aan deze tabel zouden wij willen toevoegen: 1c: Dijkconstructie-Harde kering (damwand, keerwand, keermuur). Dit omdat deze optie een oplossing zouden kunnen bieden bij het ontwerpogave rondom de veerstoep Velden/Grubbenvorst aan de Oostoever. 1d: Demontabele kering. Dit omdat deze optie een mogelijke oplossing zou kunnen bieden bij de ontwerpogave rondom de scheepswerf bij de veerstoep.	Het verzoek om Dijkconstructie-Harde kering voor de bestaande kering toe te voegen als bouwsteen wordt overgenomen. In de plan-mer wordt deze bouwsteen in de alternatieven opgenomen. Deze bouwsteen was nu alleen genoemd voor de te verleggen waterkering. De bouwsteen 'demontabele kering' nemen wij niet op in de plan-mer. Het Waterschap streeft naar een beheergebied waarin zo min mogelijk demontabele keringen en coupures voorkomen. Dit kunt u nalezen in 'Beleidsregel van het algemeen bestuur van Waterschap Limburg houdende regels omtrent Afwegingskader type waterkering' op de website overheid.nl. Er is een prioritering in het type kering dat wordt toegepast. De voorkeur voor de aanleg van een kering is een groene kering, oftewel een kering in grond. Als dit niet in het ontwerp past, is de tweede optie een harde kering. Een demontabele kering wordt alleen onderzocht als er geen andere mogelijkheden zijn.
3	De gebieden die zijn gekenmerkt met: "ontwerpogave" zijn niet gedetailleerd, hierdoor kunnen bewoners niet reageren en behouden zij het recht hierop in een latere fase.	Tot de NRD is er op hoger abstractieniveau gekeken naar de ligging van het nieuwe dijktraject. Het klopt dat er nog resterende ontwerpogaven zijn. Deze worden in de plan-mer fase verder uitgewerkt. In de latere fasen zijn er nog diverse gelegenheden om te reageren op de projectinhoud. Bij het uitwerken van de alternatieven en het invulling geven aan de zoekgebieden/ontwerpogaven worden de betreffende bewoners en ondernemers betrokken, door middel van ontwerpateliers. Bij het publiceren van het plan-MER heeft eenieder wederom de gelegenheid om formeel te reageren. Iedereen kan hier een zienswijze indienen op de inhoud van het plan-MER. Na de voorkeursbeslissing volgt nog de planuitwerkingsfase, waar opnieuw gelegenheid is tot inspraak en participatie.
4	Eventuele effecten van het dijkontwerp en/of dijktraject op de waterhuishouding (grondwater, kwelwater) bij de huizen van de omwonenden dienen te worden vermeden indien deze toch plaatsvinden dient Waterschap Limburg effectieve tegenmaatregelen te nemen.	Tot de NRD is er op hoger abstractieniveau gekeken naar de ligging van het nieuwe dijktraject. De exacte effecten van het ontwerp en traject zijn daarmee nog niet bepaald. Tijdens het vervolg van de verkenningsfase wordt het ontwerp verder uitgewerkt. Eerste

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
		berekeningen op het grondwater vinden plaats tijdens de verkenningsfase en nogmaals in meer detail tijdens planuitwerkingsfase. Op dat moment is het voorkeursalternatief vastgesteld en worden de details uitgewerkt. Het streven is om de effecten van het dijkontwerp op de waterhuishouding bij de huizen van de omwonenden zo minimaal mogelijk te houden. Dus minimale wijzigingen van het grondwater en kwelwater. In het beoordelingskader zijn ook de effecten van het project op de waterhuishouding opgenomen. Dus dit is onderdeel van het plan-MER.
5	Negatieve effecten direct of indirect ten gevolge van het gewijzigde dijk ontwerp en/of dijktraject tijdens de bouwfase voor de omwonenden dienen te worden vergoed.	Wanneer onverhoopt een nadeel ontstaat van een belanghebbende als gevolg van rechtmatige uitvoering van project Vierwaarden, kan deze een verzoek om nadeelcompensatie indienen. Het moment hiervoor is tijdens de planuitwerkingsfase, bij het vaststellen van het projectbesluit. In de tussentijd zijn er nog meerdere contactmomenten vanuit het omgevingsproces. Verzoeken om nadeelcompensatie die naar aanleiding van het projectbesluit worden ingediend, vallen onder het bepaalde van afdeling 15.1 van de Omgevingswet. Hier zijn voorwaarden aan verbonden. Op het moment dat dit speelt, zullen we u hierover nadere informatie geven. Zie ook paragraaf 2.2.8.
6	Tijdens de bouwfase moeten de omwonende kunnen blijven wonen waarbij de infrastructurele functies (gas/water/licht/riool/internet/toegang tot de woning) gewaarborgd blijven.	Het projectteam streeft ernaar om hinder tijdens de bouwfase te minimaliseren, zodat u tijdens de bouwfase kunt blijven wonen en infrastructurele functies gewaarborgd blijven. Maar op dit moment hebben we onvoldoende zicht op de precieze oplossing ter plekke van uw woning. Daarom kan op dit moment niet de garantie geven worden dat alle infrastructurele functies gewaarborgd blijven. Dit maakt doorgaans onderdeel uit van de planuitwerkingsfase. De impact van de bouwfase maakt geen onderdeel uit van het plan-MER.

3.6 Inspraakreactie 006 (Vereniging Waterscouting Belletable Stella Maris (BSM) (100102924)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Onze vereniging is al meer dan 10 jaar in gesprek met de gemeente Venlo over de verplaatsing van de jachthaven aangezien er op de huidige locatie ruimte moet worden gecreëerd voor de aanleg/uitbreiding van de industriehaven. De gesprekken met de gemeente zijn steeds constructief en opbouwend van aard. Dat heeft er mede toe geleid dat de gemeenteraad in 2021 ermee heeft ingestemd om de Océ Weerd als voorkeurslocatie te gaan onderzoeken. De Océ Weerd bood in onze ogen voldoende mogelijkheden om zowel de waterscouting als andere watergerelateerde verenigingen onder te brengen. Een bundeling van krachten van deze verenigingen ondersteunen wij graag.	Dank voor uw inspraakreactie.
2	Op 17 november 2023 heeft Waterscouting BSM schriftelijk gereageerd richting College van B&W Venlo op het concept Ontwikkelkader en Nota van Participatie van de verplaatsing van de jachthaven. Voor de inhoud ervan verwijzen wij naar de bijlagen). BSM geeft beargumenteerd aan waarom het zich niet kan vinden in het Ontwikkelkader (versie 9-11-2023), vooral omdat wij hierin niet terugzien dat er rekening is gehouden met de minimale voorwaarden om onze waterscoutingvereniging te behouden. Het Programma van Eisen hebben wij als bijlage toegevoegd. De voorkeur van BSM voor de locatie Océ Weerd was mede gebaseerd op de schetsen van de gemeente waarbij het héle gebied tussen restaurant Valuas en de brugpijlers van de A67 was ingetekend.	In het kader van het plan-MER zal in een vergroot zoekgebied gekeken worden naar locaties en het ruimtebeslag. Dit is dus een aanpassing van de NRD. In paragraaf 2.2.4 is deze wijziging nader toegelicht. Met betrekking tot de keus voor Océ-weerd als locatie verwijzen we naar het antwoord op inspraakreactie 004 onderdeel 3 (paragraaf 3.4).
3	Voor watersport in het algemeen en voor BSM in het bijzonder is het noodzakelijk te beschikken over een ruime oefenplas. Zeilen leer je niet op een lang, smal stukje water, maar op een plas die je zeilend moet leren oversteken. Daarnaast is veiligheid een belangrijke voorwaarde. Leren zeilen op een drukbevaren Maas met sterke stroming, geldt niet als veilige oefenomgeving voor kinderen vanaf 8 jaar. Aangezien het nieuwe waterrecreatiegebied ook voor een watersportvereniging gebruikt zal gaan worden, moet er ruimte worden gemaakt waarbij de zeiljachten en motorboten niet in hetzelfde vaarwater verblijven als de beginnende waterscoutingleden.	De vraag om een oefenplas in plaats van een geul is begrijpelijk vanuit de doelen van BSM. Het project Vierwaarden heeft als doel om vanuit de inrichtingsprincipes (zie paragraaf 2.2.4) tot een rivierverruiming te komen die én bij het DNA van de rivier past én natuurdoelen dient én de groene structuur respecteert én (deels) als oefenplas kan dienen. Binnen het aangepaste zoekgebied gaat projectteam Vierwaarden de komende periode samen met de betrokken partijen ontwerpen uitwerken om te verkennen hoe de verschillende opgaven binnen de Océ-weerd een plek kunnen krijgen. Hierbij wordt ook verkend in welke mate de oefenplas ingepast kan worden volgens de wensen van BSM.
4	Het samenwerken met andere waterrecreatieverenigingen zien wij als een	Voor zowel de jachthaveninpassing als voor de ontwikkeling van de Océ-weerd baseert het

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	pluspunt voor onze eigen vereniging en voor de stad Venlo. Het is ons als vereniging niet duidelijk hoe de gemeente Venlo haar visie op waterrecreatie vertaalt naar de schetsen zoals die zijn opgenomen in de voorliggende NRD. De laatste maanden zijn zowel waterscouting BSM, WSV De Maas, kanovereniging de Viking en de Venlose Reddingsbrigade samen met gemeente en waterschap de mogelijkheden aan het verkennen in het gehele gebied van de Océ Weerd. Tijdens de diverse gesprekken heeft BSM samen met andere verenigingen duidelijk aangegeven dat de voorkeurslocatie gesitueerd zou moeten worden in het middengedeelte van de Océ Weerd. Als de gemeente vanuit haar visie wil dat de diverse watergerelateerde verenigingen bij elkaar gesitueerd worden, én daarbij ook nog het gebied wil inrichten voor dagrecreatie, is dat van invloed op de oppervlakte die voor waterrecreatie ingericht moet worden. De 'taartpunt' (met grote of kleine vaargeul) is daartoe ontoereikend. Een oppervlakte van 10 ha voor de oefenplas is essentieel voor het voortbestaan van de waterscouting in samenhang met de door de gemeente aangewezen instellingen.	project Vierwaarden zich op de door de samenwerkende overheden meegegeven kaders, waaronder het kader voor ruimtelijke kwaliteit. Voor een nadere toelichting verwijzen naar paragraaf 2.2.4. Het project Vierwaarden heeft als doel om vanuit bovenstaande inrichtingsprincipes tot een rivierverruiming te komen die én bij het DNA van de rivier past én natuurdoelen dient én de groene structuur respecteert én (deels) als oefenplas kan dienen. Binnen deze kaders en binnen het aangepaste zoekgebied zoekt projectteam Vierwaarden in hoeverre invulling kan worden gegeven aan het ontwikkelen van een jachthaven waar de vier verenigingen hun plek hebben.
5	De toezegging uit 2021 dat "de gemeente uitgaat in het raadsbesluit van november 2021 van verplaatsing van het huidige programma", past niet in de versie zoals die nu wordt voorgesteld. Ons programma van eisen past niet in de zuidelijke punt van de Océ Weerd. Die conclusie hebben wij niet alleen als vereniging getrokken, die conclusie hebben de diverse ambtenaren, beleidsmedewerkers en projectleiders inmiddels ook getrokken. Vandaar dat wij gezamenlijk onze focus hebben gericht op het middelste deel van de Océ Weerd. In dat gebied, met een mogelijke uitloop naar het noorden, zouden alle verenigingen hun plek kunnen vinden, waarbij zowel recreatie als veiligheid geborgd kunnen worden. De dijk stond al gepland om verlegd te worden. Als voor de 'middenlocatie' wordt gekozen, zou die dijk mogelijk een klein beetje veranderen qua positie, maar de haalbaarheid daarvan is door deskundigen bevestigd.	We verwijzen naar paragraaf 2.2.4 voor een toelichting op uw inspraakreactie.
6	Wij betreuren het dan ook ten zeerste dat in het voorliggende NRD van deze gezamenlijke en vooral onderbouwde bevindingen (verenigingen mét de gemeente en het waterschap) niets is terug te vinden. Het is van wezenlijk belang dat	Binnen de kaders die gelden voor project Vierwaarden wordt invulling getracht te geven aan de wensen van verschillende partijen en dat die in samenhang zijn met de andere doelstellingen van het project.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	ons Programma van Eisen – waarin veiligheid en geschiktheid van de nieuwe locatie voor BSM centraal staan - wordt meegenomen. Het bestuur van waterscouting Belletable Stella Maris tekent dan ook bezwaar aan tegen de voorgestelde ontwerpsschetsen. Wij blijven graag met elkaar in gesprek en staan open voor overleg.	BSM betrekken we vanzelfsprekend bij het aanvullende ontwerpproces. Fijn dat u aangeeft daar ook voor open te staan.

3.7 Inspraakreactie 007 (Stichting Maas+Velde) (100142283)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Aandachtspunt 1: U schrijft op pagina 3: "Voor het overzicht wordt bij de weerd bij Venlo onderscheid gemaakt tussen het deel ten zuiden van de A67 (Venlo-Noord) en het deel ten noorden van de A67 (Venlo-Velden). Dit resulteert in vijf deelgebieden: Venlo-Noord, Venlo-Velden, Grubbenvorst, Lottum en Arcen-Noord.". Anders dan in de Startbeslissing wordt het gebied Velden aangeduid met Venlo-Velden. Deze naamsaanduiding is feitelijk niet correct. De A67 scheidt de grondgebieden van Venlo enerzijds en Velden anderszijds. Als de A67 de grens is voor het deelgebied dan dient de naam van het deelgebied ten noorden van de A67 ook Velden te zijn. Naast het feitelijk correct vermelden van de naam, is dit ook van belang om onduidelijkheden te voorkomen bij betrokkenen en bewoners.	Dank voor uw inspraakreactie. Wij zijn het eens met uw voorstel. Inmiddels is inderdaad besloten dat het deelgebied "Venlo Velden" in de vervolprocedure wordt aangeduid als deelgebied "Velden". In de beantwoording van de inspraakreacties in deze nota is dat al doorgevoerd.
2	Aandachtspunt 2: U schrijft op pagina 3: "Vanuit de Denkbare Oplossingsrichtingen zijn bouwstenen gedefinieerd, die op de verschillende deelgebieden zijn toegepast. Hiermee is gekomen tot verschillende Alternatieven per Deelgebied. Vervolgens zijn die samengebracht tot drie Integrale Alternatieven over het gehele plangebied.". In het document staat nergens vermeldt hoe het proces is verlopen om tot Integrale Alternatieven te komen. Graag vernemen wij dit van u. Daarnaast vroegen wij ons af waarom u tijdens dat proces niet stakeholders, zoals onze stichting heeft betrokken, mede gezien hetgeen omschreven in participatieplan Vierwaarden. Tijdens de informatieavond in Velden werden Projectbrede alternatieven (combinatie van bouwstenen) voor het eerst benoemd, maar verder niet toegelicht. Nu blijken er drie Integrale Alternatieven	De drie integrale alternatieven zijn een middel om de bouwstenen per deelgebied te ordenen. Hiermee is getracht een zo volledig mogelijk en een zo uiteenlopend totaalbeeld te geven van de alternatieven. Om zagezegd de 'hoeken van het speelveld' te bepalen en de milieueffecten hiervan te beoordelen. Hierin zit geen afweging van belangen of voorselectie van bouwstenen. In het plan-MER worden de integrale alternatieven nader uitgelegd. We benadrukken dat het niet zo is dat het voorkeursalternatief één van deze exacte drie integrale alternatieven zal worden. Bij het samenstellen en kiezen van het voorkeursalternatief is een andere combinatie van bouwstenen mogelijk. Hierbij zal onder andere gekeken worden naar de verschillende milieueffectscores. Het voorkeursalternatief is uiteindelijk een bestuurlijke afweging waarin de milieueffecten worden meegewogen.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	uitgewerkt te zijn, lees combinaties van bouwstenen. Daarmee constateren wij dat er richting lijkt te worden gegeven aan combinaties zonder dat daarbij de omgeving werd betrokken.	Bij het publiceren van het plan-MER heeft eenieder opnieuw de gelegenheid om te reageren op het voorkeursalternatief.
3	Aandachtspunt 3: U schrijft op pagina 6: "Het dijktraject Venlo-Velden moet voldoen aan de wettelijke waterveiligheidsnorm (Omgevingswet) met een overstromingskans van 1:100 per jaar. Dit houdt in dat de dijk dan ontworpen wordt met de kans dat gemiddeld 1 keer in de 100 jaar (of minder) een overstroming voorkomt." en op pagina 7: "In de Startbeslissing zijn de dijktrajecten Lottum en Grubbenvorst ook opgenomen in de opgave. Beide dijktrajecten zijn inmiddels beoordeeld op waterveiligheid. De uitkomst is dat deze waterkeringen nog voldoen aan de wettelijke veiligheidsnorm en tot 2050 niet hoeven te worden versterkt." en op pagina 8: "De dijktrajecten 67-1 bij Grubbenvorst en 66-1 bij Lottum voldoen aan de wettelijke waterveiligheidsnorm, met een overstromingskans op 1:100 (paragraaf 2.1.1). Deze hoeven tot 2050 niet versterkt te worden. Dit is dus geen doel van het project.". Als wij dit goed interpreteren voldoet daarmee de dijkhoogte in Grubbenvorst reeds aan de '1:100 norm' en krijgt de primaire waterkering in Velden dezelfde hoogte als de overzijde van de Maas bij Grubbenvorst om zodoende aan de gestelde '1:100 norm' te voldoen.	De norm 1:100 is een faalkans en is niet één op één te koppelen aan de hoogte. Naast de hoogte spelen namelijk ook andere factoren een rol bij de faalkans. Andere belangrijke factoren zijn macrostabiliteit en piping. Macrostabiliteit is het vermogen van een dijk als geheel om bestand te zijn tegen vervorming. Instabiliteit kan bijvoorbeeld optreden tijdens of na hoge waterstand of juist tijdens lage waterstand. Op dat moment kan een deel van de dijk 'afschuiven' of in elkaar zakken. Piping ontstaat wanneer onder de dijk door grondwaterstroming grond wordt weggespoeld waardoor kleine ondergrondse 'kanaaltjes' ontstaan. Die kanaaltjes worden na verloop van tijd steeds groter waardoor uiteindelijk de gehele dijk kan inzakken De grondsamenstelling van de dijk en van de ondergrond, de breedte van de dijk én de hoogte hebben invloed op de totale stabiliteit van de dijk. Al deze factoren maken deel uit van het ontwerp en de beoordeling van de waterkering. Waterkeringen aan de oost- en westzijde van de Maas hoeven daarom niet per definitie dezelfde hoogte te hebben. Bij beoordeling van de waterkering wordt gekeken of de waterkering op dit moment nog voldoet. In het geval van Lottum en Grubbenvorst is ook gekeken op welke termijn deze waterkering niet meer zou voldoen. Hieruit is de conclusie getrokken dat de waterkeringen voorlopig niet versterkt hoeven te worden.
4	Aandachtspunt 4: U schrijft op pagina 7: "Het streven is dat woningen of bedrijfsgebouwen die nu beschermd worden niet buitendijks komen te liggen". Wij willen graag benadrukken dat dit voor Stichting Maas+Velde geen streven, maar een uitgangspunt is. Tenzij er in uitzonderlijke gevallen nadrukkelijk overeenstemming wordt bereikt met de direct belanghebbende (lees eigenaar van de woning of	Het is ons duidelijk en ook volkomen begrijpelijk dat dit voor de Stichting Maas+Velde een uitgangspunt is. Project Vierwaarden heeft het vooralsnog gedefinieerd als streven. Dit is omdat we op dit moment nog geen gedetailleerd ontwerp hebben. Daarom kunnen we in deze fase van het project geen garanties geven dat geen enkele woning buitendijks komt te liggen. Mocht dit aan de orde komen, dan gebeurt dit niet zomaar en niet lichtvaardig.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	bedrijfsgebouw) om buitendijks komen te liggen.	
5	Aandachtspunt 5: U schrijft op pagina 7: "Het dijktracé moet zo vloeiend mogelijk verlopen, ten behoeve van onderhoud en ter voorkoming van vuilophoging en ongewenste stroming na een hoogwater." Wij willen graag benadrukken dat de richtlijn voor rivierverruiming binnen deze verkenning op sommige ontwerptekeningen onvoldoende tot uiting komt, omdat sommige gebieden momenteel nog zoekgebieden zijn. Wij vinden het eveneens belangrijk dat er zo vloeiend mogelijk ontworpen wordt en dat haakse bochten in het dijktracé voorkomen moeten worden.	Zie het antwoord op de inspraakreactie 005 onderdeel 1 (paragraaf 3.5).
6	Aandachtspunt 6: U schrijft op pagina 8: "Daarnaast moet het dijktraject 68-1 bij Venlo-Noord (nabij Genooi, ten zuiden van de A67) voldoen aan een wettelijke waterveiligheidsnorm, hier ligt de overstromingskans op 1:300 per jaar.". Waarom is deze norm voor Venlo-Noord (onder andere Océ weerd) hoger dan voor Velden?	Er wordt in Nederland meer bescherming geboden op plaatsen waar sprake kan zijn van grote groepen slachtoffers, grote economische schade en/of ernstige schade door uitval van vitale en kwetsbare infrastructuur van nationaal belang. Daarom heeft Venlo-Noord een hogere overstromingsnorm dan Velden. Voor een nadere onderbouwing hiervan verwijzen we naar de toelichting in paragraaf 2.2.7.
7	Aandachtspunt 7: U schrijft op pagina 9: "De ambitie is dat er binnen het studiegebied minimaal 75 hectare aan extra natuur wordt toegevoegd, waarbij gestreefd wordt naar een gelijke verdeling van natte natuur, stroomdalgrasland en hardhout oobos.". Minimaal 75 hectare aan extra natuur is een enorm groot gebied op de reeds bestaande natuurlijke structuren in het plangebied. Onduidelijk is hoe deze ambitie tot stand is gekomen en werd berekend. Verder missen wij enige onderbouwing op realiseerbaarheid van deze ambitie.	Voor de beantwoording van uw inspraakreactie op de natuurdoelstelling verwijzen we naar de toelichting in paragraaf 2.2.1.
8	Daarnaast is onduidelijk of er een natuurcompensatie voor de te realiseren jachthaven van toepassing is en of deze dan reeds verdisconteerd is in deze ambitie. Is de 75 hectare aan extra natuur inclusief of exclusief de natuurcompensatie voor de nieuwe jachthaven? Dit geldt eveneens voor de voorgenomen KRW-maatregel Vorstermolenbeek.	Natuurcompensatie voor de te realiseren jachthaven staat in principe los van de natuuropgave (PAGW), hetzelfde geldt voor de KRW maatregelen. Waar mogelijk worden opgaven gecombineerd.
9	Tot slot lijkt het vreemd om bij voorbaat te streven naar een gelijke verdeling qua aanwezigheid tussen natte natuur, stroomdalgrasland en hardhout oobos. Nergens valt terug te lezen, waarom dat dit	Wij onderkennen uw standpunt. De exacte ecotoop die zich kan ontwikkelen op een bepaalde plek is afhankelijk van de ligging én het type beheer dat wordt toegepast. Deze details zijn op dit moment nog niet uitgewerkt en

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	een streven zou moeten zijn, dan wel of dat dit realistisch is binnen het gebied en de gecombineerde bouwstenen van de drie Integrale Alternatieven.	worden pas tijdens het volgende deel van de verkenning (plan-mer) en tijdens de planuitwerkingsfase uitgewerkt.
10	Aandachtspunt 8: U schrijft op pagina 9: "De doelstelling is het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit via vijf inrichtingsprincipes voor ruimtelijke kwaliteit voor Vierwaarden, zoals vastgesteld in het Ruimtelijk Kwaliteitskader Vierwaarden. De vijf inrichtingsprincipes voor Project Vierwaarden zijn: 1. Volg de hiërarchie 2. Neem het DNA als leidraad 3. Herstel het systeem 4. Ontwerp vanzelfsprekende dijken 5. Versterk de belevingswaarde." De inrichtingsprincipes, met name de eerste drie, hebben een te hoog abstractieniveau. Onduidelijk is wat wordt bedoeld met het volgen van hiërarchie, het als leidraad nemen van DNA en het herstellen van het systeem. En welk systeem. Wij verzoeken u dit verduidelijken aan eenieder.	We onderkennen uw standpunt. In het advies van de Commissie mer op de NRD staat onder andere het advies om de inrichtingsprincipes nader te duiden. In de plan-mer zullen wij een verdere uitwerking van de inrichtingsprincipes geven en die in de plan-MER toelichten.
11	Aandachtspunt 9: U schrijft op pagina 9: "Onderliggend aan deze inrichtingsprincipes hebben de verschillende betrokken partners ook zelf vastgestelde kaders die aan de basis liggen van de vijf gezamenlijke principes en die ook van kracht blijven." Graag vernemen wij van welke partner welke kaders allemaal van toepassing zijn en van kracht blijven.	In de bijlage 1 is het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden opgenomen. Hierin staat op pagina 2 een overzicht van de partners (shareholders) en de zeven kaders die opgenomen zijn in het ruimtelijk kwaliteitskader. De zeven individuele kaders blijven geldig. Het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden is hiervan een bundeling en samenvatting.
12	Aandachtspunt 10: Op pagina 10 heeft u de tabel "Tabel 2-1 Overzicht van de raakvlakprojecten per deelgebied" toegevoegd. Wij verzoeken u om per raakvlakproject de thans bekende einddatum op te nemen, zodat duidelijk is of en wanneer een project is afgerond. Daarnaast staat niet bij ieder raakvlakproject een initiatiefnemer vermeld. Wij verzoeken u om deze tabel daarmee aan te vullen.	In het plan-MER wordt deze tabel aangevuld met initiatiefnemer van het betreffende raakvlakproject. Voor zover de einddatum bekend is, zal deze ook aangevuld worden.
13	Aandachtspunt 11: Op pagina 16 en 17 heeft u de tabel "Tabel 4-1 Overzicht van de bouwstenen" toegevoegd. Voor het projectdoel "5. Verbeteren ruimtelijke kwaliteit in Vierwaarden" zien wij voor het gebied Velden met name de uitwerking in bouwsteen "8. Recreatieve verharde (fiets- en wandel) paden". Wij vinden dit beperkt en enigszins teleurstellend gezien de door	Uw centrale vraag is hoe de ruimtelijke kwaliteit in deelgebied Velden wordt verbeterd ten opzichte van de huidige situatie. Voor het project als geheel is een ruimtelijk kwaliteitskader opgesteld, deze hebben we toegevoegd in bijlage 1. Het versterken van de belevingswaarde is één van de vijf inrichtingsprincipes.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	ons aangeleverde terugkoppeling van de informatieavond waarbij betrokkenen en bewoners hebben meegedacht over de mogelijkheden voor het gebied (zie ook hiervoor het volledige document: https://drive.google.com/file/d/1mH2b-didlgcN1uVEDgiFwZ74k19KOTS/view). De huidige uitwerking in alleen fietsen en wandelen zijn qua het verbeteren van ruimtelijke kwaliteit beperkt en spreken niet een ambitie uit die overeenkomt met het gebiedspotentieel. Er zijn immers al wandel- en fietsverbindingen (uitgezonderd onder de A67 door). De centrale vraag is hoe de ruimtelijk kwaliteit in gebied Velden wordt verbeterd ten opzichte van de huidige situatie. Hoe kunnen we het gebied nog mooier maken. Wij missen bijvoorbeeld het beleven van het water, in nabijheid van het water kunnen verblijven. Ook is erg onduidelijk waar de scope van Vierwaarden eindigt voor wat betreft dit projectdoel en waar bijvoorbeeld Provincie Limburg, de Gemeenten of andere stakeholders aan zet zijn voor (financiering van) verbeteringen.	Op uw vraag wat er precies voor deelgebied Velden gaat gebeuren, kunnen we op dit moment nog geen antwoord geven. Er zijn aan de hand van de gedefinieerde bouwstenen drie integrale alternatieven gemaakt. Deze worden nog nader uitgewerkt en in het plan-MER beoordeeld op de milieueffecten. Vervolgens wordt aan het einde van de verkenningsfase een voorkeursalternatief gemaakt, dat ook op de milieueffecten wordt beoordeeld. Pas op dat moment hebben we een duidelijk beeld wat de ingreep per weerd zal worden. De door de inwoners aangedragen suggesties tijdens de betreffende informatieavond in Velden zijn onder de aandacht van het projectteam. Een aantal punten uit het document waar u naar verwijst worden in het ontwerpproces meegenomen. Bijvoorbeeld de aandacht voor behoud van privacy van aanwonenden, integreren in het landschap, dijkglooiing natuurlijk aangelegd, groene en agrarische sfeer behouden (geen beton), verkeersstromen scheiden. Een aantal andere punten is te gedetailleerd voor de verkenningsfase. Ook moet daar tussen de projectpartners een gedeeld beeld over komen. Zaken die hieronder vallen zijn onder andere het inpassen van het Pieterpad, prullenbakken, kleinschalige inrichting, bankjes, begrazing door dieren. Verder vraagt u wat de begrenzing is van de scope van het project gebiedsontwikkeling Vierwaarden en welke partij wat financiert. Omdat in deze fase van het project nog grote onzekerheid is over de kosten, is nog niet afgestemd hoe de financiering van de maatregelen precies verdeeld wordt tussen de verschillende partijen. En daarmee zal er enige ruimte voor prioritering zijn. Als de partijen niet allen volledig bijdragen zal bekeken moeten worden welke onderdelen in relatie tot de urgentie van de opgaven wel/niet uitgevoerd kunnen worden. Dit is duidelijk bij het nemen van de voorkeursbeslissing aan het eind van de verkenningsfase.
14	Aandachtspunt 12: Op pagina 16 en 17 heeft u de tabel "Tabel 4-1 Overzicht van de bouwstenen" toegevoegd. Kunt u bevestigen dat onder bouwsteen "1 b Als constructie", zowel een vaste constructie (harde kering)	De bouwsteen constructie bestaat uit een vaste constructie (harde kering). We verwijzen hierbij ook naar het antwoord op inspraakreactie 005 onderdeel 2 (paragraaf 3.5), waarin we aangeven dat dit geldt voor zowel de bestaande kering als voor een nieuw aan te leggen waterkering.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	als een minder vaste of tijdelijke constructie (demontabele kering) vallen. In het hele gebied, maar in het bijzonder bij nog bestaande zoekgebied en is het van belang dat er voldoende keuzevrijheid blijft qua invulling van de definitieve oplossingsrichtingen. De mogelijkheid bestaat immers dat niet overal een vaste constructie (harde kering) mogelijk zijn.	De bouwsteen 'demontabele kering' nemen wij niet op in het plan-MER. Zie voor een toelichting hierop het antwoord op inspraakreactie 005 onderdeel 2 (paragraaf 3.5).
15	Aandachtspunt 13: U schrijft op pagina 18: "In het deelgebied Venlo-Noord wordt de bestaande dijk teruggelegd, dat wil zeggen verder weg van de rivierloop gelegd." en op pagina 20: "In het deelgebied Venlo-Velden wordt de bestaande dijk teruggelegd, dat wil zeggen verder weg van het zomerbed gelegd."~ Onduidelijk is wat het verschil is tussen wegleggen van de rivierloop en wegleggen van het zomerbed. Er lijkt gekozen voor een andere formulering tussen de beide gebieden, maar onduidelijk blijft waarom. Dit vernemen wij graag van u.	We onderkennen dat het verschil in formulering verwarring wekt. Dit verschil is niet bewust gekozen en in de eindredactie van het stuk over het hoofd gezien. In beide deelgebieden wordt hetzelfde bedoeld. De NRD wordt hierop niet aangepast en in het plan-MER zullen we kiezen voor één formulering.
16	Aandachtspunt 14: Op pagina 20, 21 en 22 worden de bouwstenen voor Velden nader toegelicht. Wij zijn ermee bekend dat er nog best wel wat zoekgebieden zijn. Voor betrokkenen en bewoners in die zoekgebieden biedt dit document (logischerwijs) niet echt duidelijkheid. Het heeft voor hen vanuit een individueel belang ook nagenoeg geen zin om een zienswijze in te dienen, aangezien er geen concrete maatregelen in hun nabijheid worden toegelicht. Kunt u uitleggen op welke wijze wordt geborgd dat de betrokkenen en bewoners in zoekgebied en voldoende inspraak krijgen in het proces dat volgt na vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en recht houden om hun zienswijzen in te dienen, zodra er meer bekend wordt over de concrete invulling van de zoekgebieden.	Zie het antwoord op de inspraakreactie 005 onderdeel 3 (paragraaf 3.5).
17	Aandachtspunt 15: U schrijft op pagina 28: "Dit zijn de drie Integrale Alternatieven, die het gehele projectgebied van Vierwaarden omvatten.". Onduidelijk is of het voornemen hierbij is om in ieder gebied daadwerkelijk maatregelen uit te voeren om tot een definitieve integrale aanpak te komen.	De integrale alternatieven zijn bewust gekozen om het hele projectgebied te omvatten. In de vervolgfase van de verkenning wordt toegewerkt naar een voorkeursalternatief. Het is een mogelijke uitkomst dat in het voorkeursalternatief deelgebieden zijn waar uiteindelijk geen maatregelen worden getroffen.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	Daarnaast is onduidelijk dat het uitgangspunt altijd blijft dat tenminste aan iedere zijde van de Maas, te weten de grondgebieden van Gemeente Venlo en Gemeente Horst aan de Maas, tenminste één gebied 'in realisatie komt'.	Het uitgangspunt dat aan tenminste iedere zijde van de Maas maatregelen worden getroffen, blijft inderdaad staan. De voorkeursbeslissing omvat in ieder geval ingrepen bij Venlo en Velden en ingrepen bij een van de uiterwaarden bij Horst aan de Maas.
18	Aandachtspunt 16: U schrijft op pagina 28: "Elk Integraal Alternatief is gebaseerd op een andere filosofie. Op basis hiervan zijn de Alternatieven per Deelgebied gecombineerd op projectniveau.". Er lijkt vanuit drie filosofieën voorgesorteerd te worden op kansrijke combinaties. Het is echter niet duidelijk welke bouwstenen in een combinatie zijn gebruikt en waarom deze (integraal) bijdragen aan een Integraal Alternatief. En bovenal welke afwegingen hierbij werden gemaakt. Daarnaast lijken er met drie keer een Integraal Alternatief voor het hele gebied relatief weinig combinaties onderzocht te zijn.	De drie integrale alternatieven zijn een middel om de bouwstenen per deelgebied te ordenen. Hiermee is getracht een zo volledig en een zo uiteenlopend mogelijk totaalbeeld te geven van de alternatieven. Om zagezegd de 'hoeken van het speelveld' te bepalen en de milieueffecten hiervan te beoordelen. Hierin zit geen afweging van belangen of voorselectie van bouwstenen. Bij de ordening zijn de bouwstenen toegewezen aan het integraal alternatief met het best passende thema. Het aantal combinaties in de integrale alternatieven is inderdaad niet uitputtend. Bij het samenstellen en kiezen van het voorkeursalternatief is een andere combinatie van bouwstenen mogelijk, dan nu in de integrale alternatieven is meegenomen. We benadrukken graag dat het niet zo is dat het voorkeursalternatief één van deze exacte drie integrale alternatieven zal worden. Bij het samenstellen en kiezen van het voorkeursalternatief is een andere combinatie van bouwstenen mogelijk. Hierbij zal gekeken worden naar de verschillende milieu-effectscores. Bij het publiceren van het plan-MER heeft eenieder opnieuw de gelegenheid om te reageren op het voorkeursalternatief.
19	Aandachtspunt 17: U schrijft op pagina 32: "Hierbij wordt, afhankelijk van het aspect en de fase van het project, gebruik gemaakt van expert judgement of uitgevoerde bureau- of veldonderzoeken." en op pagina 33: "Kwalitatief houdt in dat de effecten op basis van deskundigheid wordt beschreven." Wij constateren dat er behoorlijk wat aspecten kwalitatief worden beoordeeld. Betekend dat dan dus concreet dat voor ieder aspect met een kwalitatieve beoordeling een (externe) deskundige een oordeel geeft aan de hand van de beoordelingsschaal (tabel 7-1). Hierbij ligt onzes inziens het gezegde "wie betaalt,	Uw constatering dat er in het plan-MER vele aspecten kwalitatief beoordeeld worden, klopt. We lichten dit toe in paragraaf 2.2.5. De deskundigen die de beoordeling uitvoeren zijn objectief en maken geen onderdeel uit van het projectteam. Ze hebben daarmee een zekere afstand tot het project en worden niet gestuurd richting bepaalde uitkomsten. De effectbeoordeling wordt in het plan-MER onderbouwd. Daarnaast wordt de effectbeoordeling in het plan-MER voorgelegd aan de onafhankelijke Commissie mer. Zij geven hierop een openbaar advies waar het project op dient te reageren.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	bepaalt" op de loer voor wat betreft de uitkomst van de beoordeling. Onduidelijk is hoe wordt gewaarborgd dat met name voor aspecten waarbij bewoners en bedrijven in het gebied worden geraakt ook een breder (gedragen) onderzoek onder deze betrokkenen plaatsvindt. Teneinde de (werkelijke) effecten zo goed als mogelijk te objectiveren.	U vraagt hoe wij in beeld brengen hoe bewoners en bedrijven geraakt worden door dit project en hoe wij hun belangen waarborgen. In het Beoordelingskader zijn hiervoor onder het thema 'Woon- en leefomgeving' meerdere beoordelingsaspecten opgenomen.
20	Aandachtspunt 18: U schrijft op pagina 32: "Zowel voor een kwalitatieve als een kwantitatieve beoordeling wordt de beoordeling omgezet naar een 5-punts beoordelingsschaal (Tabel 7-1), zodat de effecten ten opzichte van elkaar afgewogen kunnen worden.". Onduidelijk is hoe deze omzetting zal geschieden. Daarnaast is onduidelijk hoe de effecten ten opzichte van elkaar afgewogen worden en of ieder aspect daarbij evenveel meeweegt in het eindoordeel.	In het beoordelingskader staat of de milieueffecten kwalitatief of kwantitatief worden beoordeeld op een vijfpuntsschaal. De beoordeling loopt uiteen van een ++ (zeer positief effect) tot een -- (zeer negatief effect). Het is aan de specialisten die het specifieke aspect beoordelen om te bepalen in welke situatie een effect (zeer) positief, neutraal of (zeer) negatief scoort. In het plan-MER wordt de beoordeling per aspect nader onderbouwd. Er is geen weging van de verschillende aspecten. Deze beoordeling is bedoeld om zo transparant en objectief mogelijk de milieueffecten in beeld te brengen. De beoordeling wordt gebruikt als hulpmiddel om een keuze te maken voor een voorkeursalternatief. Dit is een bestuurlijke beslissing.
21	Aandachtspunt 19: Bij het thema "Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit" op pagina 33 is het doel bereik niet concreet genoeg.	We onderkennen dat de vijf inrichtingsprincipes nader uitgewerkt moeten worden. In het plan-MER zullen wij een verdere uitwerking van de inrichtingsprincipes geven. Hierin volgen we ook de advisering van de Commissie mer op de NRD.
22	Aandachtspunt 20: Bij het thema "Water" op pagina 34 staat bij het aspect "Grondwater" effecten voor grondwaterstand en kwelstromen. Onduidelijk is of hier sprake is van een generieke benadering van het hele gebied voor dit aspect. Wij vragen ons af hoe rekening wordt gehouden met eventuele effecten van het dijkontwerp en/of dijktraject op de waterhuishouding (grondwater, kwelwater) bij individuele opstallen van bewoners en bedrijven. Deze dienen te allen tijde vermeden te worden en voor zover nodig dienen er effectieve beheermaatregelen door het waterschap uitgevoerd te worden.	De beoordeling van de aspecten in het thema 'Water' zijn een generieke benadering per deelgebied. Aan de hand van de bestaande situatie worden effecten op grondwater en kwelstromen van de mogelijke ingrepen in beeld gebracht. De afwatering nabij waterkeringen wordt in de planuitwerkingsfase uitgewerkt. In de planuitwerkingsfase, dus na het vaststellen van het voorkeursalternatief, worden de effecten van de aanleg van geulen en/of waterkeringen op grond- en oppervlaktewater meer in detail uitgewerkt. Ook worden de locaties waar deze effecten optreden in beeld gebracht. Daarbij wordt onderzocht of er mitigerende maatregelen getroffen moeten worden.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
23	Aandachtspunt 21: Bij het thema "Natuur" op pagina 34 staat bij het aspect "Beschermd gebied" dat er zowel kwantitatief als kwalitatief wordt beoordeeld voor zowel de aanlegfase als de eindsituatie. Indien hier terecht beide wijzen worden benoemd, kunt u dit dan met iets meer context toelichten.	Eerst vindt kwalitatief onderzoek plaats en afhankelijk van de bevindingen en informatie in relatie tot het detailniveau volgt eventueel kwantitatief onderzoek. Binnen het aspect natuur kijken we naar de effecten binnen Natura 2000-gebieden en NatuurNetwerkNederland (NNN) gebieden. Hierbinnen wordt getoetst aan de beschermingsregimes zoals opgenomen in de Omgevingswet voor beschermd gebied en beschermd soorten. Er wordt bijvoorbeeld gekeken of in de uitvoeringsfase sprake kan zijn van verstoring van beschermd diersoorten en of daardoor rekening gehouden moet worden met bijvoorbeeld het broedseizoen. Het gaat hier om een kwalitatieve beoordeling. Voor de eindsituatie wordt gekeken naar de oppervlakte van beschermd gebied dat door het project wordt toegevoegd of juist verwijderd.
24	Aandachtspunt 22: Bij het thema "Woon- en leefomgeving" op pagina 34 staat bij het aspect "Kwaliteit woonomgeving" een aanpak van de beoordeling waarin meerdere effecten op de referentiesituatie denkbaar zijn. Zo kan iets een zeer positief effect hebben op de mate van wateroverlast ondervinden en zeer negatief effect op het uitzicht van woningen. Onduidelijk is hoe dat dit wordt meegenomen binnen het beoordelingskader.	Het klopt dat het bij het aspect 'kwaliteit woonomgeving' kan voorkomen dat voor het ene onderdeel een negatief effect is en voor het andere onderdeel een positief effect. Bij de totale score wordt meegenomen of er onderscheidende elementen in zitten om te komen tot een voorkeursalternatief. Bij de beoordeling wordt een toelichting geschreven zodat de nuances van de verschillende onderdelen zichtbaar zijn. Deze benadering is passend bij de verkenningsfase waarin het project zich bevindt.
25	Aandachtspunt 23: Bij het thema "Woon- en leefomgeving" op pagina 34 staat bij het aspect "Recreatie en overige bedrijven" een aanpak van de beoordeling waarin meerdere effecten op de referentiesituatie denkbaar zijn. Zo kan iets een zeer positief effect hebben op de kansen voor recreatie en zeer negatief effect op bestaande (recreatie)bedrijven. Onduidelijk is hoe dat dit wordt meegenomen binnen het beoordelingskader.	Net als bij uw aandachtspunt 22: het klopt dat binnen dit aspect het ene effect positief is en het andere effect negatief. Bij de totale score wordt meegenomen of er onderscheidende elementen in zitten om te komen tot een voorkeursalternatief. Bij de beoordeling wordt een toelichting geschreven zodat de nuances van de verschillende onderdelen zichtbaar zijn. Deze benadering is passend bij de verkenningsfase waarin het project zich bevindt.
26	Aandachtspunt 24: Bij het thema "Woon- en leefomgeving" op pagina 34 missen wij het aspect "Hinderbeperking tijdens aanleg". Dat is voor ons de mate waarin tijdens de realisatiefase bewoners kunnen blijven wonen, danwel bedrijven kunnen blijven functioneren en de (infrastructurele) voorzieningen, zoals gas/ water/ elektra/ openbare verlichting/ riolering/ internet/	'Hinderbeperking tijdens de aanlegfase' wordt niet als separaat thema opgenomen in het beoordelingskader. Binnen het thema 'Woon- en leefomgeving' worden de aspecten bedrijven, geluid en trillingen meegewogen. Dit zijn aspecten die in de aanlegfase van toepassing zijn. Bij het thema 'Realiseerbaarheid' worden ook diverse thema's uit de aanlegfase meegenomen,

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	televisie/ telefonie alsmede toegang tot percelen en opstallen te allen tijde gewaarborgd blijven.	zoals 'Kabels en leidingen', 'Grondposities' en 'Technische haalbaarheid'. In de planuitwerkingsfase worden waar nodig beoordelingsaspecten toegevoegd over de aanlegfase. Op dat moment is meer duidelijk over de inpassing van het ontwerp, de realisatie en in het verlengde daarvan over eventuele mitigerende maatregelen.
27	Aandachtspunt 25: Bij het thema "Realiseerbaarheid" op pagina 34 staat bij het aspect "Grondposities" zowel permanent als tijdelijk. Hoe dienen wij "tijdelijk" te zien bij dit aspect. Indien hier tijdelijke grondposities tijdens aanleg mee worden bedoeld, dient de wijze van beoordelen aangepast te worden.	Het woord 'tijdelijk' had hier niet moeten staan. De beoordeling vindt alleen plaats voor de eindsituatie. Het beoordelingskader in het plan-MER wordt hierop aangepast. Het beoordelingskader passen we hierop aan. De tijdelijke grondposities, oftewel de werkterreinen, worden tijdens de planuitwerkingsfase in beeld gebracht. Op dit moment is er nog geen zicht op de benodigde werkterreinen.
28	Aandachtspunt 26: Bij het thema "Toekomstvastheid" op pagina 35 is onduidelijk wat bedoeld wordt met het bijbehorende aspect en de wijze van beoordelen.	In het thema 'Toekomstvastheid' wordt beoordeeld of het dijkontwerp in de toekomst gemakkelijk nog verbreed of opgehoogd kan worden. Dit heeft te maken met de aanlegtechniek (oplossing in grond of een constructie), dimensionering van de dijk en het ruimtebeslag. Een constructie (een damwand) is bijvoorbeeld niet gemakkelijk later uit te breiden.
29	Aandachtspunt 27: Bij het thema "Financiën" op pagina 35 staat bij het aspect "Investering" dat mogelijke schades zijn meegenomen. Onduidelijk is of hiermee ook schadeloosstellingen worden bedoeld voor bewoners en bedrijven die door Vierwaarden schade lijden. Negatieve effecten direct of indirect ten gevolge van het gewijzigde dijkontwerp en/of dijktraject en/of tijdens de bouwfase voor de betrokkenen dienen te worden vergoed.	Zie het antwoord op inspraakreactie 005 onderdeel 5 (paragraaf 3.5) en de toelichting in paragraaf 2.2.8.
30	Aandachtspunt 28: Bij het thema "Financiën" op pagina 35 staat bij het aspect "Investering" dat er sprake is van een kwalitatieve wijze van beoordelen. Dient dit niet een kwantitatieve wijze van beoordelen te zijn. Het handelt zich immers om een kostenraming in miljoenen Euro's.	Tijdens de verkenningsfase wordt nog geen nauwkeurige kostenraming gemaakt. Er wordt gerekend in ordes van grootte, niet met exacte aantallen. Omdat er nog geen detailontwerp is, zijn de kosten niet nauwkeurig en onderbouwd te bepalen. Daarom is dit criterium omschreven als kwalitatief. In de beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen de goedkopere en duurere alternatieven. In de planuitwerkingsfase worden de kosten wel gekwantificeerd met een nauwkeurige SSK-raming.

3.8 Inspraakreactie 008 (100148035)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Om te beginnen: dank voor het opstellen van deze notitie, die wat ons betreft een helder inzicht verschaft in de stand van zaken in deze fase van het traject Vierwaarden. Voor jullie geldt dat jullie een overzicht hebben van het gehele Vierwaardengebied, wij beperken ons in onze reactie tot met name het deel Grubbenvorst. Wij hebben ons in door jullie georganiseerde ontwerpateliers mede kunnen verdiepen in het project en we stellen vast dat onze inbreng herkenbaar is meegenomen in de denkrichtingen zoals die in deze notitie voorliggen. Onze dank daarvoor. Niet alleen onze inbreng overigens – onze namen staan onder deze reactie - maar ook de inbreng van de andere deelnemers uit Grubbenvorst en de andere waarden. Iedereen die wilde kon participeren, en dat is een goede zaak Tijdens de ontwerpateliers hebben jullie de aanwezigheid tot op detailniveau meegenomen in de plannen, de afwegingen en de fasering van het project Vierwaarden. Diezelfde details zien wij terug in de notitie. Over het uiteindelijke resultaat (tot nog toe, want er is nog een hele weg te gaan) zijn wij erg te spreken, zij het dat wij nog een aantal aanvullende vragen en gedachten hebben, waarbij wij, zoals gezegd, inzoomen op de situatie in Grubbenvorst:	Dank voor uw inspraakreactie. We vinden het fijn om uw waardering voor het omgevingsproces terug te lezen.
2	Tijdens een bijeenkomst in Lottum, maakten wij onderstaande foto: twee handen houden enkele alternatieven van bouwstenen vast om aan te geven wat in de ogen van deze deelnemers de favoriete projectie in Grubbenvorst zou zijn. De hand rechts projecteert de lange HWG noord, die we in de notitie meerdere malen terugzien in de tabellen 5-5 en 5-6 op p. 24 in de notitie. De linkerhand projecteert een alternatief van het middendeel, op een kaart waarop een alternatief van het meest zuidelijke deel te zien is. Dat laatste alternatief van het meest zuidelijke deel vinden wij niet terug in de notitie. Dat vinden wij jammer, want juist dat alternatief vinden wij het beste passen in	In de NRD is ter plaatse van de Dorpstraat in Grubbenvorst een hoogwatergeul (niet aangesloten op de Maas) opgenomen. We geven gehoor aan uw suggestie om naast de bouwsteen hoogwatergeul ook de bouwsteen diepe kwelgeul mee te nemen. De bouwsteen diepe kwelgeul in Grubbenvorst wordt meegenomen in de planmer.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	het Grubbenvorster plaatje. In dit voor ons favoriete alternatief is geen sprake van een plas, zoals die in twee alternatieven te zien in de tabellen 5-5 en 5-6, maar een (diepe) kwelgeul, vergelijkbaar met de kwelgeul in het middendeel. Die (diepe) kwelgeul in het zuidelijke deel is, zoals gezegd, onze favoriet. Wij zouden dan ook willen vragen dat alternatief, weer op te nemen in het ontwerp. Er staat geen uitleg of verklaring vermeld waarom dat alternatief van die (diepe) kwelgeul in het zuidelijke deel ontbreekt. Die verklaring zal er ongetwijfeld zijn en zal wellicht verband houden met de berekening van de te bereiken waterpeilverlaging, maar dat is voor ons gissen.	
3	Wij gaan nog wat verder in op de alternatieven in het zuidelijke deel. In de tabellen 5-5 en 5-6 staan twee alternatieven: 1. Een plas (HWG?) die onder de veerweg (= Dorpsstraat) doorloopt (de veerweg vormt op die plek een brug) en 2. Een plas die door de veerweg in tweeën wordt gedeeld, waarbij de veerweg zodanig is verlaagd dat hij kan overstromen bij hoog	Zoals hierboven genoemd, de diepe kwelgeul op deze locatie wordt toegevoegd als bouwsteen. Voor natuur en toekomstige ontwikkeling wordt gekeken wat logische plekken zijn om bestaande natuur uit te breiden en/of te versterken.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	water, waardoor de gehele Grubbenvorster waard één lange nevengeul van de Maas kan vormen. Aan het hierboven vermelde – bij ons favoriete - alternatief voor het zuidelijke deel in de waard van Grubbenvorst voegen wij de volgende nuanceringen toe: Het favoriete alternatief is dus een kwelgeul in het zuidelijke deel, vóór en achter de verlaagde veerweg; aanleg van een dergelijke kwelgeul zou ook weer een goede bijdrage kunnen zijn aan verfraaiing van de natuur op dat stukje (nu is er eigenlijk nauwelijks sprake van natuur);	
4	Op plaats twee: (als het moet van wege de waterveiligheid) een plas tot aan de verlaagde veerweg, vanaf de verlaagde veerweg aan de noordzijde een kwelgeul;	Op de plek die u noemt is al een bestaande bouwsteen hoogwatergeul. De bouwsteen diepe kwelgeul wordt hieraan toegevoegd. Dit totaal komt ongeveer overeen met wat u omschrijft. Het ontwerp wordt in de plan-mer in de alternatieven uitgewerkt.
5	Op plaats drie: een plas die in tweeën gedeeld wordt door de verlaagde veerweg; dat is de variant die geprojecteerd wordt in de laatste twee alternatieven van de tabellen 5-5 en 5-6.	Zoals hierboven genoemd: de situatie die u schetst is inderdaad opgenomen in de alternatieven die in de volgende fase van de verkenning verder wordt uitgewerkt.
6	In onze ogen is bij alle alternatieven in het zuidelijke deel een verlaging van de veerweg de beste optie, op basis van de redenering: 'Als het veer eruit gaat vanwege hoog water, gaat de veerweg er ook uit omdat die weg (op datzelfde moment) overstroomt.' Bij die redenering hebben we tegelijkertijd een vraag: is al eens berekend bij welk waterpeil het veer eruit gaat? Het is ons opgevallen dat naburige veren er eerder uit gaan dan het veer in Grubbenvorst. Waar ligt dat aan? Heeft dat te maken met de Maas of met dit individuele veer? Kan het ene veer door een bepaalde constructie bij hoog water langer in de vaart blijven dan het andere? Als dat laatste het geval is, heb je in feite te maken met een variabele m.b.t. de uitvoering van de veerweg. Is het dezelfde variabele die eventueel leidt tot het uitvoeren van een deel van de veerweg als brug om de nevengeul te overbruggen? De samenhang tussen alternatieven op dit punt is ons niet duidelijk.	Het uit de vaart nemen van het veer wordt bepaald door de sterkte van de stroming in de Maas en de waterstanden. Veelal zijn de aansluitende wegen en obstakels in de berm de reden dat het veer niet meer kan varen. Bij het veer tussen Grubbenvorst (Dorpsstraat) en Velden (Veerweg) liggen deze obstakels vrij hoog en kan dit veer langer doorvaren dan de veren in Lottum en Broekhuizen. De hoogteligging van de aansluitende weg (Dorpsstraat) heeft direct te maken met de hoogte van de waterstand, waarbij het veer nog in de vaart is. Als de Dorpsstraat verlaagd wordt heeft dat invloed op de momenten waarop het veer uit de vaart moet worden genomen. Op uw vraag of er al berekeningen zijn uitgevoerd: Het is op dit moment nog onbekend bij welke waterstand de Veerweg onbereikbaar wordt en de veer uit de vaart genomen wordt. De verminderde bereikbaarheid van de Veerweg in relatie tot de voor waterstanddaling benodigde wegverlaging is onderdeel van nader onderzoek en afweging.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
		Deze bereikbaarheidseffecten worden in het plan-MER bij de beoordeling meegewogen.
7	Het vergt uiteraard rekenwerk, daar zijn we ons van bewust, maar toch zouden wij willen weten wat de waterstandeffecten zijn van de drie varianten van 2a, 2b en 2c hierboven. Er zijn meer alternatieven bij andere bouwstenen waarvan wij nieuwsgierig zouden zijn naar de opbrengst ervan m.b.t. waterpeilverlaging, maar deze zijn in onze ogen wel heel relevant.	Alle bouwstenen in de vorm van (kwel)geulen en maaiveldverlagingen dragen meer of minder bij aan een waterstandsval. Vormgeving, drempels en diepte zijn spelen hierin een rol. Daarnaast is er ook een opgave voor het realiseren van natuur. De doelstelling geldt voor de integrale oplossing. Bij de uitwerking van de integrale alternatieven en bij het maken van het voorkeursalternatief zullen berekeningen worden uitgevoerd naar het effect op de waterstand per weerd/deelgebied.
8	In het noordelijke deel gaat onze voorkeur uit naar een HWG, waardoor als het ware een eiland ontstaat, een eiland dat er in het verleden ook geweest is en dat nu weer herschapen zou kunnen worden.	Deze variant is opgenomen in de integrale alternatieven en wordt tijdens de plan-mer beoordeeld. We hebben kennisgenomen dat dit uw voorkeur heeft.
9	Over het middendeel het volgende: a. Als verdieping nodig is om doorstromen van de nevengeul door de waard mogelijk te maken, dan bij voorkeur in de vorm van ondiepe kwelgeulen, omdat dat het dichtst aansluit bij het landschap dat we nu al zien (los van gronden die als landbouwgrond functioneren).	Bij het beoordelen van de Integrale Alternatieven tijdens de plan-mer wordt onder het thema 'Landschap', aspect 'Visueel ruimtelijk kader' ook meegenomen hoe de alternatieven aansluiten bij het ruimtelijke karakter.
10	b. Datzelfde middendeel is grotendeels in particulier bezit (een klein deel is in eigendom van het Limburgs Landschap). De eigenaar doet al geruime tijd alle moeite om op advies van een landschapsadviseur het gebied als landschap in te richten. Eigenlijk is die inrichting al zo goed als voltooid. Naar zeggen van de eigenaar zijn bij de inrichting van dat gebied ook weiden gecreëerd waarin hij zijn paarden laat grazen. Als in zijn gebied ingrepen noodzakelijk zijn, is het aan te raden daarover met de eigenaar tijdig (voor)overleg te plegen, om te voorkomen dat in latere instantie het overleg gehinderd wordt door emoties van 'voor voldongen feiten gesteld worden'.	Dank dat u ons hierop attendeert. We nemen dit mee in het overleg met de betreffende eigenaar.
11	c. Wij hebben nog niet zo'n goed beeld wat het verschil in effecten op natuur en recreatie is van een ondiepe vergeleken met een diepe kwelgeul in het middendeel.	Met een ondiepe kwelgeul wordt bedoeld: een vergraving van gemiddeld ongeveer 1 meter diep. Bij hoge waterstanden zal hier water in staan en helpen deze geulen met het beter doorstromen van de rivier. Met een diepe kwelgeul wordt bedoeld een vergraving van 2 tot 2,5 meter diep. Hier zal permanent water in staan, en bij hoge

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
		waterstanden helpen deze geulen bij het meestromen van de rivier. Beide type geulen hebben geen of weinig toegevoegde waarde voor recreatie, ze zijn bedoeld om een specifiek type natuur te faciliteren en de doorstroom van de rivier te ondersteunen.
12	Een vraag in meer algemene zin: Grubbenvorst heeft de maasterrassen, veel huizen zijn gebouwd op de veilig geachte, hogere terrassen. Kan het zijn dat door ingrepen in de waard het grondwater zodanig zakt dat funderingen van hoger gelegen gebouwen droog komen te liggen, hetgeen verzakking tot gevolg zou kunnen hebben? Dat zou kunnen leiden tot ernstige aantasting van woongenot van omwonenden, tot noodzaak van reparatie en het zou daarmee ook financiële gevolgen kunnen hebben voor het project. Wij verzoeken u dit punt mee te nemen in uw verdere onderzoek om er uitsluitsel over te kunnen geven.	In de plan-mer beoordelen we inderdaad de milieueffecten op de grondwaterstand. Hierin nemen we ook het risico op schade door dalende grondwaterstanden mee. In de planuitwerkingsfase, dus na het vaststellen van het voorkeursalternatief, worden de effecten van de aanleg van geulen en/of waterkeringen op de waterhuishouding meer in detail uitgewerkt. Ook worden de locaties waar deze effecten optreden in beeld gebracht. Uitgangspunt is dat het project geen negatieve effecten op de waterhuishouding mag hebben ten opzichte van de huidige situatie. Wanneer toch negatieve effecten te verwachten zijn, wordt in de planuitwerkingsfase onderzocht welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden om deze effecten te verminderen of weg te nemen.
13	a. In tabel 2-1 (raakvlakprojecten) wordt onder Grubbenvorst 'woningbouw in De Soom' vermeld. Dat project is inmiddels aangevangen. Wij vragen ons af waarom dat project wordt aangemerkt als raakvlakproject. Het wordt gerealiseerd buiten het stroomgebied van de Maas. Of schatten we dat verkeerd in?	Het project is voor de volledigheid opgenomen, omdat het qua milieueffecten mogelijk overlap heeft met project Vierwaarden. Of dit daadwerkelijk het geval is, onderzoeken we nog.
14	b. Of – andere gedachte - is hier wellicht sprake van verwisseling met een ander woningbouwproject dat aanstaande is, namelijk het project in Doolingsbemden? Daar zijn onlangs woningen gesloopt die met hun achtertuinen richting de dijk lagen. Voor de leeggevallen plek worden er nu plannen gesmeed voor nieuwbouw, inclusief bijbehorende omgevingsaanpassing, hetgeen effecten kan hebben op zowel dit bouwproject enerzijds als de Vierwaardenplannen anderzijds. Gaat dit bouwproject in Doolingsbemden, zodra het een officiële status krijgt, ook een raakvlakproject worden? En een vervolgvraag in meer algemene zin: wordt er	Het betreffende bouwproject was bij ons nog niet bekend. Dank dat u ons hierop attendeert. In algemene zin houdt project Vierwaarden er rekening mee dat er zich gedurende de voortgang van het project nieuwe raakvlakprojecten aandienen. Het project Vierwaarden kan pas een meewegend element hebben in een vergunningaanvraag als de voorkeursbeslissing is genomen en dit is opgenomen in de betreffende verordeningen.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	rekening mee gehouden dat gedurende de voortgang van project Vierwaarden zich nieuwe raakvlakprojecten aandienen? Wordt bij de vergunningverlening van (nieuwe) raakvlakprojecten het project Vierwaarden een meewegend element in die vergunningverlening? Indien ja, geldt dat dan ook al voor Doolingsbenden, waarvan de start van een vergunningverleningstraject toch op redelijk korte termijn te verwachten is?	
15	In eerder overleg over de inrichting van de Grubbenvorster waard hebben wij het oprichten van een seizoensgebonden paviljoen voor educatie en recreatie ter sprake gebracht. Wij zien een vermelding daarvan niet terug in de notitie. Wat is de reden daarvan?	Voor het abstractieniveau van de verkenningsfase is dit paviljoen te gedetailleerd. Als de weerd van Grubbenvorst onderdeel uitmaakt van het uiteindelijke voorkeursalternatief, zullen we in de planuitwerkingsfase dit idee nader beschouwen. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het oprichten van nieuwe bebouwing in het rivierbed aan strenge voorwaarden is gebonden.
16	We herkennen in de notitie het streven om naast het realiseren van meer hoogwaterveiligheid ook veel oog te hebben voor meer en mooiere natuur en het intensiveren van de beleving van het gebied voor natuurliefhebbers en recreanten. Niet alleen in de waard van Grubbenvorst maar in de vier waarden. Het zou mooi zijn het Vierwaardengebied te kunnen vangen onder één gemeenschappelijke noemer of titel. Daarvoor is al vaker de benaming Maasterrassen gesuggereerd. Zo'n overkoepelende titel zou naar ons inzicht het gebied nog meer smoel geven en het zou met deze typering een verbindende schakel kunnen vormen bij de titels van Maasduinen en Maasheggen.	Dank voor uw suggestie. Vanwege de herkenbaarheid kan het project Vierwaarden haar naam niet zomaar aanpassen.
17	M.b.t. hoogwaterveiligheid brengen we nog even onder de aandacht dat tot zo'n 30 jaar geleden de oude maasmeander Kaldenbroek als natuurlijk overstromingsgebied fungeerde. Vanwege agrarische belangen zijn er toen voorzieningen aangebracht om die functie van dat gebied uit te schakelen. Rondom het (beschermd) Kaldenbroek vindt landbouw plaats en het gebied zelf is/wordt behandeld naar zijn status van hoog landschappelijke waarde. Het zou een gedachte kunnen zijn Kaldenbroek die overstromingsfunctie weer terug te geven, waarbij we ons terdege realiseren dat dat ingrijpende gevolgen kan hebben voor zowel de landschappelijke functie van het gebied	Dank u wel voor uw suggestie. Deze optie nemen we echter niet mee in de plan-mer. Rivierverruiming heeft alleen meerwaarde voor de stromende delen van het winterbed. Op die manier verruimen we de bedding zodat er meer water door kan stromen tijdens hoogwater. Hierdoor worden de waterstanden bovenstrooms (stroomopwaarts) van de ingreep lager. Het is om die reden dat we de hoogwatergeulen die we ontwerpen allemaal in het stroomvoerende deel van het winterbed hebben gesitueerd, dicht bij de rivier zelf. Het Kaldenbroek ligt ver van de rivier en buiten de stroombaan, waardoor het niet in aanmerking komt voor een dergelijke rivierverruiming.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	zelf als de agrarische functie van de omringende percelen.	De dijkerugleggingen die plaatsvinden binnen het project Vierwaarden zijn onder andere bedoeld om het oorspronkelijke winterbed weer deels te herstellen. Het Kaldenbroek ligt buiten de begrenzing van het huidige winterbed en komt daarom niet in aanmerking om toe te voegen aan het bergende deel van het winterbed.
18	Een in onze ogen heikele kwestie is de monitoring en instandhouding van wat bereikt is op het gebied van met name natuur en recreatie. Die nazorg bepaalt op de langere termijn de echte waarde van alle verbeteringen. Is die nazorg een onderdeel van het plan? Hoe moeten we dat zien?	Het project houdt rekening met de beheerinspanning die nodig is om alles wat we maken duurzaam te onderhouden. Verdere uitwerking hiervan volgt in de planuitwerkingsfase. Daarin draagt het project er zorg voor dat duidelijk wordt wie in de nieuwe situatie de eigenaar en beheerder wordt van de diverse planonderdelen.

3.9 Inspraakreactie 009 (100171041)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Na lezing van de NRD, zijn wij van mening dat onze belangen zowel zakelijk als ook privé ruimschoots geraakt worden. Welke bouwstenen of alternatieven er ook uiteindelijk door de Minister gekozen worden, zij zullen allemaal leiden tot veel overlast voor camping en woonhuis. De werkzaamheden vinden immers plaats dichtbij camping en woonhuis. De bouwstenen en alternatieven genoemd op de pagina's 25 en 26 leiden allemaal tot verlaging van de veerweg (of omleggen daarvan) en vergravingen (van plusminus 1 meter tot wel 2,5 meter diep). Dit betekent o.i. veel vrachtverkeer, lawaai en onrust en mogelijk blokkades van in en uitritten.	Dank voor uw inspraakreactie. Wij begrijpen uw zorg over eventuele hinder tijdens de uitvoeringsfase. Hinder zal helaas niet volledig voorkomen kunnen worden. Wij streven echter wel naar het beperken van deze hinder tot een zo laag mogelijk niveau. In de planmer wordt daar geen aandacht aan besteed. Bij het uitwerken van het voorkeursalternatief tijdens de planuitwerkingsfase wordt onderzocht welke mitigerende maatregelen deze hinder zo veel mogelijk beperken.
2	Onze camping is een rustige plek waar onze gasten komen voor ontspanning. Project vierwaarden zal bij ons leiden tot wegblijven van gasten en dien ten gevolge omzetting.	Wij begrijpen dat rust voor de gasten van de camping van groot belang is. Wij streven naar het beperken van de hinder om de overlast voor de gasten zo minimaal mogelijk te houden en zullen hierover te zijner tijd met u en de aannemer afspraken maken.
3	Voorts rijzen bij ons de volgende vragen: Is de camping en ons woonhuis gedurende het project te allen tijde bereikbaar?	Wij streven ernaar om het woonhuis en de camping te allen tijde bereikbaar te houden. Maar in deze fase van het project kunnen we hier geen garanties voor geven.
4	Is er voor ons gedurende de uitvoering van het project een contactpersoon beschikbaar? Die ons tijdens de werkzaamheden informeert en begeleidt?	We begrijpen uw behoefte aan duidelijkheid hierover. Deze kunnen we nu nog niet geven, omdat het project in de verkenningsfase zit. Doorgaans is het zo partijen die direct hinder hebben van uitvoeringswerkzaamheden vooraf en tijdig geïnformeerd en begeleid worden.

Nota van Antwoord op NRD Gebiedsontwikkeling Vierwaarden

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
5	Verder maken wij ons zorgen over de waarde van ons onroerend goed en verkoopbaarheid in de toekomst.	Het is goed dat u uw zorgen kenbaar maakt, zodat hier ook met u over gesproken kan worden. Zie verder het antwoord op inspraakreactie 005 onderdeel 5 (paragraaf 3.5) en de toelichting in paragraaf 2.2.8.
6	Ook zullen o.i. de vergravingen leiden tot verandering van de grondwaterstand. Vernatting van de campingplaatsen zullen leiden tot inkrimping van het aantal staanplaatsen. Ook zullen onze kelders vaker water hebben.	In de plan-mer worden de effecten van de ingrepen in beeld gebracht. Er worden berekeningen uitgevoerd, maar wel op het detailniveau van het deelgebied. In deze fase van het onderzoek zal nog geen informatie op perceelniveau beschikbaar komen. Bij het verdere ontwerp worden indien nodig aanvullende maatregelen genomen om wijzigingen in de grondwaterstanden te voorkomen of te beperken.

3.10 Inspraakreactie 010 (100182145)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Wij hebben geen problemen met de huidige dijk.	Dank voor uw inspraakreactie. Het is goed om te horen dat u geen problemen hebt met de huidige dijk. Deze dijk is een primaire waterkering en is opgenomen in de Omgevingswet. Ook is in de Omgevingswet aangegeven aan welke norm de dijk niet waterkering moet voldoen. De huidige waterkering voldoet niet aan de gestelde normen en moet daarom worden versterkt.
2	Een dijkverhoging betekent voor ons dat het huis verdwijnt achter de dijk, bij eventueel hoog water komt er dan meer druk door het water op de fundatie van het huis. De dijk komt dan hoger te liggen dan de woonkamer vloer. Op dit moment is de vloer nog hoger als de dijk. De andere kant van de dijk is een waterbergend gebied.	De situatie is afhankelijk van hoe de woning is opgebouwd en of de muren en keldervloer eventueel fungeren als waterkering. Met behulp van die informatie wordt beoordeeld of de extra waterdruk effect heeft op bijvoorbeeld de fundatie van het huis. Indien nodig worden technische maatregelen getroffen om de fundering van de woning te beschermen. In de verkenningsfase zelf is dat geen onderdeel van de effectbeoordeling, omdat de inschatting is dat voor deze locatie de mogelijke problematiek niet relevant is bij het maken van de keus voor de variant van de dijkversterking. In de planuitwerkingsfase vindt een dergelijke beoordeling plaats op basis van onder andere bouwkundige tekeningen.
3	Bij een dijkverhoging moet de voet worden uitgebreid richting het dorp. Dit betekent voor ons dat wij bij evacuatie tijdens hoog water droog terrein aan de andere kant van de dijk kwijt raken.	Uit uw reactie wordt opgemaakt dat u vreest voor het opslag-perceel dat binnendijs is gelegen. Als de dijk in grond wordt verhoogd, wordt deze inderdaad breder aan de binnenzijde; dit gaat deels ten koste van uw perceel en dus van de ruimte die nu als opslag gebruikt wordt van materieel en materiaal van de scheepswerf bij hoogwater.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
4	Een mogelijkheid is om de dijk bij ons tijdelijk op te hogen wanneer het echt nodig is.	Zie het antwoord op inspraakreactie 005 onderdeel 2 (paragraaf 3.5).

3.11 Inspraakreactie 011 (100182145)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Wij hebben geen problemen met de huidige dijk.	Dank voor uw inspraakreactie. Het is goed om te horen dat u geen problemen hebt met de huidige dijk. Deze dijk is een primaire waterkering en is opgenomen in de Omgevingswet. Ook is in de Omgevingswet aangegeven aan welke norm de dijk niet waterkering moet voldoen. De huidige waterkering voldoet niet aan de gestelde normen, en moet daarom worden versterkt.
2	Een dijkverhoging betekent voor ons dat wij slechter bereikbaar zijn voor onze leveranciers en klanten.	De bereikbaarheid van aanliggende percelen is een van de punten voor het dijkontwerp. In overleg met u en andere betrokkenen worden de mogelijkheden verkend en kijken we naar de inpassing van de toeritten.
3	Bij een dijkverhoging moet de voet worden uitgebreid richting het dorp. Dit betekent voor ons dat wij bij evacuatie tijdens hoog water droog terrein aan de andere kant van de dijk kwijt raken.	Zie het antwoord op inspraakreactie 010 onderdeel 3 (paragraaf 3.10).
4	Een mogelijkheid is om de dijk bij ons tijdelijk op te hogen wanneer het echt nodig is.	Zie het antwoord op inspraakreactie 005 onderdeel 2 (paragraaf 3.5).
5	Een verhuizing naar de nieuwe jachthaven te Venlo is bespreekbaar	Het is goed dat u dit aangeeft. Op dit moment kunnen we nog niet aangeven of een verplaatsing kansrijk is, maar het is goed om te weten dat dit voor u bespreekbaar is. Dit wordt echter niet als scenario opgenomen in het plan-MER.
6	Wat zijn de risico's voor de werkplaats bij de druk van het water door dijkverhoging?	De huidige dijk ligt op ongeveer NAP +17,8 m. Deze wordt met ongeveer 1,0 m verhoogd. De waterstanden worden hierdoor niet of nauwelijks beïnvloed, omdat in de variant een oplossing is gezocht in het versterken van de waterkering aan de andere zijde van de waterkering. Zie verder het antwoord op uw inspraakreactie 10 onderdeel 2 (paragraaf 3.10).
7	Bij ophoging rekening houden met de hoogte van de vloer en evacuatie van het kantoor.	We treden in een ontwerpatelier graag met u in overleg om deze en andere punten een plek te geven in het ontwerp.

3.12 Inspraakreactie 012 (100182467)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Op 21 mei 2024 was ik aanwezig bij het inloopmoment voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) in het Raadhuis te Arcen. Ik sprak daar Jesper van Meerveld (adviseur omgeving binnen het project Vierwaarden) en heb op mondelinge wijze mijn inspraakreactie ingediend, waar voorliggende schriftelijke inspraakreactie uit naar voren is gekomen. Ik heb daarbij expliciet aangegeven dat ik gehoord wil worden over mijn inspraakreactie.	Dank voor uw inspraakreactie. U geeft expliciet aan dat u gehoord wil worden over uw inspraakreactie. ‘Horen’ in de juridische zin is een middel dat geldt als er een besluit genomen is waar geen bezwaar/beroep tegen mogelijk is. Dat is in dit geval niet aan de orde. De ter inzagelegging van de NRD is bedoeld om te bepalen of de scope van de plan-mer juist is of aanvulling behoeft. Natuurlijk is het ook mogelijk om uw bezwaren kenbaar te maken. Als u nogmaals mondeling wilt inspreken, kunt u dit doen bij de terinzagelegging van het plan-mer en ontwerpvoorkeursbeslissing
2	In 2018 is een verkenning uitgevoerd naar mogelijkheden voor verdere rivierverruiming en waterstandsdeling ter plaatse van het dorp Arcen, waarbij tevens een impuls gegeven kon worden aan de ruimtelijke kwaliteit en natuurontwikkeling, middels het plan Hertogbroek. Dit plan was ingegeven als mogelijke vervanging (deels) of aanvulling op de systeemmaatregel Arcen. De nota die is opgesteld door de Dorpsraad Arcen & Stichting Maasbewoners en Van Nieuwpoort Gebiedsontwikkeling, ondersteund door een rivierkundige en een landschapsarchitect, bevat een schetsontwerp voor het gebied Hertogbroek ten noorden van het dorp Arcen. Deze nota is bijgevoegd als bijlage en is aanleiding geweest voor een te overwegen alternatief voor het deelgebied Arcen binnen het project Vierwaarden.	Het plan Hertogbroek is ons bekend en lag aan de basis van één van de oplossingsrichtingen die in de Startbeslissing voor project Vierwaarden is opgenomen.
3	In uw NRD zie ik het plan Hertogbroek niet terug, terwijl het bijdraagt aan alle door u genoemde doelstellingen. Het plan Hertogbroek draagt namelijk bij aan hoogwaterveiligheid door een over een significante lengte van de Maas (bovenstrooms) een waterstandsdeling te bewerkstelligen, wat de opgave bij meerdere dijkversterkingsprojecten verkleint. Het leidt tot een significante waterstandsdeling en verbetert de ‘flessenhals’ situatie nabij Arcen/Broekhuizen, versterkt de natuur ten noorden van Arcen en verbetert de ruimtelijke kwaliteit door herinrichting van momenteel agrarisch gebied naar een meer beleefbaar en recreatief aantrekkelijker gebied. Meer informatie over de inhoud van het plan Hertogbroek vindt u in de bijlagen bij deze inspraakreactie.	Het plan Hertogbroek is in de analysefase die voorafgaand is gegaan aan de NRD, beoordeeld door het projectteam. Het plan Hertogbroek is in de NRD niet opgenomen als verder te onderzoeken bouwsteen, om de volgende redenen: 1. Het plan bevat ingrepen in het zomerbed van de Maas. Dergelijke ingrepen hebben impact op de sedimenthuishouding en dragen bij aan een verdere rivierbodemdaling. In lijn met het in 2025 vast te stellen landelijke programma Integraal Riviermanagement (IRM), een van de onderliggende kaders van project Vierwaarden, worden deze ingrepen niet meer ingezet voor rivierverruiming in de Maas. Nadat het programma is vastgesteld zijn deze ingrepen niet meer vergunbaar als er reële alternatieven voorhanden zijn;

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
		2. Het plan past niet binnen de kaders van het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden: het DNA van het landschap wordt erdoor aangetast, o.a. door afgraving van hoger gelegen gronden; 3. Het plan biedt geen goede oplossing voor het in stand houden van de huidige veerverbinding tussen Arcen en Broekhuizervorst. In het plan is een geul voorzien ter plaatse van de bestaande veerstoep, waardoor deze verplaatst dient te worden of met een brug bereikbaar gemaakt dient te worden. In de analysefase is deze oplossing beoordeeld en als niet kansrijk weggezeefd.
4	Ik verzoek het projectteam Vierwaarden daarom om het plan Hertogbroek op te nemen als variant in de MER procedure en af te wegen tegen de overige alternatieven (als genoemd in uw Notitie Reikwijdte en Detailniveau) die worden onderzocht.	Om bovengenoemde redenen nemen wij het plan Hertogbroek niet mee als variant in de plan-mer. Daarnaast zijn in de NRD bouwstenen in dit gebied gepresenteerd die ook bijdragen aan de hoogwaterveiligheidsdoelstelling en wel passen binnen de kaders van het project.

3.13 Inspraakreactie 013 (100187158)

De eerste twee pagina's van deze inspraakreactie zijn niet opgenomen in onderstaand overzicht. Dit zijn namelijk persoonsgegevens van de inspreker en een samenvatting van informatie uit de NRD. Hierin staan geen vragen of opmerkingen die om antwoord of reactie vragen. Om de anonimiteit van de inspreker te beschermen en om deze Nota van Antwoord overzichtelijk te houden, begint onderstaand overzicht bij de informatie vanaf pagina 3 van de inspraakreactie.

Naast de inspraakreactie zijn ook meerdere bijlagen meegeleverd. Hierin staan geen aanvullende vragen of opmerkingen die om antwoord of reactie vragen, dus zijn deze niet opgenomen in deze Nota van Antwoord.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Uit voorgaande structuur volgt direct dat noch uit de projectopgaves, noch uit de doelen blijkt dat er eveneens gedacht is aan de landbouw c.q. agrarische sector in het projectgebied, waaronder (mede) begrepen de bij reclamanten in eigendom en gebruik zijnde landbouwgrond. Dit terwijl op dit moment het gebruik in de 5 deelgebieden ingevolge de NRD als volgt is: - Venlo-Noord: binnendijs hoofdzakelijk in gebruik voor agrarische doeleinden Venlo - Velden: het deelgebied is hoofdzakelijk agrarisch in gebruik - Grubbenvorst: het deelgebied is hoofdzakelijk voor agrarische doeleinden in gebruik - Lottum: het deelgebied is hoofdzakelijk in gebruik voor agrarische doeleinden.	Dank voor uw inspraakreactie. Landbouw is geen concrete projectopgave of doel van het project Vierwaarden. U concludeert terecht dat in het projectgebied Vierwaarden veel landbouwgrond is. Daarom worden de effecten van de ingrepen die voortkomen uit het project inzichtelijk gemaakt. In het Beoordelingskader in de NRD onder het thema 'Woon-en leefomgeving' is het aspect landbouw opgenomen. Hierin worden effecten, waaronder het benodigde ruimtebeslag van bestaande landbouwgronden, beoordeeld.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	- Arcen-Noord: het gebied wordt hoofdzakelijk voor agrarische doeleinden gebruikt.	
2	Het is logischerwijs niet uit te leggen dat het hoofdgebruik in alle deelgebieden niet meegenomen wordt in de projectopgaves en in de doelen in het gebied en tevens niet eens wordt genoemd als het gaat over het versterken van de ruimtelijk-economische ontwikkeling. Niet alleen verdient dit onderwerp veel meer aandacht in de nog op te stellen milieueffectrapportage, vanwege de omvang van het gebied en de omvang van het agrarisch gebruik in het projectgebied, verzoeken reclamanten uitdrukkelijk om een landbouweffectrapportage op te stellen om specifiek voor de agrarische sector de gevolgen en de opties en alternatieven meer concreet in beeld te brengen. Daarbij dient de landbouw als concrete projectopgave en als concreet doel opgenomen te worden in het project en in de NRD. Op dit moment gaat de aandacht hier in het project en in de NRD in het geheel niet naar uit, terwijl er ingevolge de gebiedsontwikkeling Vierwaarden toch een forse oppervlakte landbouwgrond tijdelijk en of permanent aan de landbouw onttrokken zal gaan worden, dan wel niet meer als zodanig bruikbaar zal zijn vanwege de aanleg van kwelgeulen, de aanleg/verlegging van waterkeringen en vernattingsmaatregelen. Per integraal alternatief dienen eveneens de gevolgen voor de agrarische sector in het projectgebied (maar ook in de omgeving daarvan) te worden gezien in de milieueffectrapportage.	De aanleiding voor het project Vierwaarden is de waterveiligheidsopgave. Hieruit zijn de opgaven voor dijkversterking en rivierverruiming voortgekomen. Daarnaast is besloten dat gezamenlijk met de dijkversterking en dijkverlegging de belevings-, gebruiks- en toekomstwaarde geborgd moeten worden in het ontwerp. Daarom is de derde opgave van dit project het versterken van gebiedskwaliteiten en ruimtelijke ontwikkeling, om het gebied een impuls te geven en bestaande gebiedskwaliteit te versterken en uit te bouwen. Hieronder valt ook de inpassing van de jachthaven. Vanuit deze drie opgaven zijn de vijf doelstellingen gedefinieerd zoals geformuleerd in het NRD. Landbouw is zoals hierboven toegelicht geen projectdoel of aanleiding van deze gebiedsontwikkeling. Wel hebben effecten op de landbouw een duidelijke plek in het beoordelingskader en komen daarmee aan bod in het plan-MER. Het opstellen van een Landbouweffectrapportage is geen onderdeel van de verkenningsfase van het project Vierwaarden.
3	Alleen in integraal alternatief "multifunctionele Maas" komt de suggestie voor om de dijken volledig in het agrarisch of natuurlandschap op te laten gaan als hoge gronddijk. Voor reclamanten is allereerst onduidelijk wat hiermee concreet bedoeld wordt. Dit dient derhalve nader te worden gespecificeerd. Voorts levert ook dit alternatief in de praktijk waarschijnlijk tal van beperkingen op voor de agrarische sector, voor wat betreft het ter plaatse al dan niet toegestane gebruik en (op zijn minst) de kwalitatieve verplichtingen die daarop dan gevestigd zullen worden. Wat zijn hiervan de gevolgen voor de landbouw in het projectgebied? En hoe kunnen deze gevolgen	Met een 'brede gronddijk' in het alternatief 'multifunctionele Maas' wordt een ophoging bedoeld met flauwe taluds. Op zo'n manier kan toch de hoogte worden bereikt die nodig is om het water te keren, maar blijft tegelijkertijd ander landgebruik (grotendeels) mogelijk. We onderkennen dat dit alternatief mogelijk beperkingen oplevert van het gebruik van deze specifieke landbouwgronden. De effecten op de landbouw, waaronder afname areaal en veranderd landgebruik, van de verschillende alternatieven worden in het plan-MER in beeld gebracht.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	zoveel als mogelijk worden voorkomen of gemitigeerd?	
4	In hoofdstuk 2.4 van de NRD wordt aandacht besteed aan projecten in ontwikkeling in de omgeving die impact kunnen hebben op de opgaven of de mogelijke oplossingen van het project Vierwaarden. De NRD spreekt in dit kader over "raakvlakprojecten". Ten aanzien van het deelgebied Venlo-Velden wordt onder meer de maatregel Vostermolenbeek, Venlo-Velden (KRW) genoemd. In de NRD staat dat met de initiatiefnemers van deze projecten tijdens de verkenning "indien nodig" contact wordt gezocht, zodat mogelijke kansen of risico's door een raakvlakproject tijdig benut of gemitigeerd worden. Ingevolge de NRD kan dit op meerdere manieren en vraagt dit om "flexibiliteit van het project". Reclamanten hebben al meermaals nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de gevolgen van de samenloop van enerzijds de KRW maatregel Vorstermolenbeek en anderzijds de gebiedsontwikkeling Vierwaarden. Reclamanten worden met beiden geconfronteerd op hun percelen/eigendommen, doch tot op heden is niemand bereid om beide plannen in onderlinge samenhang te bezien en wordt vooral aangegeven dat het toch ingewikkeld zou zijn om hierin afstemming te zoeken, zowel qua tijd alsook qua het in kaart brengen van de impact voor reclamanten. En dat terwijl een en dezelfde minister verantwoordelijk is voor zowel de Kaderrichtlijn Water, alsook de gebiedsontwikkeling Vierwaarden (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat). Dit kan én moet anders volgens reclamanten. Reclamanten verzoeken u derhalve om ook dit punt nadrukkelijk mee te nemen. Te beginnen met het meenemen van de effecten/impact van het raakvlakproject KRW maatregel Vorstermolenbeek op dezelfde locatie c.q. in hetzelfde plangebied als de gebiedsontwikkeling Vierwaarden in de nog uit te voeren milieueffectrapportage en eventuele andere onderzoeken. En door vervolgens ook bij het bepalen van het voorkeursalternatief en in de ontwerpfase uitdrukkelijk samen op te trekken op een wijze die voor reclamanten tot de minste impact leidt.	Beide projecten hebben impact op de percelen en daarmee de bedrijfsvoering van uw reclamanten. Het projectteam Vierwaarden heeft met uw reclamanten afstemming hierover gehad. Daarnaast heeft projectteam Vierwaarden ook afgestemd met het betreffende KRW-project. We verwijzen hiervoor ook naar paragraaf 2.2.6. Daarin lichten wij de relatie tussen projecten Vierwaarden en KRW toe. KRW wordt als raakvlakproject in het plan-MER meegenomen en de effecten worden als zodanig in beeld gebracht.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
5	a. Doelbereik: In aanvulling op het voorgaande, dient landbouw primair een zelfstandig thema te zijn welke beoordeeld dient te worden en subsidiair ook een te beoordelen aspect te zijn bij het thema "versterken ruimtelijke economische ontwikkeling". Dit gelet op het huidige hoofdgebruik van het plangebied. b. Effecten: Woon- en leefomgeving: i. Kwaliteit woonomgeving: de mate waarin uitzicht vanuit woningen, toegankelijkheid en oppervlak van tuinen/woonpercelen intact blijven en mate waarin woningen wateroverlast ondervinden: dit wordt kwalitatief beoordeeld, inhoudende dat effecten worden beschreven op basis van deskundigheid. Dit wordt volgens de NRD gedaan als er geen groot detailniveau nodig is, of als een effect niet kwantitatief uit te drukken is. Reclamanten stellen dat ook een kwalitatieve beoordeling (effecten uitdrukken in getallen en berekeningen) nodig is om de gevolgen ook daadwerkelijk inzichtelijk te maken. Als het gaat over oppervlak, grondwaterstanden en dergelijke, kan dit wel degelijk berekend worden. Ook betreft het thans doen van nulmetingen een aanbeveling in deze. ii Landbouw: Kansen voor landbouw en effecten inclusief ruimtebeslag op bestaande landbouwgronden worden volgens de NRD ook alleen kwalitatief beoordeeld. Ook dit onderdeel dient juist ook kwantitatief beoordeeld te worden. Dit is wel degelijk zeer belangrijk (gelet op het hoofdgebruik in het projectgebied) én kwantitatief uit te drukken. Pas dan worden de desastreuze gevolgen daadwerkelijk inzichtelijk. iii. Realiseerbaarheid: grondposities: Mate waarin de benodigde gronden zowel permanent als tijdelijk beschikbaar zijn: Dit wordt ook enkel kwalitatief beoordeeld en ook alleen voor de eindsituatie. Ook op dit punt bestaat wel degelijk het belang om dit ook kwantitatief uit te drukken, zowel tijdens de realisatiefase alsook in de eindsituatie. iv. Financiën: investering: Dit betreft een kostenraming van onder meer mogelijke schades. Welke schades worden hierin dan meegenomen? Zijn alle kosten en schade in	Landbouw wordt apart beoordeeld onder "Woon- en leefomgeving". Dit wordt in de plan-mer kwalitatief meegenomen. In paragraaf 2.2.5 geven we hierop een nadere toelichting. 'Ruimtelijke ontwikkeling' is nauw gedefinieerd en is toegespitst op de jachthaven en recreatieve infrastructuur. De effecten op landbouw worden onder dat thema niet inzichtelijk gemaakt, maar wel onder het aspect 'Woon- en leefomgeving'. Kwaliteit woonomgeving: In het plan-MER wordt dit thema kwalitatief beoordeeld. In de planuitwerkingsfase wordt een project-MER opgesteld en wordt dit thema ook kwantitatief beoordeeld. Voor het thema 'Grondposities' onderkennen wij dat het niet voldoende is om alleen maar de eindsituatie te beoordelen. De tijdelijke effecten worden beoordeeld voor de realisatiefase. Deze effecten worden echter kwalitatief beoordeeld, aangezien het om meer effecten gaat dan alleen oppervlakte. Financiën (schades): In de kostenraming worden de benodigde kosten in beeld gebracht. Daaronder vallen ook de aankoop van (compensatie)gronden en nadeelcompensatie. Uit deze kostenraming moet per alternatief blijken of het al beschikbare budget toereikend is. Dit is ook mede bepalend bij de keuze voor het voorkeursalternatief.

Nota van Antwoord op NRD Gebiedsontwikkeling Vierwaarden

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	verband met het tijdelijk en permanent onttrekken van landbouwgronden aan het gebied in volledigheid in beeld gebracht en is daarvoor reeds een budget beschikbaar?	
6	Reclamanten behouden zich het recht voor om hun zienswijze mondeling dan wel schriftelijk toe te mogen lichten.	Tijdens de volgende fase van de verkenning kunt u op meerdere manieren uw zienswijze toelichten, waaronder tijdens ontwerpateliers. Op dat moment bent u weer in de gelegenheid om in gesprek te gaan over uw inspraakreactie.

3.14 Inspraakreactie 014 (100201663)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Op verzoek van de familie leg ik graag het volgende aan u voor. De familie is eigenaar van Landgoed Pedjeshof aan de Lottumseweg in Grubbenvorst. Dit landgoed omvat een Rijksmonumentale carré boerderij met bijgebouwen en landerijen met een totale oppervlakte van 6.35 hectare. Het Landgoed ligt in de gebiedsontwikkeling Vierwaarden. Het geheel is gerangschikt onder de NatuurSchoonWet (hierna NSW). De familie is daarmee een directe belanghebbende bij de gebiedsontwikkeling Vierwaarden en reageert graag op de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Gebiedsontwikkeling Vierwaarden' (NRD). Deze reactie is op 30 mei 2024 en daarmee binnen de termijn verzonden. Deze reactie heeft onder andere tot doel om u te informeren over de situatie op het Landgoed. Uit de beschrijving zal blijken dat het Landgoed impact heeft op het Vierwaardenproject. Het landgoed is -naar haar opvatting- één van de raakvlakprojecten zoals bedoeld in par. 2.4 van de NRD. Tevens zal blijken dat de onderzoeksopzet in de NRD nog niet volledig is. Pedjeshof is oorspronkelijk in gebruik geweest als een hoeve aan de rand van het Maasdal. Toen de familie het gebouwencomplex in eigendom verkreeg omvatte het circa 1,4 ha. Door aankoop van de huidige percelen is tenminste een deel van de oorspronkelijke situatie hersteld. Van een agrarische exploitatie is geen sprake meer, de huidige eigenaren hebben de gronden op een natuurlijke manier ingericht en het geheel onder de NSW gerangschikt. Het doel hiervan is om het Landgoed en het daarbij behorende natuurschoon zeker te stellen voor deze én voor volgende generaties. De NSW rangschikking sluit daar prima bij aan, de NatuurSchoonwet stelt namelijk dat het Landgoed gedurende een aaneengesloten periode van 25 jaar in stand en in bezit blijft. Wanneer deze termijn wordt doorbroken dan vervallen de fiscale faciliteiten (vrijstellingen).	Allereerst dank voor uw inspraakreactie. Goed dat u met ons in contact treedt. Het Landgoed Pedjeshof is inderdaad een raakvlakproject van project Vierwaarden. Voor de maatregelen die vanuit project Vierwaarden in de verkenningsfase worden beschouwd wordt in het planMER gekeken naar de effecten op onder andere bestaande natuurwaarden en landschaps-, en cultuurhistorische waarden.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	Daarnaast is er de nadrukkelijke wens om het Landgoed verder te verbeteren o.a. door vergroting zodat ook de aanpalende (landbouw-)gronden natuurlijk worden ingericht en duurzaam beheerd. Aan de noordzijde grenst het Landgoed aan eigendom van Stichting Limburgs Landschap, oost- en zuidelijk liggen landbouwgronden. Het Landgoed wordt doorsneden door de Salderbeek, die is landschappelijk ingepast in het Landgoed (er is een beplantingsplan). Aan de westelijke zijde grenst het Landgoed aan de bebouwde kom van Grubbenvorst, aan De Soom is uitbreiding van de woningbouw gestart. Het geldende bestemmingsplan voor De Soom maakt ook de bouw van (8) nieuwe woningen mogelijk op eigendom van de familie. Het Landgoed is in de opbouwfase; er zijn grote investeringen gepleegd door aanleg van nieuwe afrasteringen, maasheggen, laan-, andere beplantingen en een schuilgelegenheid voor vee. Er is een nieuwe poel aangelegd, er zijn natuurmengsels ingezaaid ten behoeve van flora en fauna en langjarige contracten gesloten met Natuurrijk Limburg. De NSW vereist dat 30% van de oppervlakte is ingericht als natuur. Er worden geen drijfmest en geen bestrijdingsmiddelen gebruikt. De familie heeft dus oog voor biodiversiteit, richt de gronden zorgvuldig in en investeert en beheert met passie. Niet alleen voor zichzelf, ook voor de omgeving mede omdat de NatuurSchoonWet voorziet in een openstelling. De bezit- en instandhoudingseisen uit de NatuurSchoonWet bevestigen de duurzaamheidsdoelstelling van de familie. Het Landgoed wordt opgebouwd en in stand gehouden met oog op volgende generaties. De familie heeft haar Landgoed derhalve al doelstellingen gerealiseerd waarin het Vierwaardenproject ook wil (en nog moet) voorzien. Het Landgoed versterkt de ruimtelijke kwaliteit en belevingswaarde voor de inwoners van Grubbenvorst (er zijn louter positieve reacties) en voor recreanten. Ze investeert, ontwikkelt en beheert duurzaam nieuwe natuur en draagt bij aan een prachtige omgeving.	
2	De familie is op de hoogte van eerdere gedachten over verruiming van de waterberging van de Maas in de omgeving van haar Landgoed. De plannen hadden (altijd) betrekking op de gronden tussen het landgoed en de Maas, dus buiten het Landgoed. De familie is daarom verbaasd en zelfs verbouwereerd door de NRD. In tabel 5.5 zijn immers uitsluitend alternatieven opgenomen op het Landgoed en niet op de gronden tussen de	We nemen aan dat u doelt op de plannen voorafgaand aan het project Vierwaarden. Deze plannen, zoals Deltaprogramma Maas, waren ingestoken vanuit een rivierkundige doelstelling. In project Vierwaarden is daar de doelstelling ruimtelijk kwaliteit bijgekomen: een van de leidende

Nota van Antwoord op NRD Gebiedsontwikkeling Vierwaarden

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	begrenzende veldweg en de Maas. Het is niet duidelijk waarom deze gronden die buiten het landgoed liggen niet in het alternatieven overzicht zijn opgenomen. Het is ook niet duidelijk wat er (wel) met deze gronden gebeurt. Het is noodzakelijk om deze gronden te betrekken in het onderzoek net zoals dat eerder het geval was.	principes voor project Vierwaarden is dat we het DNA van het landschap volgen. Dat betekent dat we maatregelen zoals kwelgeulen zoeken in gebieden die van nature al lager liggen. Het gebied dat daarvoor nu in de NRD is opgenomen bij Grubbenvorst en waarop uw percelen liggen, is zo'n lagergelegen gebied. Het gebied tussen de Veldweg en de Maas is juist een hoger gelegen rug, waardoor dat vanuit het riviersysteem gedacht geen logische plek is voor een geul.
3	De alternatieven in tabel 5.5 hebben zonder uitzondering ingrijpende, desastreuze gevolgen voor het landgoed Pedjeshof. Wanneer het plan in één van deze varianten zou worden gerealiseerd dan is het Landgoed verloren, wordt niet meer voldaan aan de eisen van de NatuurSchoonWet en ontstaat er schade. Ook deze financiële belangen dienen mee te worden gewogen in het onderzoek. De familie wil het Landgoed duurzaam in stand en in eigendom houden. De huidige onderzoeksopzet in de NRD houdt geen, of tenminste onvoldoende rekening met het Landgoed. Derhalve verzoek ik u de onderzoeksopzet aan te passen en ook alternatieven te onderzoeken buiten landgoed Pedjeshof.	Vanwege bovenstaande reden onderzoekt project Vierwaarden geen alternatief tussen de Veldweg en de Maas. Wel vindt in de verkenningsfase een integrale afweging plaats tussen de verschillende gebieden en alternatieven. De voor de afweging relevante milieueffecten op het landgoed, waaronder die voor de bestaande natuurwaarden, de landschaps- en cultuurhistorische waarden, brengen we in het plan-MER in beeld. Daarnaast onderzoeken we de (financiële) schade wanneer het landgoed niet meer zou voldoen aan de voorwaarden uit de Natuurschoonwet als gevolg van de beoogde ingrepen in project Vierwaarden. Dit wordt dan in de afweging van de alternatieven, en de uiteindelijke keus van de minister, meegenomen.
4	Uit de NRD volgt dat het Landgoed een raakvlakproject is en daarom nodigt de familie u uit voor een overleg. Dan kan de situatie van het Landgoed verder worden toegelicht en zal bij het Vierwaardenproject een beter totaalbeeld ontstaan. Wellicht kunnen dan wederzijdse raakvlakken worden herkend en kansen benut worden.	Dank voor uw uitnodiging. We gaan daar graag op in en komen langs voor een overleg.

3.15 Inspraakreactie 015 (Delfstoffen Combinatie Maasdal) (100203111)

Deze inspraakreactie is uitgebreid (10 pagina's tekst). De inleiding is hierom niet opgenomen in onderstaande tabel.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Aanleiding NRD Vierwaarden Verzoek: Wij verzoeken u om de ter inzagelegging van de NRD opnieuw te publiceren en op de juiste wettelijke wijze plaats te doen vinden.	Dank voor uw inspraakreactie. Van de NRD is kennisgegeven in de Staatscourant van 18 april 2024 (nummer 12258). De Staatscourant is het officiële publicatieblad van het Rijk voor een

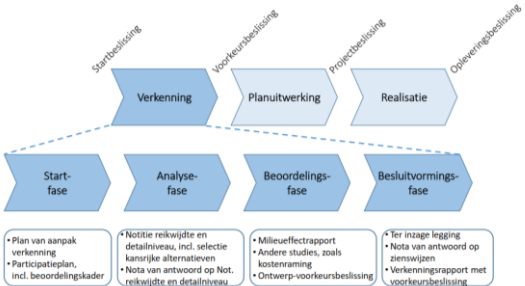

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	Toelichting: In september 2022 is er een Startbeslissing genomen voor het project Vierwaarden. Inmiddels ligt - zoals gezegd - de NRD ter inzage. We werden door een adviesbureau gewezen op de publicatie waarvan u bijgaand een kopie aantreft (Bijlage 1). Uit deze publicatie zouden we af hebben moeten leiden dat u op 19 april 2024 de NRD voor de milieueffectrapportage Gebiedsontwikkeling Vierwaarden (d. d. 15 maart 2024) voor eenieder ter inzage heeft gelegd. We beschouwen de publicatie als een informatief bericht en niet als een officiële publicatie in het kader van het project Vierwaarden. Daarmee vinden wij dat de terinzagelegging onzorgvuldig en onjuist tot stand is gekomen.	dergelijke kennisgeving zoals voorzien in de Bekendmakingswet. Daarnaast is over de NRD mededeling gedaan in lokale en regionale media, waaronder De Limburger Noord-Limburg. Naast deze publicaties is iedereen die zich heeft aangemeld voor de nieuwsbrief en andere berichten over het project Vierwaarden per e-mail geïnformeerd over de terinzagelegging van de NRD en de mogelijkheid om een zienswijze naar voren te brengen. Wij delen niet dat opnieuw kennis moet worden gegeven van de terinzagelegging van de NRD of dat de terinzagelegging van de NRD anderszins onzorgvuldig is geweest.
2	Ondanks de aanzienlijke grondposities die Delfstoffen Combinatie Maasdal (DCM) heeft in het gebied Vierwaarden (en daarmee is DCM per definitie niet alleen formeel-juridisch belanghebbend, maar ook een belangrijke stakeholder), is DCM de afgelopen tijd niet formeel betrokken bij het Omgevingsproces, waarnaar in de NRD verwezen wordt. DCM is dus ook niet betrokken geweest bij de verschillende schets- en ontwerpateliers die plaatsgevonden hebben en die hebben geleid tot voorliggende NRD.	Het project ziet DCM als een belangrijke stakeholder, gezien de grondposities in deelgebieden Lottum en Grubbenvorst. In het kader daarvan hebben in 2023 en 2024 meerdere overleggen plaatsgevonden tussen het projectteam Vierwaarden en DCM. Een drietal van deze overleggen (in de periode november 2023 – februari 2024) is besteed aan het doorgronden van de position paper van DCM (zie onderdeel 3 van uw inspraakreactie 015). Vanuit het projectteam Vierwaarden zijn verhelderende vragen gesteld, onder andere over de grondbalans. Bij de start van het omgevingsproces en voorafgaand aan de publicatie van de NRD zijn informatiebijeenkomsten geweest. Deze zijn openbaar en breed kenbaar gemaakt. Op meerdere van deze avonden zijn vertegenwoordigers van DCM aanwezig geweest. Daar is kenbaar gemaakt dat deelname aan ontwerpateliers voor eenieder open stond. DCM heeft aangegeven de contacten met het project Vierwaarden via de programmamanager te willen laten verlopen. Er zijn meerdere overleggen geweest tussen vertegenwoordigers van DCM en project Vierwaarden over de specifieke situatie van DCM.
3	Het door DCM aan de projectgroep Vierwaarden aangereikte positionpaper, inclusief onderscheidend alternatief en grondstromenplan is niet meegenomen in het kader van voorliggend NRD. DCM zal - om daar geen misverstand over te laten bestaan – separaat het alternatief	Op 18 april 2023 is in de Staatscourant (nummer 10367) kennisgegeven van het voornemen een verkenning uit te voeren voor het gebied Vierwaarden. Daarbij is iedereen in de gelegenheid gesteld om oplossingen aan te dragen voor de opgaven tot en met 20 juni 2023. Door DCM is niet gereageerd op het voornemen een verkenning uit te

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	nogmaals aanreiken met het verzoek om dit - mede in het kader van de op 1 januari 2024 in werking getreden Omgevingswet, de code Maatschappelijke participatie bij MIRT-projecten (21 5-2014) en de aangenomen Tweede Kamer-motie van de Leden Sienot en Dik-Faber van 27-11 -2017 (34 775 J / Nr.7) - alsnog als volwaardig, onderscheidend alternatief mee te nemen in het mer-traject. Volledigheidshalve is dit alternatief als Bijlage 2 bijgevoegd.	voeren en het alternatief dat DCM voorstaat is toen niet als mogelijke oplossing aangedragen. Zoals in reactie op onderdeel 2 van uw inspraakreactie 015 vermeld staat heeft DCM de position paper al eerder gepresenteerd aan het project Vierwaarden. Bij brief van 4 maart 2024 (kenmerk WLDOC-863449878-706) heeft de projectmanager van project Vierwaarden op de position paper gereageerd. We verwijzen naar deze brief, waarvan de strekking hierna is toegelicht. In de position paper doet DCM een suggestie voor een wijze van samenwerken tussen project Vierwaarden en DCM. DCM biedt in de position paper aan om met delfstoffenwinning in Grubbenvorst en Lottum twee stortlocaties te realiseren en beschikbaar te stellen aan project Vierwaarden voor het bergen van onvermarktbaar materiaal dat vrijkomt bij de maatregelen in Velden en Arcen. In de genoemde brief wordt toegelicht dat de hoeveelheid vrijkomende grond vergaand lager is dan waarvan in de position paper wordt uitgegaan. Het tekort aan materiaal is dermate groot dat er geen zicht is op een gesloten grondbalans. De omvang van de stortlocaties, de omvang van de benodigde aanvulling en hoeveelheid en de schaal van daarvoor benodigde projecten zijn vanuit de doelen en kaders van project Vierwaarden niet te verantwoorden en ook niet te realiseren. Uit het position paper en de met u daarover gevoerde gesprekken is het project Vierwaarden in dit alternatief hier volgens uw voorstel wel voor verantwoordelijk. Uit het voorgaande blijkt dat het voorstel in de position paper niet een oplossing inhoudt voor alle voor het project Vierwaarden gestelde doelen. Gelet hierop kwalificeert het voorstel in de position paper niet als redelijk alternatief in de zin van artikel 11.3 lid 1 onder a Omgevingsbesluit.
4	Planologie Algemeen Verzoek: Wij verzoeken u om alsnog de juiste planologische spelregels voor MIRT-trajecten te hanteren. Toelichting: Vanuit planologisch oogpunt constateren wij dat de NRD niet op de juiste gronden is opgebouwd. De 'Startbeslissing Integrale verkenning Vierwaarden' vormt de formele basis. Aansluiten op nadien vastgestelde beleidskaders en interne besluitvorming	De hieronder opgenomen procedureschema's geven globaal het planvormingsproces weer. De verschillende fasen daarvan worden voor project Vierwaarden doorlopen overeenkomstig het MIRT-spelregelkader en zoals beschreven in daarvoor uitgegeven handreikingen. Er is geen sprake van afwijkingen of van het gestelde naar de hand zetten van het proces.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	vanuit de projectgroep/ stuurgroep Vierwaarden is niet correct. Ook een MIRT-traject heeft niet de vrijheid om eigenstandig besluiten en beleidskaders onderhands te hanteren/vast te (laten) stellen om beoogde ontwikkeling daarmee sturend naar de intern gewenste hand te zetten.	Figuur 2: het MIRT-proces met de stappen van verkenning naar realisatie, met daaronder de afzonderlijke vier fasen in de verkenningsfase (bron: Startbeslissing Vierwaarden, 2022). De kaders wijken niet af van bestaande beleidskaders. Dit geldt ook voor het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden, omdat dit gebaseerd is op de vastgestelde kaders van de partners. De Stuurgroep Vierwaarden wijkt hiermee niet af van bestaande beleidskaders. Het ruimtelijk kwaliteitskader van project Vierwaarden is nader toegelicht in het antwoord op onderdeel 9 van uw inspraakreactie 015.
5	Verzoek: Wij verzoeken de analyse van het relevante beleid alsnog te laten plaatsvinden en in de NRD op te nemen inclusief de consequenties daarvan op de bouwstenen, alternatieven en de in dat kader in het MER te beschouwen alternatieven/varianten. Toelichting: Op Rijks- en provinciaal beleid wordt in de NRD niet of nauwelijks ingegaan. Daarmee ontbreekt belangrijke informatie als input voor de NRD. Een NRD dient een beschouwing te geven op voor dit planvoornemen relevant beleid van Rijk, naar provincie, naar waterschap en gemeentelijk beleid. Deze ontbreekt. Daarmee wordt relevante informatie buiten beschouwing gelaten en wordt onterecht de doorwerking van dat beleid op de bouwstenen, alternatieven en varianten van de NRD niet duidelijk. Een uitgebreidere beschouwing van beleid dient sowieso in het MER te komen staan.	In de NRD staat centraal welke alternatieven en effecten in de milieueffectrapportage worden onderzocht. Niet al het relevante beleid is daarin opgenomen. Mede naar aanleiding van uw reactie zal in het plan-MER een uitgebreidere beschrijving van het relevante beleid van het Rijk, Provincie, Waterschap en Gemeenten worden opgenomen en betrokken. Daarbij zal per milieuaspect op het relevant beleid worden ingegaan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in (inter)nationaal, provinciaal, waterschaps- en gemeentelijk beleid.
6	Opgave en doelen Vierwaarden Verzoek: Wij verzoeken u terug te keren naar de drie doelen, zoals geformuleerd in de Startbeslissing Vierwaarden, danwel de NRD-procedure opnieuw op de juiste wijze op te starten met inachtneming van de Startbeslissing en	Het klopt dat in het NRD drie opgaven en vijf doelen zijn opgenomen, waar het in de Startbeslissing nog drie doelen waren. De doelen voor dijkversterking en rivierverruiming zijn gelijk gebleven. In de Startbeslissing was het derde doel als volgt omschreven: "Ruimtelijke ontwikkeling: Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en het

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	eventueel aanvullend eerst formeel te nemen besluiten. Toelichting: In de 'Startbeslissing integrale verkenning Vierwaarden' zijn drie opgaven en drie doelen geformuleerd. In de NRD wordt ineens gesproken over drie opgaven en vijf doelen voor het project Vierwaarden. Daarnaast zijn de opgaven in de Startbeslissing anders geformuleerd dan de opgaven in de NRD. Daarmee wijkt de NRD af van de Startbeslissing, waarover formele besluitvorming heeft plaatsgevonden. Als DCM zijn we niet geïnformeerd over deze aanpassingen in de scope van het project Vierwaarden. Zover DCM na heeft kunnen gaan, heeft hierover ook geen (noodzakelijke) openbare berichtgeving plaatsgevonden voor overige partijen/belanghebbenden. Daarmee is sprake van een procedurele tekortkoming.	versterken van de ruimtelijk-economische ontwikkeling, waarbij gebiedskwaliteiten zijn te behouden en te versterken. Dit omvat maatregelen gericht op natuurontwikkeling en landschapontwikkeling, realisatie van recreatieve en toeristische voorzieningen en de verplaatsing van de jachthaven Venlo (van de west- naar de oostoever, om ruimte te (kunnen) bieden aan de doorontwikkeling van industrie op de westoever).” In de NRD is het derde doel uitgesplitst in verschillende onderdelen, die gezamenlijk aan dezelfde thema’s raken als het doel zoals omschreven in de Startbeslissing. Dit is een verfijning en nadere uitwerking op basis van voortschrijdend inzicht. Het tijdens de verkenning op deze wijze verfijnen en uitwerken van dit doel is mogelijk en niet strijdig met de beschrijving van de drie doelen in de Startbeslissing. De NRD is benut om eenieder te informeren en de gelegenheid te geven om in te spreken. Dit is geen formele stap in het proces en daardoor een extra stap gezet om de omgeving te informeren. We zijn van mening dat hiermee de juiste procedure wordt doorlopen.
7	Verzoek: Wij verzoeken u om in het kader van de op 1 januari 2024 in werking getreden Omgevingswet alternatieven en initiatieven vanuit de bedrijfsleven serieus mee te nemen en niet op voorhand de scope van het project te beperken tot de gestelde alternatieven. Toelichting: In de NRD wordt aangegeven dat in een bestuurlijk overleg is overeengekomen om in de verkenning een afweging te maken welke alternatieven beschouwd gaan worden. In het kader van het lopende MER traject voor het MIRT project Vierwaarden is het zaak om meerdere alternatieven en varianten te beschouwen om van daaruit uiteindelijk tot een voorkeursalternatief te komen. Nu heeft zonder nader onderzoek, afweging en onderbouwingen (ook t. a.v. milieuinformatie) inperking van de scope plaatsgevonden. Daarbij zijn marktvarianten buiten beschouwing gelaten. In het kader van de op 1 januari	Alternatieven en initiatieven die voldoen aan de kaders en passen binnen de doelen van het project Vierwaarden worden meegenomen. Ook DCM is gevraagd om alternatieven en initiatieven aan te dragen die passen binnen de doelen en kaders van het project. Aan de totstandkoming van de NRD ging een uitgebreid omgevingsproces vooraf. In vele openbare informatieavonden in de diverse deelgebieden is aangekondigd op welke wijze de participatie is georganiseerd. Onderdeel van de participatie is dat burgers en bedrijven uitgenodigd zijn deel te nemen aan diverse ontwerp-ateliers. Deelname stond open voor eenieder. In deze ontwerpateliers is op participatieve wijze door het projectteam van Vierwaarden met de omgevingspartijen gezocht naar mogelijkheden om invulling te geven aan de doelen en kaders van project Vierwaarden. DCM heeft zelf aangegeven niet deel te nemen aan deze bijeenkomsten en is in diverse bijeenkomsten met het projectteam Vierwaarden geïnformeerd over de doelen, kaders en voortgang. Gedurende deze participatie is door DCM geen concreet voorstel voor de inrichting van één of meerdere deelgebieden

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	2024 in werking getreden Omgevingswet, waar juist omgevingsparticipatie van wezenlijk onderdeel is, is dit een tekortkoming.	passend binnen de doelen en kaders van het project Vierwaarden ingebracht. In de beantwoording van onderdeel 12 van inspraakreactie 015 staat een onderbouwing hoe omgegaan is met denkbare oplossingsrichtingen, waaronder lange hoogwatergeulen, en welke analyse en afweging hierop heeft plaatsgevonden om bepaalde bouwstenen niet mee te nemen in de plan-mer.
8	Verzoek: Wij verzoeken u om de vastgestelde Startnotitie als uitgangspunt te blijven hanteren voor het project Vierwaarden en de 'spelregels' niet tussentijds en onzorgvuldig (zonder openbare publicaties) te wijzigen. Dan wel eerst aanvullende besluiten over de Startnotitie te nemen. Toelichting: Sinds het moment van vaststelling van de Startnotitie tot en met de terinzagelegging van de NRD, is er sprake van verandering van de 'spelregels'. Hierbij doelen wij onder andere op de nadere concretisering die er heeft plaatsgevonden rondom de Programmatische Aanpak Grotere Wateren (PAGW). Er zijn nieuwe inzichten ontstaan met betrekking tot het Integraal Rivier Management (IRM) en het vraagstuk rondom erosie, de invulling van bodem en water als leidend principe. Hierover heeft sinds de genomen Startbeslissing geen actieve openbare informatiedeling plaatsgevonden, laat staan verplichte besluitvorming.	Verwezen wordt naar de beantwoording op de onderdelen 6 en 10 van de zienswijze 015. Ten opzichte van de Startbeslissing is sprake van verfijning en nadere uitwerking van een doelstelling op basis van voortschrijdend inzicht en niet strijdig met de beschrijving van de doelen in de Startbeslissing. De verschillende fasen van het planvormingsproces worden voor project Vierwaarden doorlopen overeenkomstig het MIRT spelregelkader en de Omgevingswet en zoals beschreven in daarvoor uitgegeven handreikingen. Zoals ook aangegeven in de Startbeslissing is een beoordelingskader opgesteld, dat bestuurlijk is vastgesteld (pagina 15). Dit kader helpt bij de trechtering van mogelijke oplossingen naar een selectie van een beperkt aantal kansrijke alternatieven, en bij de trechtering van deze kansrijke alternatieven vloeit het uiteindelijke voorkeursalternatief voort. Tijdens het BO Mirt van 9 november 2022 is de Startbeslissing door de Minister vastgesteld. Daarbij is ook aangegeven dat de Startbeslissing is vastgesteld onder voorbehoud van positieve besluitvorming eind 2022 over een financiële bijdrage vanuit het Rijk van € 10-15 mln. inclusief btw vanuit de 3e tranche PAGW voor project Vierwaarden. https://open.overheid.nl/documenten/ronl-4f48c9242b8144dd2a99157f811e657502da527d/pdf Daarnaast is de samenwerkingsovereenkomst tussen partijen met betrekking tot de verkenning gepubliceerd op 17 januari 2023 waar de opgaven en inbreng van partijen worden vastgelegd. https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2024-1209.pdf Indien nieuw beleid impact heeft op project Vierwaarden zal dit worden meegenomen in de afwegingen en beargumenteerd worden in de navolgende besluiten, hierover zal geen aparte besluitvorming plaatsvinden.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
9	Verzoek: Wij verzoeken u om nadere duidelijkheid te verschaffen over het Ruimtelijk Kwaliteitskader Vierwaarden, waarnaar verwezen wordt in de NRD Vierwaarden en de status van dit document. Toelichting: Op pag. 9 van de NRD wordt gesproken over een vastgesteld Ruimtelijk Kwaliteitskader Vierwaarden. Het is onduidelijk op welk projectomvattend kader hier wordt bedoeld. Is dat kader voor de Startbeslissing vastgesteld of heeft vaststelling daarvan later plaatsgevonden?	Het ruimtelijke kwaliteitskader van project Vierwaarden (bijlage 1) geldt als ontwerp kader en beoordelingskader voor de beoogde maatregelen in het project. Dit ruimtelijk kwaliteitskader is gebaseerd op de vastgestelde beleidskaders van de partners. Het ruimtelijke kwaliteitskader is een samenvatting van de zeven kaders van verschillende projectpartners, die een ieder heeft vastgesteld: - Rijk: Water en Bodem sturend; - Provincie Limburg: Panorama Maasvallei; - Waterschap Limburg: Ruimtelijke kwaliteit Noordelijke Maasvallei Visie & Leidende principes; - PAGW: Systeemanalyse Vierwaarden; - Gemeente Horst aan de Maas: Ontwikkelkader Horst aan de Maas; - Gemeente Venlo: Programmatisch ruimtelijk kader Vierwaarden; - Gemeente Venlo Stadshaven Venlo.
10	Verzoek: Wij verzoeken u ten aanzien van de opgaven en doelen met betrekking tot te realiseren natuur Vierwaarden aan te sluiten op die kaders en beleidsstukken die voor aanvang van het project Vierwaarden bekend waren. Toelichting: De beoogde omvang van het te realiseren natuurareaal is tussentijds nader geconcretiseerd door de ambitie uit te spreken minimaal 75 ha nieuwe natuur extra toe te voegen. Blijven de overige gronden binnen het gebied Vierwaarden dan in intensief landbouwkundig agrarisch gebruik?	Het is ons niet duidelijk naar welke specifieke kaders en beleidsstukken die voor aanvang van het project Vierwaarden bekend waren, u refereert. Project Vierwaarden past binnen de vigerende beleidskaders als het gaat om onder andere hoogwaterveiligheid en natuurontwikkeling. Voor de beantwoording van uw inspraakreactie op de natuurdoelstelling verwijzen we naar de toelichting in paragraaf 2.2.1. Het project Vierwaarden focust zich op de te nemen maatregelen in het projectgebied om daarmee de 5 doelstellingen in te vullen. In de voorkeursbeslissing wordt duidelijkheid gegeven op welke locaties (en/of zoekgebieden voor) maatregelen voorzien zijn. De overige gronden binnen het projectgebied Vierwaarden vallen daarna buiten de scope van het project.
11	Rivierverruimingsopgave Verzoek: We verzoeken u de hoogwateropgave voor het gehele gebied en de samenhangende gebieden buiten het Vierwaarden gebied alsnog eerst volledig in beeld te brengen.	De aanleiding van het project is de waterveiligheidsopgave vanuit dijkversterking en rivierverruiming. Het project is ontstaan vanuit twee verschillende opgaven: Een opgave voor het versterken van de bestaande keringen, vanuit Waterschap Limburg. Deze opgave komt voort uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Hierbij

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	Tevens verzoeken wij u als gevolg daarvan de invloed daarvan op de bouwstenen, alternatieven en varianten voor het MER in beschouwing te nemen en de NRD Vierwaarden hierop aan te passen en opnieuw ter inzage te leggen. Tot slot vragen wij u om hierbij alternatieven mee te nemen die een substantiëlere en noodzakelijkere bijdrage leveren aan de hoogwateropgave van de regio Venlo in plaats van de in de NRD genoemde (te) beperkte hoeveelheid van 'tenminste 5 cm'. Toelichting: Voor het plangebied zijn in het verleden al meerdere planontwikkelingen opgestart. Meer recent is voor dat gebied op 6 juli 2018 een advies van de Commissie mer beschikbaar gekomen. Destijds voor het project 'Meer Maas Meer Venlo' (concreet de NRD voor het project 'Meer Maas Meer Venlo'). In de NRD Vierwaarden is geen blijk gegeven dat hiervan kennis is genomen. Van belang daarbij is o.a. het advies van de Commissie mer van destijds voor het project 'Meer Maas Meer Venlo' om de hoogwaterveiligheid in beeld te brengen voor de gehele Noordelijke Maasvallei. Rivierverruiming middels de aanleg van hoogwater- en nevengeulen kan immers bijdragen aan het toekomstbestending maken van het watersysteem. In de voorliggende NRD wordt alleen (en zonder onderbouwing) naar de hoogwateropgave binnen Vierwaarden gekeken en niet naar de nog in te vullen opgave voor (bijvoorbeeld) de stad Venlo, terwijl er meermaals om een integrale aanpak is gevraagd. Aanpak van hoogwaterveiligheid rondom Venlo is een samenspel van rivierverruiming en dijkversterking. Navraag bij een ter zake deskundig bureau (zie bijlage 3) heeft geleerd dat het voor het gehele gebied om een aanzienlijk grotere opgave gaat dan waar de NRD Vierwaarden vanuit gaat. Uit de bevindingen van het genoemde bureau, blijkt dat met de in de	moeten de bestaande keringen voldoen aan de waterveiligheidseisen uit de Omgevingswet. Doen ze dat niet dan dienen deze versterkt te worden. De andere opgave is de rivierverruiming (ministerie I&W). Deze opgave komt voort uit het Nationaal Water Programma 2022-2027. In de NRD is de waterstandsdeling van tenminste 5 cm overgenomen uit de startbeslissing. De formulering van 'tenminste' is toegevoegd om ruimte te bieden om de rivierverruimingsopgave in samenhang met de andere doelen in het project vorm te geven. De overweging van de rivierverruimingsopgave is opnieuw op tafel geweest naar aanleiding van uw inspraakreactie. Het doel van rivierverruiming blijft ongewijzigd, waarbij dit doel niet strijdig mag zijn met andere doelen van project Vierwaarden. Het project Vierwaarden is onderdeel van een grotere opgave (op landelijk niveau). Hier komt de keuze voor deze opgave uit voort. Ons inziens is in hoofdstuk 1 en 2 van de Startbeslissing en hoofdstuk 1 en 2 van de NRD uitgebreid omschreven wat de keuzes en afwegingen zijn geweest voor de opgaven en de doelen en om tot het projectgebied te komen. In de beantwoording van onderdeel 12 van inspraakreactie 015 is onderbouwd hoe project Vierwaarden grote hoogwatergeulen beoordeelt. In de toelichting refereert u naar de hoogwaterveiligheid van het gehele Noordelijke Maasvallei. Project Vierwaarden is een pilot project onder het programma Integraal Riviermanagement (IRM). Binnen IRM werken het Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten de komende decennia aan een toekomstbestendig Maas- en Rijnsysteem. En dat als systeem goed functioneert, meervoudig bruikbaar en duurzaam te beheren is. Hierin wordt gezocht naar een balans tussen onder andere hoogwaterveiligheid, natuur en waterkwaliteit. Daarmee is het advies van de Commissie mer in 2018 in de praktijk gebracht.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	NRD voorgestelde waterstandsaling van minimaal 5 cm, het project Vierwaarden slechts in zeer beperkte mate bijdraagt aan de hiervoor genoemde te realiseren hoogwateropgave voor de stad Venlo. Daarmee is de onderzoeksscope van de NRD niet juist of in ieder geval te beperkt. Dit gegeven in combinatie met het feit dat er begroot is om 164 miljoen miljoenen aan overheidsgeld worden ingezet voor een (zeer) beperkte - en daarmee volstrekt onvoldoende - waterstandsaling, doet de vraag rijzen waarom niet gekeken wordt naar alle sinds 2010 genomen stappen in het kader van het Deltaprogramma Maas en naar alternatieven die zorgvuldig omgaan met overheidsgeld en die substantieel invulling geven aan de hoogwateropgave. Een alternatief waar wij in dit verband dringend de aandacht voor vragen, betreft de winning van delfstoffen gecombineerd met het realiseren van een meer ambitieuze en toekomstbestendige waterstandsaling. Deze substantiële waterstandsaling is blijkens het als Bijlage 3 bijgevoegde deskundigenadvies noodzakelijk. Waarbij wij nog opmerken dat de waterstandsaling doorwerking heeft tot in Roermond. Deze meer realistische doelstelling is niet alleen toekomstbestendiger, maar leidt ook tot een aanzienlijke besparing op de maatschappelijke kosten, nu de combinatie met delfstoffenwinning ook tot inkomsten leidt. Realisatie van de overige doelen uit het Vierwaarden project blijft hiermee onverkort en zelfs ruimer mogelijk.	
12	Verzoek: Wij verzoeken u om evenals destijds bij de vaststelling van de VKS (i.h.k.v. Regioproces) een maatschappelijke kosten-batenanalyse uit te voeren betrekking hebbend op een integrale aanpak van de hoogwaterveiligheid en die volwaardig in de NRD en het mer mee te nemen. Toelichting: Wij merken op dat de officiële aanbeveling van Deltaprogramma Rivieren van 2019 (zie	Er wordt in het project Vierwaarden geen aparte MKBA gemaakt. Wel wordt een SSK-raming per bouwsteen en alternatief opgesteld, met daarin de kosten van de planstudie, de realisatie en het beheer, inclusief risico's en onzekerheden. En er wordt inzicht gegeven in de bijdrage van een bouwsteen aan de doelstelling(en) In de Adaptieve Uitvoeringsstrategie Maas (AUM) staat onder het kopje 'werkwijze en doel' onder andere het volgende: "De maatregelpakketten zijn geen blauwdruk voor 2050, maar bieden zicht op de

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	document AUM: keuze voor alternatief 3 of 4, waarbij de VKS-ontwerpen deel uitmaken van de locaties van Vierwaarden), in de NRD niet als optie of bouwsteen vermeld staan. Een toelichting hierop ontbreekt. Bij het vaststellen van de VKS heeft een regioproces met een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) plaatsgevonden met bovengenoemde aanbeveling, te weten het voorzien in een integrale aanpak van de hoogwaterbeveiliging, als resultaat. Deze wordt hiermee terzijde geschoven.	potentiële waterstandverlaging door rivierverruiming” en “De AUM biedt bouwstenen die ter inspiratie kunnen dienen voor verdere uitwerking in het gebied en voor het programma Integraal Riviermanagement (IRM).” Dit laat zien dat de AUM als doel heeft om potentiële maatregelen in kaart te brengen en als inspiratie te dienen voor IRM projecten. Het is geen beleidsstuk. Er is door project Vierwaarden wel degelijk gebruik gemaakt van de VKS-ontwerpen uit de UAM. Deze zijn vermeld als denkbare oplossingsrichtingen in de Startbeslissing Vierwaarden (Bijlage 2). In de analysefase van de verkenningsfase Vierwaarden zijn deze nader beschouwd. Dit proces is beschreven in de NRD (zie hoofdstuk 4). In de NRD is samengevat waarom de korte en lange hoogwatergeulen niet van toepassing zijn in Grubbenvorst (paragraaf 5.3) en Lottum (paragraaf 5.4). De in de AUM opgenomen ontwerpen hadden het doel een zo groot mogelijke waterstandsdeling door rivierverruiming te bereiken. In project Vierwaarden dient dit in samenhang met de andere opgaven te gebeuren.
13	Dijkversterkingsopgave Verzoek: Wij verzoeken om de hoogwateropgave integraal in beeld te brengen en de aanpak ook integraal gestalte te geven. Toelichting: Gesteld wordt dat waterveiligheid de aanleiding is voor het project Vierwaarden. In de tekst wordt echter niet de opgave in termen van bijvoorbeeld dijkhoogte voor het traject vermeld. Een onderbouwing van de veiligheidsopgave en welke faalmechanismen hieraan ten grondslag liggen ontbreekt. Dit is een zeer relevant gegeven als het om hoogwaterveiligheid gaat. Onduidelijk is verder waar de opgenomen waterveiligheidsopgave voor dit project (zoals genoemd op pag. 4 van de NRD) op gebaseerd is. Dit dient alsnog verduidelijkt en onderbouwd te worden. Het is inmiddels bekend dat het Waterschap Limburg separaat aan het Vierwaarden project voorbereidingen treft voor beveiliging van de stad Venlo conform HWBP. Hier ligt een opgave van meer dan 100 cm aan dijkverhoging (zie ook het als bijlage bijgevoegde	In de beantwoording van onderdeel 11 van inspraakreactie 015 staat vermeld wat de rivierverruimingsopgave van project Vierwaarden is en hoe deze tot stand is gekomen. In de Startbeslissing is de keus vastgelegd voor de gebieden die in de scope van project Vierwaarden zijn opgenomen (hoofdstuk 1 en 2). De dijkhoogten zijn gekoppeld aan de norm uit de het Besluit kwaliteit leefomgeving (zie paragraaf 2.2.7). De huidige dijken voldoen daar niet aan. De nieuwe dijkhoogte wordt in de verkenningsfase indicatief weergegeven. De verhoging ten opzichte van de bestaande dijkhoogte is naar verwachting tot ca. 0,8 meter (voor dijktraject Velden) en tot ca. 1,6 meter (voor dijktraject Venlo Noord). Dit is exclusief de compensatie voor zetting (ca. 0,2 meter). Het bepalen van deze hoogte is een complex proces. In het Projectbesluit worden de definitieve dijkhoogten vastgesteld. Overigens heeft de Commissie mer een toets op de NRD Vierwaarden uitgevoerd en geen advies gegeven over het integraal meenemen van de hoogwateropgave van Venlo.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	deskundigenadvies). Invulling van deze opgave zal plaatsvinden via het HWBP, waarvan de haalbaarheid en betaalbaarheid nog allerm minst zeker is. De kosten worden nu al geraamd o[^] 20 miljoen per kilometer. Daarnaast zal het nu nog open zicht naar de Maas in Venlo door een forse verhoging van dijken verdwijnen met alle negatieve visuele consequenties van dien. In het kader van het Deltaprogramma Maas is het algemeen bekend dat met een substantiële rivierverruiming ten noorden van Venlo een dijkverhoging in Venlo in belangrijke mate voorkomen kan worden. Ook na 2050 blijft er sprake van een aanvullend in te vullen hoogwateropgave en blijven rivierverruiming en/of dijkverhoging nodig. Door op een fors deel van de gronden een natuurbestemming te leggen kan de overheid in het vervolg enkel kiezen voor de invulling van hoogwateropgave middels dijkverhogingen met bijvoorbeeld alle risico's rondom overstromingen, dijkdoorbraken en droogte (o.a. kans op scheuren in dijken) en piping. Deze consequenties (zeker voor de stad Venlo) komen nergens naar voren in de stukken. Vandaar de vraag om in lijn met een eerder advies van de Commissie mer voor het project 'Meer Maas Meer Venlo' te kiezen voor een integrale aanpak van de hoogwateropgave. Wij verzoeken dan ook om de opgave integraal in beeld te brengen en de aanpak ook integraal gestalte te geven.	
14	Verzoek: Wij verzoeken om enerzijds de hoogwateropgave eenduidig in beeld te brengen en tevens het door ons voorgestelde alternatief in het NRD mee te nemen, zodat dit ook onderdeel van het mer-traject zal zijn. Toelichting: DCM heeft plannen voorgesteld waarmee in het Vierwaarden gebied een waterstands daling voor Venlo gerealiseerd kan worden die de 40 cm kan overstijgen (dus het achtvoudige!). Daarmee wordt de dijkverhogingsopgave	In de beantwoording van onderdeel 3 van uw inspraakreactie 015 geven we een onderbouwing waarom uw position paper niet wordt beschouwd als een redelijk alternatief passend binnen de opgaven en doelstellingen van project Vierwaarden. Opgemerkt dient te worden dat het waterstandsverlagend effect van het door DCM voorgestelde project in Lomm meegerekend is, terwijl deze locatie buiten het projectgebied Vierwaarden ligt.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	ter hoogte van de stad Venlo substantieel verlaagd en gaan de kosten meer passen binnen de HWBP-budgetten. Hierdoor worden projecten betaalbaar en praktisch uitvoerbaar. Uit berekeningen is gebleken dat de waterstandsdeling deels doorwerkt tot in Roermond.	
15	Ruimtelijke opgave Verzoek: Wij verzoeken u om allereerst een studie naar alternatieve locaties voor de inplaatsing van de jachthaven te doen, met daarbij naast een NNN afweging ook een afweging naar de milieukundige effecten. Toelichting: Het plangebied van de toekomstige jachthaven in Venlo is gedeeltelijk gelegen binnen het Natuur Netwerk Nederland (NNN). En juist in dat gebied wordt voorgesteld om de meest omvangrijke ingreep in het landschap te plegen. In deze gebieden geldt in beginsel het zogenaamde 'nee, tenzij' beginsel, ter behoud van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Voor de realisatie van de jachthaven dient de natuurbestemming gewijzigd te worden en zullen de kenmerken en waarden van het gebied zondermeer wijzigen. Ook de commissie mer is hier in haar advies van 6 juli 2018 inzake het project 'Meer Maas Meer Venlo' op ingegaan. Tegelijkertijd lezen we dat alle inzet erop gericht is om zo spaarzaam mogelijk met ruimte om te gaan. De beoogde inplaatsing van een jachthaven (in combinatie met een diepe ontgroning) in een NNN gebied is rekening houdend met daaromtrent vastgestelde beleid de meest ongewenste variant. Alternatieve locaties voor de inplaatsing van de jachthaven worden in de NRD niet genoemd als te onderzoeken alternatieven of varianten.	De gemeente Venlo heeft verzocht om mee te verkennen of de ruimtelijke inpassing van de jachthaven in de weerd bij Venlo Noord mogelijk is. In het plan-MER zal aandacht worden besteed aan de locatiekeuze van de jachthaven (zie de toelichting in paragraaf 2.2.4). De genoemde punten (o.a. aanwezigheid NNN) maken deel uit van de plan-mer en worden meegenomen in de afweging van het voorkeursalternatief.
16	Verzoek: Wij verzoeken u om binnen de diverse projecten (specifiek Grubbenvorst en Lottum) ruimte te bieden om middels de winning van zand en grind (nieuwe) natuur te realiseren. Bijvoorbeeld middels omputten. Dit	We zijn blij dat u geïnteresseerd bent in het realiseren van (nieuwe) natuur. Wij gaan graag met u in gesprek over de mogelijke meekoppelkansen. PAGW is een opgave vanuit het Rijk (ministerie I&W). De uitvoering wordt met de regio opgepakt. Vanwege

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	mede vanuit het oogpunt van zuinig ruimtegebruik, bouwgrondstof als meekoppelkans en kostenreductie vanuit het project (zand en grindwinning als medefinancier). Toelichting: Natuurontwikkeling in lijn met de Programma Aanpak Grote Wateren (PAGW) is in de Startnotitie aangegeven als een kans die mogelijk te verzilveren is. Het is echter geen harde opgave vanuit de Startnotitie om de gehele natuuropgave en de Ruimtelijke opgave middels PAGW in te vullen. Er zijn ook andere mogelijkheden en combinaties denkbaar om de gewenste natuuropgave Ruimtelijk ingevuld te krijgen. Vanuit die optiek liggen er bijvoorbeeld ook mogelijkheden om vanuit de winning van zand en grind natuur te realiseren. De basis voor de natuur in de Grensmaas en de Gelderse Poort, waartussen het gebied Vierwaarden een verbinding dient te gaan vormen, komt immers voort uit de winning van zand en grind. Mogelijk zelfs nog robuuster en duurzamer dan de wijze waarop voorgesteld in de NRD.	de geplande werkzaamheden in het project Vierwaarden, is het wenselijk om de maatregelen gezamenlijk uit te voeren. Vandaar dat ervoor gekozen is om de PAGW-opgave, op te nemen binnen het project Vierwaarden.
17	Effectbeoordeling Verzoek: Wij verzoeken het grondstromenplan integraal in beeld te brengen en mee te nemen in de afwegingen, waar verder tevens volwaardig aandacht besteed wordt aan de consequenties bijvoorbeeld met betrekking tot stikstof. Toelichting: In tabel 7.2 van de NRD wordt gesproken over de effecten op de bodem en de beoordeling in het kader van de plan-MER. Er wordt bij de realisatie van geplande rivierverruiming echter niet ingegaan op het (globale) grondstromenplan en de daaraan gekoppelde milieueffecten. Voor realisatie van de doelen dienen forse hoeveelheden gronden verzet te worden. Deze worden niet vooraf in beeld gebracht. Hoe wordt er bijvoorbeeld omgegaan met berging van dekgronden in de voorgestelde plannen. Waar gaan	Het grondstromenplan van de drie alternatieven wordt integraal opgenomen in het plan-MER en beoordeeld op zijn effecten, waaronder stikstof. In de plannen wordt uitgegaan van zoveel mogelijk hergebruik van vrijkomende grond in het project (in bijvoorbeeld de waterkeringen). Het omputten van grond in deze omvang is in principe strijdig met het ruimtelijk kwaliteitskader van de gemeente Horst aan de Maas. Daarbij zijn de milieueffecten van omputten groter dan het tijdelijk opslaan of afvoeren van de grond. Immers door omputten ontstaan extra grondwerkzaamheden (ontgraven, vervoeren en aanvullen). Het verschil tussen afvoer van resterende grond of vermarktbaar grond is nagenoeg gelijk.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	deze dekgronden geborgen worden? Ook wordt er niet gesproken over de mogelijkheden voor omputting van gronden om daarmee te komen tot de lokale berging van gronden. Dit teneinde transport van gronden over grote afstanden met alle kosten, milieu-effecten en stikstofproblematiek van dien te voorkomen. Het alternatief van DCM voorziet daar overigens juist wel in.	
18	Beoordelingskader MER Verzoek: Wij verzoeken u om een zorgvuldiger, vollediger en kwantitatiever opgesteld beoordelingskader MER. Toelichting Wanneer we kijken naar het beoordelingskader van de plan-MER op pag. 33 t/m 35 van de NRD, dan is de wijze en mate van beoordeling abstract en weinig concreet. Daarmee is er sprake van een wel heel ruim en vrijblijvend speelveld. Meetbare en meer concrete beoordelingscriteria zijn gewenst en dienen ook vooraf toegevoegd te worden. Verder valt op dat het thema Landbouw niet (ook) kwantitatief wordt beoordeeld. Als het laat om het spaarzaam omgaan met de ruimte (zeker ook landbouwgrond) dan vergt dat een kwantitatieve beoordeling. Hetzelfde geldt voor het thema Toekomstvastheid. De omvang van het nieuwe areaal natuur geeft 1 -op-1 de omvang weer van de gronden waarmee een rem gezet wordt op nieuwe ontwikkelingen. Ook dat moet een kwantitatieve beoordeling zijn. Verder wordt binnen het thema Realiseerbaarheid ingegaan op de beschikbaarheid van gronden. Ook deze is enkel kwalitatief beoordeeld, terwijl dit een kwantitatief vraagstuk is. Het areaal grond dat in eigendom is van de bij het project betrokken overheden is beperkt. DCM is verreweg de grootste grondbezitter in het gebied. Kortom; het voorliggende beoordelingskader is niet volledig.	U geeft aan dat u in het beoordelingskader graag meer kwantitatieve en minder kwalitatieve beoordelingen terugziet. In paragraaf 2.2.5 geven we een toelichting op de aanpak van de effectbeoordeling in de verkenningsfase. Het is juist dat diverse maatregelen (bouwstenen) in project Vierwaarden impact hebben op het areaal van de landbouw. Daarom worden de effecten op de landbouw, waaronder afname areaal en veranderd landgebruik, van de verschillende alternatieven in het plan-MER in beeld gebracht. In het antwoord op inspraakreactie 13 onderdelen 2 en 3 (paragraaf 3.13) staat een nadere toelichting.
19	Samenvattend DCM heeft bezwaren op de voorliggende NRD. Deze zijn in de voorgaande hoofdstukken benoemd. Tegelijkertijd is	Zoals onderbouwd is in de beantwoording op onderdeel 3 van op uw inspraakreactie 015 beschouwen wij uw aangedragen alternatief niet als een redelijk alternatief. Daarnaast is de

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	DCM bereid tot samenwerking en verzoekt haar onderscheidend alternatief als volwaardig alternatief mee te nemen in de mer-procedure. Op basis van de noodzaak om te komen tot de winning van delfstoffen kan invulling gegeven worden aan de dijkversterkings-, rivierverruimings- én ruimtelijke opgaven die voor het gebied Vierwaarden zijn geformuleerd. Een dergelijke samenwerkingsvorm sluit aan op de wijze waarop DCM als delfstoffenwinner een onderscheidende bijdrage heeft geleverd aan verschillende maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in het gebied. Wij vragen u om de in onze ogen te kort schietende hoogwateropgave integraal in beeld te brengen en aan te pakken. Daarvoor zullen de gebieden aanpalend aan het gebied Vierwaarden ook gezien moeten worden. Dit vraagt om een integraal gebieds- en grondstomenplannen, waarin afwegingen en consequenties in beeld gebracht worden. Tot slot Wij hopen met deze zienswijze op de NRD een positieve bijdrage te leveren.	delfstofwinning geen onderdeel van de opgaven van project Vierwaarden. Zoals wij in de beantwoording op onderdeel 16 van uw inspraakreactie 015 hebben aangegeven gaan we graag met u in gesprek over de mogelijke meekoppelkansen. Tot slot nodigen we u wederom uit om aan te sluiten bij de ontwerpateliers van Grubbenvorst en Lottum om actief te kunnen participeren over de beoogde bouwstenen en de alternatieven.

3.16 Inspraakreactie 016 (100203803)

De eerste pagina van deze inspraakreactie is niet opgenomen in onderstaand overzicht. Dit zijn namelijk persoonsgegevens van de inspreker. Hier staan geen vragen of opmerkingen in die om een antwoord of reactie vragen. Om de anonimiteit van de inspreker te beschermen en om deze Nota van Antwoord overzichtelijk te houden, begint onderstaand overzicht bij de informatie vanaf pagina 3 van de inspraakreactie.

Naast de inspraakreactie zijn ook meerdere bijlagen meegeleverd. Hier staan geen aanvullende vragen of opmerkingen in die om antwoord of reactie vragen, dus zijn deze niet opgenomen in deze Nota van Antwoord.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Reclamanten exploiteren een caravanstalling in het plangebied (deelgebied "Venlo/Velden") op de locatie <...>. Reclamanten 1 en 2 aldaar eveneens woonachtig. Reclamant 3 betreft de (beoogd) bedrijfsopvolger. Zienswijze De zienswijze van reclamanten is gebaseerd op de navolgende gronden, feiten en/of omstandigheden: 1. Gevolgen landbouw sterk onderbelicht:	Dank voor uw inspraakreactie. De aanleiding van het project Gebiedsontwikkeling Vierwaarden is dat de dijken niet meer voldoen aan de nieuwe norm. Het projectgebied is nu grotendeels stroomvoerend rivierbed van de Maas. De toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden zijn gebaat bij betere bescherming bij hoogwater, en bij het opheffen van de rivierbedstatus van de binnendijkse gebieden na de dijkversterking. Met het project Gebiedsontwikkeling Vierwaarden wordt hierin voorzien. Hierbij is het noodzakelijk

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	In de notitie worden 3 projectopgaven genoemd, te weten: 1) dijkversterking 2) rivierverruiming 3) het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en het versterken van de ruimtelijk-economische ontwikkeling, waarbij gebiedskwaliteiten worden behouden of versterkt. In het kader van de laatstgenoemde projectopgave, is sprake van een opsplitsing in 2 onderdelen: 1) structuurversterking van de natuur 2) kansen voor behoud en versterking van gebiedskwaliteiten. Dit omvat volgens de NRD onder andere maatregelen gericht op natuurontwikkeling en landschapontwikkeling, realisatie van recreatieve en toeristische voorzieningen en de verplaatsing van de jachthaven Venlo. Uit de projectopgaves, noch uit de doelen blijkt dat er eveneens gedacht is aan het behoud en toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van de reeds sinds jaar en dag aanwezige bedrijvigheid in het projectgebied, waaronder (mede) begrepen de door reclamanten geëxploiteerde caravanstalling aan de Paaweg te Velden.	dat de Maas na de dijkversterking buitendijks voldoende ruimte houdt voor een veilige berging en afvoer van het water. Daarom wordt met het nieuwe tracé van de dijk getracht de rivier maximaal de ruimte te geven én de huidige bebouwing te sparen. Het reserveren van buitendijkse ruimte ten koste van de rivier met het oog op toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden past niet binnen de bovenstaande projectdoelen en uitgangspunten. Overigens is uitbreiding van niet riviergebonden activiteiten ook in de bestaande situatie niet (of zeer beperkt) aan de orde vanwege de geldende Beleidslijn Grote Rivieren. Zoals eerder in de tekst staat, zullen na de dijkversterking binnendijks de ontwikkelingsmogelijkheden vergroot worden met het vervallen van de rivierbedstatus. We zullen met u in overleg treden om de situatie voor uw bedrijf nader toe te lichten.
2	Ter plaatse van de locatie van reclamanten wordt ingevolge de NRD het landinwaarts terug leggen van het dijktracé beoogd, waardoor hun bedrijfslocatie c.q. de daarmee samenhangende ruimte voor toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden zal worden doorsneden. Dit maakt dat reclamanten (althans ingevolge de thans voorliggende NRD) grond zullen kwijtraken, welke in de toekomst benodigd is om hun bedrijf te kunnen blijven exploiteren en ontwikkelen. Om te voorkomen dat een reeds jarenlang bestaand bedrijf in de toekomst mogelijk niet meer kan worden voortgezet of overgenomen door de volgende generatie, behoort enkel het ruilen van grond welke inzetbaar is voor het bedrijf tot de mogelijkheden. Reclamanten hebben dit reeds uitdrukkelijk gedeeld tijdens een overleg op 11 april jongstleden met een medewerker van het Waterschap Limburg.	Wij herkennen dat de reclamanten deze zorg gedeeld hebben met de medewerker van het Waterschap Limburg op 11 april jongstleden. Betreffende medewerker heeft destijds aangegeven in dat gesprek geen uitspraken dan wel toezeggingen daarover te kunnen doen. We erkennen dit belang als één van de belangen die spelen in de afweging van alternatieven op deze locatie. Die afweging gaat nog plaatsvinden en zal worden onderbouwd. Indien gronden nodig zijn van reclamant zal deze daarvoor schadeloos worden gesteld. Dit zal duidelijk worden in de volgende fase, namelijk de planuitwerking. Zie voor een verdere toelichting paragraaf 2.2.8.
3	In de NRD lezen reclamanten niet terug dat u als initiatiefnemer oog heeft voor de	Wij begrijpen uw zorg. Zoals u heeft kunnen lezen bij de antwoorden op onderdeel 1 en 2 van uw

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	ondernemers in het plangebied, het behoud van hun onderneming en hun toekomstmogelijkheden. Ook blijkt niet uit de NRD dat concreet in beeld is welke gevolgen (in casu) het doorsnijden van locaties vanwege de aanleg van een dijktracé (of maatregelen anderszins in het kader van gebiedsontwikkeling Vierwaarden) kan hebben voor ondernemers en welke alternatieven daarvoor toepasbaar zijn in aanloop naar de vaststelling van een voorkeursalternatief. Hiertoe zal eerst nader onderzoek gedaan dienen te worden, reden waarom reclamanten verzoeken om behoud van het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden van ondernemingen (zoals die van reclamanten) in het plangebied concreet als projectopgave en doel mee te nemen in de milieueffectrapportage. Ook per integraal initiatief dient dit te worden gezien en moet maatwerk daarnaast mogelijk blijven. Reclamanten roepen u nadrukkelijk op om oog te hebben voor de economische effecten van de thans beoogde gebiedsontwikkeling en daarbij juist ook te denken in kansen voor alle ondernemers in het gebied en daarmee niet alleen ten behoeve van een jachthaven of recreatie of toeristische voorzieningen.	inspraakreactie 016 past het reserveren van ruimte voor mogelijke bedrijfsuitbreiding niet binnen de projectdoelstellingen en uitgangspunten. Daarnaast zijn uitbreidingsmogelijkheden al beperkt binnen de bestaande wet- en regelgeving (Beleidslijn Grote Rivieren). Tijdens de plan-mer worden middels het beoordelingskader effecten op verscheidene aspecten beoordeeld, zo ook de effecten op de percelen ter plaatse van het nieuw aan te leggen dijktracé. Zie ook het thema 'Woon- en leefomgeving', aspect 'Recreatie en overige bedrijven' in het beoordelingskader in de NRD.
4	Raakvlakprojecten In hoofdstuk 2.4 van de NRD wordt aandacht besteed aan projecten in ontwikkeling in de omgeving die impact kunnen hebben op de opgaven of de mogelijke oplossingen van het project Vierwaarden. De NRD spreekt in dit kader over "raakvlakprojecten". Ten aanzien van het deelgebied Venlo-Velden wordt onder meer de maatregel Vorstermolenbeek, Venlo-Velden (KRW) genoemd. In de NRD staat dat met de initiatiefnemers van deze projecten tijdens de verkenning "indien nodig" contact wordt gezocht, zodat mogelijke kansen of risico's door een raakvlakproject tijdig benut of gemitigeerd worden. Ingevolge de NRD kan dit op meerdere manieren en vraagt dit om "flexibiliteit van het project". Reclamanten vragen middels onderhavige zienswijze nadrukkelijk aandacht voor de gevolgen van de samenloop van enerzijds de KRW maatregel Vorstermolenbeek en anderzijds de gebiedsontwikkeling Vierwaarden. Reclamanten worden mogelijk	We verwijzen hier naar paragraaf 2.2.6. Daarin lichten wij de relatie tussen projecten Vierwaarden en KRW toe.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	met beiden aspecten geconfronteerd op hun locatie, doch tot op heden is niet gebleken dat de bereidheid bestaat bij de diverse partijen om beide plannen in onderlinge samenhang te bezien. En dat terwijl een en dezelfde minister verantwoordelijk is voor zowel de Kaderrichtlijn Water, alsook de gebiedsontwikkeling Vierwaarden (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat). Dit kan én moet anders volgens de reclamanten. Reclamanten verzoeken u derhalve om ook dit punt nadrukkelijk mee te nemen. Te beginnen met het meenemen van de effecten/impact van het raakvlakproject KRW maatregel Vorstermolenbeek op dezelfde locatie c.q. in hetzelfde plangebied als de gebiedsontwikkeling Vierwaarden in de nog uit te voeren milieueffectrapportage en eventuele andere onderzoeken. En door vervolgens ook bij het bepalen van het voorkeursalternatief en in de ontwerpfase uitdrukkelijk samen op te trekken op een wijze die voor reclamanten tot de minste impact leidt.	
5	Werkwijze beoordeling in het planMER a. Doelbereik: In aanvulling op het voorgaande, dienen het behoud en de ontwikkelingsmogelijkheden van de ondernemingen in het plangebied primair een zelfstandig thema te zijn welke beoordeeld dient te worden en subsidiair ook een te beoordelen aspect te zijn bij het thema “versterken ruimtelijke economische ontwikkeling”. Dit gelet op de reeds jarenlange aanwezigheid van ondernemingen (waaronder die van reclamanten) in het plangebied. Daar kan niet zomaar aan voorbij worden gegaan.	Het effect op de ontwikkelingsmogelijkheden van de ondernemingen is in het Beoordelingskader opgenomen onder thema ‘Woon- en Leefomgeving’, aspect ‘Recreatie en overige bedrijven’. Deze beoordeling zal plaatsvinden in het plan-MER. Overigens zijn er in de huidige situatie al grote beperkingen in het stroomvoerend regime van de Maas.
6	b. Effecten: Woon- en leefomgeving: i. Kwaliteit woonomgeving: de mate waarin uitzicht vanuit woningen, toegankelijkheid en oppervlak van tuinen/woonpercelen intact blijven en mate waarin woningenwateroverlast ondervinden: dit wordt kwalitatief beoordeeld, inhoudende dat effecten worden beschreven op basis van deskundigheid. Dit wordt volgende de NRD gedaan als er geen groot detailniveau nodig is, of als een effect niet kwantitatief uit te drukken is. Reclamanten stellen dat ook een kwalitatieve beoordeling (effecten uitdrukken in getallen en berekeningen) nodig is om de	Het is gebruikelijk dat in een verkenningsfase veel aspecten kwalitatief worden beoordeeld. Onze aanpak lichten we toe in paragraaf 2.2.6.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	gevolgen ook daadwerkelijk inzichtelijk te maken. Als het gaat over oppervlak, grondwaterstanden en dergelijke, kan dit wel degelijk berekend worden. Ook betreft het thans doen van nulmetingen een aanbeveling in deze.	
7	ii. Recreatie en overige bedrijven: ook hier wordt weer met name gefocust op recreatie en daarmee samenhangende bedrijven. Vallen ook reclamanten met hun caravanstalling onder deze categorie? En waarom wordt dit enkel kwantitatief onderzocht? Ingeval reclamanten niet onder deze categorie vallen, dan dienen andere bedrijven als afzonderlijk aspect (ook kwantitatief) te worden beoordeeld om economische effecten in beeld te brengen. Daarnaast verdient het tevens aanbeveling om in kwalitatieve zin ook de sociale gevolgen voor de dorpen mee te nemen ingeval ondernemingen geen toekomstperspectief meer hebben als gevolg van onderhavige beoogde gebiedsontwikkeling.	Met 'overige bedrijven' worden bedrijven bedoeld die niet binnen de recreatiesector vallen. Hieronder vallen ook uw reclamanten met hun caravanstalling. Voor wat betreft de keuze tussen kwalitatief en kwantitatief, zie de toelichting in paragraaf 2.2.5. Voor wat betreft de sociale gevolgen: in het plan-MER worden de effecten op leefbaarheid beschouwd. Sociale gevolgen voor hele dorpen als gevolg van eventueel stoppende ondernemingen zijn vanwege de grote hoeveelheid variabelen lastig in beeld te brengen. We onderkennen dat dit wel van belang kan zijn als een bedrijfsbeëindiging het gevolg is van het project. De te maken keuzen zullen daarom goed onderbouwd worden.
8	iii. Realiseerbaarheid: grondposities: Mate waarin de benodigde gronden zowel permanent als tijdelijk beschikbaar zijn: Dit wordt ook enkel kwalitatief beoordeeld en ook alleen voor de eindsituatie. Ook op dit punt bestaat wel degelijk het belang om dit ook kwantitatief uit te drukken, zowel tijdens de realisatiefase alsook in de eindsituatie.	Zie de beantwoording van uw vraag 6.
9	iv. Financiën: investering: Dit betreft een kostenraming van onder meer mogelijke schades. Welke schades worden hierin meegenomen? Zijn alle kosten en schade in verband met aankoop en ruiling van gronden in het plangebied in volledigheid in beeld gebracht en is daarvoor reeds een budget beschikbaar?	In de kostenraming worden de benodigde kosten in beeld gebracht. Daaronder vallen ook de inschatting van de aankoop van (compensatie)gronden en nadeelcompensatie. Uit deze kostenraming moet per alternatief blijken of het al beschikbare budget toereikend is. Dit zal ook mede bepalend zijn bij de keuze voor het voorkeursalternatief.

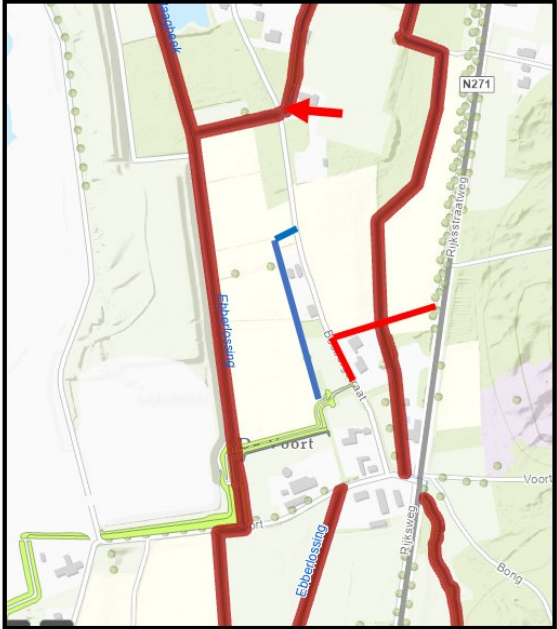
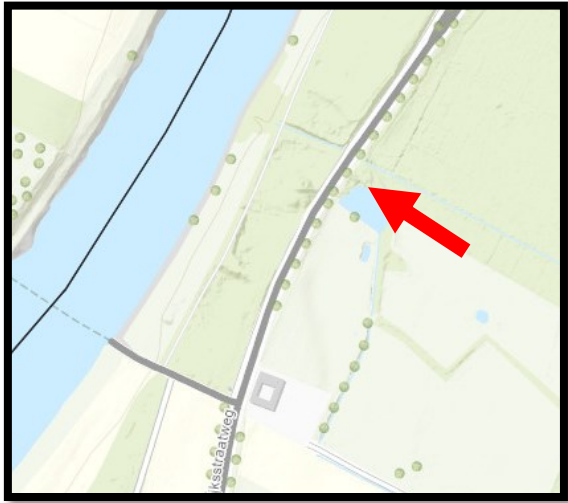
3.17 Inspraakreactie 017 (100204022)

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
1	Aandachtspunt 1: U schrijft op pagina 7: "Het streven is dat woningen of bedrijfsgebouwen die nu beschermd worden niet buitendijks komen te liggen. In een van de mogelijk voorstellen wordt een pand aan Voort in Lomm buitendijks gelegd terwijl het nu binnendijks is gelegen. Ik heb hierover eerder met uw organisatie contact gehad. Ik ben bereid hierover met u van gedachte te wisselen en te	Dank voor uw inspraakreactie. We stellen uw constructieve houding en bereidwilligheid om samen te zoeken naar oplossingen op prijs. Onze omgevingsmanagers gaan hierover tijdens de plan-mer met u in gesprek.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	zoeken naar een goede oplossing. Vele oplossingsrichtingen zijn bespreekbaar.	
2	Aandachtspunt 2: U schrijft op pagina 9: "De ambitie is dat er binnen het studiegebied minimaal 75 hectare aan extra natuur wordt toegevoegd, waarbij gestreefd wordt naar een gelijke verdeling van natte natuur, stroomdalgrasland en hardhout ooibos". Minimaal 75 hectare aan extra natuur is een enorm groot gebied op de reeds bestaande natuurlijke structuren in het plangebied. Onduidelijk is hoe deze ambitie tot stand is gekomen en werd berekend. Verder missen wij enige onderbouwing op realiseerbaarheid van deze ambitie. Is dit een reden om de natuur te zoeken in de oude Maasarm tussen Hasselt en de Voort?	Voor de beantwoording van uw inspraakreactie op de natuurdoelstelling verwijzen we naar de toelichting in paragraaf 2.2.1.
3	Aandachtspunt 3: In de Notitie wordt gesproken om op de dijken zoveel mogelijk wandel- en fietspaden te creëren. Hierbij wil ik aangeven dat dit vaak ten koste gaat van de privacy van aanwonenden. Dus daar waar u dit van plan bent verzoek ik u in contact te treden met de aanwonenden en hun privacy te respecteren.	Het projectteam is zich bewust van de gevolgen die een wandel- of fietspad boven op de dijk heeft voor privacy. Daar waar dit mogelijk aan de orde is, bespreken we dit met belanghebbenden.
4	Aandachtspunt 4: Het Noordelijk gedeelte van het dijkvak Velden, in de Voort, zal verlengd moeten worden naar een natuurlijke hoogte. Waarschijnlijk bent u voornemens dit te doen door ten noorden van Bosbergstraat 158 de dijk door te trekken richting de Rijksweg N271 om daar een natuurlijke hoogte aan te sluiten (Rode lijn). Hierbij kruist u de waterlossing de Schandelsebeek. Hier zal een oplossing gevonden moeten worden. Deze Schandelsebeek gaat in het verdere verloop onder de Bosbergstraat door (zie rode pijl). Dit punt is ten tijde van hoog water ook altijd kritisch. Wij hebben hier in de jaren 1993, 1995 en 2021 zelf gezorgd voor een afdichting ter plekke omdat anders de tuinen gelegen achter het voetbalveld van woningen aan de Bosbergstraat onder dreigden te lopen. Hier zou ook een terugslagklep geplaatst moeten worden of een andere oplossing om het water te keren. Een andere mogelijkheid is om de dijk aan de westzijde van de woningen Bosbergstraat 148 en 150 te leggen en de natuurlijke hoogte te zoeken net ten noorden van nr 148, en dit in combinatie met een oplossing bij de onderdoorgang van de Schandelsebeek nabij het voetbalveld. (blauwe	Dank voor uw suggesties en het meedenken. De aansluiting naar de hoge grond is nog een ontwerpopgave. De diverse varianten maken onderdeel uit van de plan-merprocedure. Ook deze varianten worden in gezamenlijkheid met de omgeving besproken. Uw suggesties worden hierin meegenomen. Het toepassen van een terugslagklep op de locatie van de pijl heeft geen relatie met de mogelijke oplossingen van de opgaven van project Vierwaarden en is daarom onderdeel van de verkenningsfase. Wel legt het projectteam Vierwaarden uw suggestie voor aan de betreffende afdeling binnen Waterschap Limburg, buiten dit project om. En zal u hier nader over informeren.

#	Onderdeel inspraakreactie	Beantwoording
	lijj) Met deze oplossing kan het gebied De Diep als buffer dienen ten tijde van hoog water voor het water wat uit het achterland komt. Dit zou met een pomp verder gereguleerd kunnen worden.	
5	Aandachtspunt 5: Nabij het veer in Lottum richting Arcen bij Barbera's weerd is een laagte in de provinciale weg N271. Als deze weg ten tijde van hoogwater overloopt is een hele belangrijke verbindingsweg vanuit Arcen niet meer bereikbaar voor alle hulpdiensten. Mijn voorstel is om hier een dijk aan de zijde van de Maas langs het fietspad (of het fietspad zelf) te maken en een terugslagklep bij de sloot nabij de Kloosterpoel. Zodoende blijft de belangrijke route N271 altijd bereikbaar en is de waterstand in het achterland te reguleren.	Het projectteam Vierwaarden is zich bewust van deze situatie. Binnen het dijkversterkingsproject Arcen wordt gewerkt aan een oplossing hiervoor. Voor de plek van de duiker en ook delen van de N271 en de Schans van Lomm naar Arcen bouwt Waterschap Limburg nu nog een noodkering op. Met het lopende dijkversterkingsproject in Arcen wordt in overleg met Rijkswaterstaat, provincie Limburg en gemeente Venlo een maatwerkoplossing voorbereid, waarbij de situatie voor het gebied achter deze huidige primaire kering die vervalt niet verslechterd. Gedacht kan worden aan een grondophoging of het ophogen van de N271 of het fietspad. In het projectplan dijkversterking en-verlegging Arcen wordt uiteindelijk de eindafweging gemaakt. In het vierde kwartaal van 2024 wordt hierover duidelijkheid verwacht. Als voorwaarde geldt, dat de huidige situatie niet mag verslechteren door het wegvallen van de calamiteitenkering.

4 Advies voor de plan-mer

4.1 Advies Commissie mer voor de plan-mer

De Commissie mer is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag — besluit over het project Vierwaarden. In dit geval is de minister van Infrastructuur en Waterstaat zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag.

Op 7 juni 2024 bracht de Commissie mer een bezoek aan het plangebied. Daarbij waren vertegenwoordigers van Waterschap Limburg en van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aanwezig. Gebaseerd op de NRD en het veldbezoek heeft de Commissie mer een aantal adviezen gegeven voor toevoeging en aanscherping van informatie voor het plan-MER. Dit advies is gepubliceerd 11 juli 2024. Dit advies en de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden op de website www.commissiemer.nl. Zoek op nummer 3841 in het zoekvak.

De Commissie mer verwoordt samenvattend haar advies over het plan-MER als volgt:

“De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het plan-MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de gebiedsontwikkeling Vierwaarden het plan-MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- **Achtergrond en doelen:** Een beschrijving van de achtergrond en scope van het project gebiedsontwikkeling Vierwaarden en een concretisering van enkele van de doelstellingen die met het project moeten worden bereikt;
- **Alternatieven en varianten:** Een duidelijke beschrijving van de alternatieven en de wijze waarop hieruit een voorkeursalternatief (hierna ‘VKA’) wordt samengesteld. De Commissie adviseert om integrale alternatieven als uitgangspunt te nemen en daarbij varianten uit te werken. Werk in ieder geval een alternatief uit waarbij herstel van het landschapsecologisch systeem centraal staat. Dat is nu niet duidelijk herkenbaar in de NRD;
- **Positieve en negatieve effecten:** Geef inzicht in de effecten op onder andere bodem, water, natuur en landschappelijke en cultuurhistorische waarden en in de kansen die het voorgenomen project biedt om bij te dragen aan ambities voor biodiversiteit, waterkwaliteit (KRW) en ruimtelijke kwaliteit. Beschrijf bij negatieve effecten ook mitigerende maatregelen.”

In het plan-MER zal een toelichting komen hoe project Vierwaarden het advies van de Commissie mer heeft verwerkt. Zo geeft het advies op de alternatieven en de varianten aanleiding om de integrale alternatieven opnieuw te beschouwen zodat deze meer onderscheidend zijn voor de diverse thema’s. Daarnaast is veel advies een handreiking om onderwerpen en onderdelen in het plan-MER van voldoende onderbouwing te voorzien. Dit advies zal worden opgevolgd.

4.2 Advies wettelijke adviseurs voor de plan-mer

In de Omgevingswet staat dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat, als bevoegd gezag, de bestuursorganen en instanties raadpleegt over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie in het milieueffectrapport. Tijdens de reactieprocedure van de NRD in 2024 zijn deze wettelijke adviseurs niet op de juiste wijze om advies verzocht. Daartoe wordt deze adviseurs, voorafgaand aan het opstellen van het plan-MER, alsnog verzocht hun advies op de reikwijdte en het detailniveau voor de informatie in het plan-MER uit te brengen.

5 Conclusie en vervolgtraject

De inspraakreacties geven ons extra inzicht in de onderwerpen die voor de verschillende particulieren, bedrijven en stakeholders in het gebied van belang zijn. Per inspraakreactie is aangegeven of aanleiding is om in het vervolgtraject van de plan-mer aanpassingen door te voeren, en welke.

5.1 Jachthaven

De inspraakreacties met betrekking tot de jachthaven waren gebaseerd op de twee bouwstenen van de jachthaven (kleine en grote variant in de zuidelijke punt van de Océ-weerd). Na vaststelling van de NRD Vierwaarden werd door voortschrijdend inzicht, mede door de inspraakreacties, duidelijk dat het in de NRD opgenomen zoekgebied voor de jachthaven mogelijk niet past bij de ingebrachte eisen en wensen. Hierop is besloten het zoekgebied van de jachthaven uit te breiden.

Binnen dit vergrote zoekgebied wordt een aantal varianten ontwikkeld passend binnen de principes van het ruimtelijk kwaliteitskader van Vierwaarden en in samenhang met de andere doelstellingen van het project. In het plan-MER volgt een toelichting waarom het zoekgebied is aangepast en wat de uitkomsten van deze uitbreiding zijn. Ook komt de nadere onderbouwing van de locatiekeuze aan bod. De omgevingspartijen worden in dit aanvullende ontwerpproces betrokken middels informatiebijeenkomsten en ontwerpateliers

5.2 Advies van commissie mer

Het advies van de Commissie mer geeft het project veel handreikingen voor de effectbeoordeling en de afweging van de alternatieven. Het advies gebruiken we bij het opstellen van het plan-MER, welke in Q1-2025 van start gaat. In het plan-MER zelf gaan we uitleggen wat we met het advies van de Commissie mer hebben gedaan. Deze uitleg gaat onder andere over het verder onderbouwen van de alternatieven, waarbij deze meer onderscheidend zullen zijn.

5.3 Uitwerking van het ontwerp en de bouwstenen

In het plan-MER wordt ook toegelicht welke stappen gezet zijn in de verdere detaillering van de ontwerpen/bouwstenen van de natuur, dijkverlegging- en versterking en de jachthaven. De naam van deelgebied Venlo-Velden wordt op basis van inspraakreactie 7.1 gewijzigd in deelgebied Velden.

BIJLAGE 1: RUIMTELIJK KWALITEITSKADER VIERWAARDEN

[RKKVIERWAARDEN_WEBVERSIE.PDF](#)

